گزارش اظهارنظر کارشناسی درباره:
«لایحه اصلاح قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز»
(بررسی پیشنهادات قوه قضائیه)

کد موضوعی: ۲۲۰
شماره مسلسل: ۲-۱۵۵۶۳
اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۹
معاونت پژوهش‌های اقتصادی
دفتر: مطالعات اقتصادی

دوره دهم ـ سال چهارم
تاریخ چاپ: ۱۳۹۸/۹/۱۲
شماره چاپ: ۱۰۵۷
شماره ثبت: ۹۷

به‌نام خدا

فهرست مطالب

چکیده ۱
مقدمه ۲
۱. جدول تطبیقی میان قانون فعلی، مصوبه کمیسیون اقتصادی، پیشنهادی قوه قضائیه و نظر مرکز پژوهش‌ها ۳

گزارش اظهارنظر کارشناسی درباره:
«لایحه اصلاح قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز»
(بررسی پیشنهادات قوه قضائیه)

چکیده

باتوجه به اهمیت مبارزه مؤثر با قاچاق کالا و ارز، بررسی لایحه دولت با عنوان اصلاح قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز به عنوان یکی از اولویت‌های قوه مقننه در دستور کار مجلس شورای اسلامی قرار گرفت و جلسات صحن علنی جهت بررسی مواد در نیمه ابتدایی سال ۱۳۹۷ آغاز گردید با این حال در پی درخواست قوه قضاییه، پس از بررسی ۲۳ ماده از لایحه اصلاح قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز در صحن علنی، این لایحه در تاریخ ۱۳۹۷/۷/۱۱ به قوه قضاییه ارجاع و نتیجه بررسی‌های قوه قضاییه در روزهای پایانی سال ۱۳۹۷ به کمیسیون اقتصادی مجلس ارسال گردید.

پس از وصول پیشنهادات قوه قضائیه کارگروه تخصصی بازرگانی کمیسیون اقتصادی تشکیل جلسه داد و متن نظرات قوه قضاییه را با حضور مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی وکارشناسان مراجع و دستگاه‌های ذی‌ربط (ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا وارز، وزارت اطلاعات، نیروی انتظامی و پلیس امنیت اقتصادی، گمرک جمهوری اسلامی ایران و سازمان تعزیرات حکومتی) به طور کامل بررسی نمود. با توجه به برخی اختلاف نظرهای کارشناسی، مرکز پژوهش‌ها تصمیم گرفت تا نظرات کارشناسی خود را به طور مستقل و به منظور ارتقای کیفیت مفاد لایحه ارائه نماید.

در نتیجه بررسی نظرات قوه قضائیه از ۶۹ مورد اعلامی، با ۳۱ مورد (حدود ۵۰ درصد) از پیشنهادات قوه قضائیه به‌صورت کامل موافقت به عمل آمد و ۱۸ مورد (حدود ۲۵ درصد) با انجام اصلاحات جزئی در عبارات پذیرفته شد. بنابراین نتیجه جلسات کارشناسی در مجموع موافقت با حدود ۷۵ درصد نظرات قوه قضاییه بوده است. تنها ۲۰ مورد از پیشنهادات مورد پذیرش واقع نشد که اغلب آنها، مربوط به پیشنهادات راجع به حذف سازمان تعزیرات حکومتی از قانون بوده است. به‌عبارتی، بیشتر پیشنهادات قوه قضائیه مورد موافقت مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی قرار گرفته است.

مقدمه

بررسی چالش‌ها و مشکلات پیش روی اقتصاد کشور گویای آن است که حجم قابل توجهی از تجارت خارجی در پوسته اقتصاد زیرزمینی جریان داشته و موجب پیدایش پدیده شوم قاچاق کالا و ارز شده است. پدیده‌ای خودفزاینده که رقابت تولیدات داخلی در مقابل کالاهای واردشده به صورت قاچاق را با مشکل مواجه کرده و تضعیف تولید و کاهش اشتغال را به دنبال خواهد داشت. در کنار مباحث اقتصادی، قاچاق کالا موجب تخریب فضای فرهنگی کشور شده و سلامت و بهداشت خانوارها را از طریق مصرف کالاهای غیراستاندارد و غیربهداشتی با مخاطره مواجه می‌کند.

به اعتقاد بسیاری از کارشناسان، یکی از دلایل عدم توفیق در مبارزه موثر با این پدیده فقدان قوانین و مقررات جامع و کامل برای حرکت در دو مسیر پیشگیری و برخورد قانونی با متخلفان جرم اقتصادی قاچاق است. از این رو در سال ۱۳۹۲ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز توسط مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید و این قانون را می توان گامی مهم برای تنظیم قواعد و مقررات مربوط به پیشگیری و مبارزه با قاچاق تلقی کرد.

با عنایت به بازخوردهای اخذ شده از قانون فوق، لایحه‌ای در تیرماه سال ۱۳۹۵ از طرف دولت به مجلس شورای اسلامی ارسال گردید که این لایحه طی دو سال توسط مرکز پژوهشها و کمیته بازرگانی کمیسیون مورد بررسی قرار گرفت و در نهایت به موجب مصوبه دو شوری مورخ ۹۷/۵/۲۹ کمیسیون اقتصادی با شماره چاپ ۱۰۵۷ در دستور کار صحن علنی مجلس شورای اسلامی قرارگرفت. پس از آغاز بررسی مصوبه کمیسیون در صحن و تصویب ۲۳ ماده ابتدایی آن بنابر درخواست قوه قضاییه و به دلیل ماهیت قضایی لایحه، ادامه بررسی صحن متوقف و مصوبه کمیسیون اقتصادی به قوه قضائیه ارسال گردید و در روزهای پایانی سال ۱۳۹۷ پاسخ قوه قضاییه برای مجلس شورای اسلامی ارسال گردید.

در این گزارش تلاش شده است کلیه نظرات قوه قضاییه مورد بررسی قرار گیرد. بر این اساس دلایل پذیرش یا عدم پذیرش و یا اعمال اصلاحات بر نظرات پیشنهادی قوه قضاییه به تفصیل در ستون دلایل توجیهی ارائه شده است. همچنین نظر مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی در قالب یک ستون (ستون آخر) جهت بررسی و مقایسه در صحن علنی مجلس تهیه شده است. این گزارش می‌کوشد تا گامی دیگر برای دستیابی به متن قانونی کاربردی برای پیشگیری و مبارزه مؤثر با قاچاق بردارد.

۱. جدول تطبیقی میان قانون فعلی، مصوبه کمیسیون اقتصادی، پیشنهادهای قوه قضائیه و نظر مرکز پژوهش‌ها

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
۱	**بند «الف» ماده ۱**- قاچاق کالا و ارز: هر فعل یا ترک فعلی است که موجب نقض تشریفات قانونی مربوط به ورود و خروج کالا و ارز گردد و براساس این قانون و یا سایر قوانین، قاچاق محسوب و برای آن مجازات تعیین شده باشد، در مبادی ورودی یا هر نقطه از کشور حتی محل عرضه آن در بازار داخلی کشف شود.		**ماده ۱- بند الف ماده (۱) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:** الف – قاچاق کالا و ارز: هر فعل یا ترک فعلی است که موجب نقض تشریفات قانونی مربوط به ورود و خروج کالا و ارز گردد و **یا هر رفتاری که** بر اساس این قانون و یا سایر قوانین، قاچاق محسوب و برای آن مجازات تعیین شده باشد، در مبادی ورودی یا هر نقطه از کشور حتی محل عرضه آن در بازار داخلی کشف شود.	اصل پیشنهاد قوه قضائیه بر مبنای صحیح و قابل پذیرشی ارائه شده است. (چرا که تعریف بند «الف» جامع تمامی حالات قاچاق مقرر در قانون نبوده است. برای مثال بند «د» ماده ۲ در خصوص «عرضه کالا به استناد حواله‌های فروش سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی» و یا بند «ذ» ماده ۲ در مورد «عرضه کالاهای وارداتی فاقد شناسه کالا و شناسه رهگیری در سطح خرده‌فروشی» هیچ ارتباطی با این تعریف ندارند.) با این حال، نحوه اصلاح پیشنهادی، دارای این اشکال است که شرط اول مذکور در تعریف قاچاق گسترش پیدا نموده و حتی شامل مواردی چون ثبت سفارش کالای خارج از رشته‌های کارت بازرگانی را نیز خواهد شد، در حالی که چنین مصادیقی در این قانون قاچاق شمرده نشده‌اند. توضیح اینکه با توجه به تعریف «تشریفات قانونی» در بند «ت» ماده ۱ قانون،	**با پیشنهاد قوه قضائیه با اصلاح به شرح زیر موافقت می‌شود:** ماده ۱- بند «الف» ماده (۱) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود: الف – قاچاق کالا و ارز: هر فعل یا ترک فعلی است که ~~**موجب نقض تشریفات قانونی مربوط به ورود و خروج کالا و ارز گردد و یا هر رفتاری که**~~ بر اساس این قانون و یا سایر قوانین، قاچاق محسوب و برای آن مجازات تعیین شده باشد، در مبادی ورودی یا هر نقطه از کشور حتی محل عرضه آن در بازار داخلی کشف شود.

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
				اعمالی همچون صرف اخذ مجوزهای واردات کالا، صرف ثبت سفارش، صرف عملیات بانکی تأمین ارز در صورتی که خلاف مقررات قانونی انجام گردد مشمول تعریف قاچاق خواهند بود. درحالی که هنوز واردات کالایی انجام نگرفته و حتی هنوز به مرحله شروع‌به‌جرم قاچاق نیز نزدیک نشده‌ایم. در راستای اصلاح پیشنهاد قوه قضائیه، مناسب است که عبارت «موجب نقض تشریفات قانونی مربوط به ورود و خروج کالا و ارز گردد و یا هر رفتاری که» حذف شود. در این صورت مصادیق قاچاق مندرج در این قانون و نیز سایر قوانین، تماماً منطبق با تعریف بند «الف» خواهند بود. اصولاً با وجود احصاء مصادیق یک جرم، نیازی به تعریف تفصیلی از یک جرم نیز نخواهد بود.	
۲	**بند «ج» ماده ۱** - کالای مجاز مشروط: کالایی که صدور یا ورود آن علاوه بر	ماده ۱- متن زیر به‌عنوان تبصره به بند (ج) ماده (۱) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز	**ماده ۲**- متن زیر به‌عنوان تبصره به بند (ج) ماده (۱) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۳۹۲ الحاق می‌شود:	**دلایل توجیهی بیان شده از سوی قوه قضائیه به شرح زیر و مورد**	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت می‌شود.**

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
	انجام تشریفات گمرکی حسب قانون نیازمند به کسب مجوز قبلی از یک یا چند مرجع ذی‌ربط قانونی است.	مصوب ۱۳۹۲ الحاق می‌شود: تبصره- هرگاه کالایی به‌موجب صلاحیت اعطائی قانون، بر اساس مصوبات هیأت وزیران یا سایر مراجع قانونی بنا به مقتضیات و شرایط خاص، صدور یا ورود آن ممنوع شود، در حکم کالای مجاز مشروط است و حسب مورد مجازات جرایم و تخلفات مربوطه، حداکثر مجازات مربوط به کالای مجاز مشروط است.	تبصره- هرگاه کالایی به‌موجب صلاحیت اعطائی قانون، بر اساس مصوبات هیأت وزیران یا سایر مراجع قانونی بنا به مقتضیات و شرایط خاص، **اجازه** صدور یا ورود آن ~~**ممنوع شود**~~ **داده نشود**، در حکم کالای مجاز مشروط است و حسب مورد مجازات جرایم و تخلفات مربوطه، حداکثر مجازات مربوط به کالای مجاز مشروط است.	**پذیرش است**: عبارت «صدور یا ورود آن ممنوع شود» در متن تبصره، کماکان «کالای ممنوع» را به ذهن متبادر می‌کند. از آنجایی که این کالاها در اصل کالای مجاز مشروط هستند، بهتر است که عبارت مذکور به «اجازه صدور یا ورود آن داده نشود» تبدیل گردد.	
۳	**بند «ح» ماده ۱**- ارزش کالای قاچاق ورودی: عبارت است از ارزش سیف کالا(مجموع قیمت خرید کالا در مبدأ و هزینه بیمه و حمل‌ونقل) به اضافه حقوق ورودی زمان کشف و سایر هزینه‌هایی که به آن کالا تا محل کشف تعلق می‌گیرد که براساس بالاترین نرخ ارز اعلامی توسط بانک مرکزی در زمان کشف محاسبه می‌شود.	ماده ۲- بند (ح) ماده (۱) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود: ح- ارزش کالای قاچاق ورودی: عبارت است از ارزش سیف کالا (مجموع قیمت خرید کالا در مبدأ و هزینه بیمه و حمل‌ونقل)، به اضافه حقوق ورودی و مالیات بر ارزش افزوده که براساس نرخ ارز اعلامی توسط بانک مرکزی در زمان کشف محاسبه می‌شود.	**ماده ۳**- بند (ح) ماده (۱) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود: ح- ارزش کالای قاچاق ورودی: عبارت است از ارزش سیف کالا (مجموع قیمت خرید کالا در مبدأ و هزینه بیمه و حمل‌ونقل)، به اضافه حقوق ورودی و مالیات بر ارزش افزوده که براساس **بالاترین** نرخ ارز اعلامی توسط بانک مرکزی در زمان کشف محاسبه می‌شود.	**دلایل توجیهی بیان شده از سوی قوه قضائیه به شرح زیر و مورد پذیرش است**: پیشنهاد حذف واژه «بالاترین» از متن ماده به دلیل سیاست تک‌نرخی کردن نرخ که قرار بود در دستور کار دولت قرار گیرد بوده است. در شرایط کنونی که این سیاست عملاً به دست فراموشی سپرده شده است و نه‌تنها با ارز دونرخی؛ بلکه با ارز سه‌نرخی (دولتی ۴۲۰۰، ارز نیمایی و ارز سنایی) مواجه هستیم. حتی در فرضی	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت می‌شود.**

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
				که سیاست تک‌نرخی کردن ارز مجدداً در دستورکار قرار گیرد، ذکر «بالاترین نرخ» ایرادی به قانون وارد نخواهد کرد؛ زیرا در آن شرایط نیز بالاترین نرخ همان است. با این‌حال در شرایط چند نرخی شدن ارز، حذف واژه «بالاترین» از قانون موجب ایجاد ابهام خواهد شد. بهتر است متن کنونی قانون از این حیث پابرجا بماند.	
۴	**بند «خ» ماده ۱**- ارزش کالای قاچاق خروجی: عبارت است از قیمت آزاد کالا در نزدیک‌ترین بازار داخلی عمده‌فروشی محل کشف به اضافه هزینه حمل‌ونقل و هزینه‌هایی مانند عوارض ویژه صادراتی و کلیه یارانه‌هایی که به آن کالا تعلق می‌گیرد.	ماده ۳- در بند (خ) ماده (۱) قانون عبارت «هزینه حمل‌ونقل و» حذف می‌شود.	**مصوبه کمیسیون بدون تغییر**	مصوبه کمیسیون بدون تغییر	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت می‌شود.**
۵	**بند «د» ماده ۱**- بهای ارز: بالاترین نرخ اعلامی ارز که توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در زمان کشف اعلام می‌گردد.	ماده ۴- در بند (د) ماده (۱) قانون واژه‌های «بالاترین» و «اعلامی» حذف می‌شوند.	**ماده ۴ لایحه حذف گردد. (متن قانون حفظ گردد.)**	به همان دلایل مذکور در ردیف ۳ در خصوص بند «ح» ماده ۱ قانون.	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت می‌شود.**

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
۶	**بند «ز» ماده ۱**- اسناد خلاف واقع: اسنادی است که در آن خصوصیات کالای ذکر شده از حیث نوع، جنس، تعداد و وزن با کالای اظهار یا کشف شده تطبیق ننماید و یا جعلی باشد.	ماده ۵- بند (ز) ماده (۱) قانون به شرح زیر اصلاح و دو تبصره به آن الحاق می‌شود: ز- اسناد خلاف واقع: اسنادی است که در آن خصوصیات کالای ذکر شده از حیث نوع، جنس یا سایر خصوصیات با محموله یا کالای مندرج در اظهارنامه تطبیق ننماید و یا جعلی باشد. تبصره۱- علاوه بر مواردی که در بند (ح) و (ج) ماده (۱۱۳) قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۸/۲۲ و اصلاحات بعدی آن، قاچاق محسوب می‌شود، وجود هرگونه کالای اضافی بیش از پانزده درصد(٪۱۵) در واحد کالا از قبیل: تعداد یا وزن که حسب مورد در تعیین حقوق ورودی مؤثر است، چه در کالای هم نام یا هم نوع یا غیر هم نام یا غیر هم نوع همراه کالای اظهار شده در رویه ورود قطعی نیز قاچاق محسوب می‌شود.	ماده ۵- بند (ز) ماده (۱) قانون به شرح زیر اصلاح و دو تبصره به آن الحاق می‌شود: ز- اسناد خلاف واقع: اسنادی است که در آن خصوصیات کالای ذکر شده از حیث نوع، جنس یا سایر خصوصیات با محموله یا کالای مندرج در اظهارنامه تطبیق ننماید و یا جعلی باشد. تبصره۱- علاوه بر مواردی که در بند (ح) و (ج) ماده (۱۱۳) قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۸/۲۲ و اصلاحات بعدی آن، قاچاق محسوب می‌شود، وجود هرگونه کالای اضافی **هم‌نام یا هم‌نوع به‌میزان** بیش از ~~**پانزده درصد(٪۱۵)**~~ **پنج درصد(٪۵)** در واحد کالا از قبیل: تعداد یا وزن **یا حجم** که حسب مورد در تعیین حقوق ورودی مؤثر است، ~~**چه در کالای هم‌نام یا هم‌نوع یا غیر هم نام یا غیر هم نوع**~~ همراه کالای اظهار شده در رویه ورود قطعی نیز قاچاق محسوب می‌شود. **مغایرت پنج درصد (٪۵) یا کمتر از آن قبل از ترخیص، در صورتی که کالای ممنوع نباشد، حسب مورد مشمول حداکثر ضمانت اجرای مقرر در ماده (۱۰۸) قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۸/۲۲ و اصلاحات بعدی آن است.** تبصره۲- میزان مغایرت ~~**پانزده درصد(٪۱۵)**~~ **پنج درصد (٪۵)** موضوع ~~**این بند و**~~ تبصره (۱) صرفاً در خصوص کشف مغایرت قبل از ترخیص است و هرگونه	۱- در بند «ز» منظور از محموله «فیزیک کالای کشف شده» است. جهت رفع ابهام از واژه «محموله» که ممکن است با ربط دادن قید مربوط به واژه بعدی (یا کالای مندرج در اظهارنامه) «محموله مندرج در اظهارنامه» خوانده شود، ضروری است واژه «مکشوفه» بعد از آن الحاق گردد. ۲- حداقل میزان کالای اضافی هم‌نام یا هم‌نوع از پانزده درصد(٪۱۵) به پنج درصد(٪۵) کاهش یافته است. با توجه به اینکه این مغایرت در مرحله اظهار است، سخت‌گیری بیش از حد توجیهی ندارد. خصوصاً اینکه در برخی از کالا، میزان جذب و از دست دادن رطوبت محموله، ممکن است از ٪۵ بیشتر باشد. بازگشت به پیشنهاد کمیسیون (۱۵ ٪) مناسب‌تر است. ۳- تخلف گمرکی مندرج در تبصره ۱ لزوماً مشمول ماده ۱۰۸ قانون امور گمرکی نیست و در مواردی ممکن است موضوع مشمول ماده ۱۱۰ قانون امور گمرکی باشد. لازم است که «ماده	**با پیشنهاد قوه قضائیه با اصلاح عبارات به شرح زیر موافقت می‌شود:** ماده ۵- بند (ز) ماده (۱) قانون به شرح زیر اصلاح و سه تبصره به آن الحاق می‌شود: ز- اسناد خلاف واقع: اسنادی است که در آن خصوصیات کالای ذکر شده از حیث نوع، جنس یا سایر خصوصیات با محموله **مکشوفه** یا کالای مندرج در اظهارنامه تطبیق ننماید و یا جعلی باشد. تبصره۱- علاوه بر مواردی که در بند (ح) و (ج) ماده (۱۱۳) قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۸/۲۲ و اصلاحات بعدی آن، قاچاق محسوب می‌شود، وجود هرگونه کالای اضافی هم‌نام یا هم‌نوع به‌میزان بیش از **پانزده درصد(٪۱۵)** ~~**پنج درصد(٪۵)**~~ در واحد کالا از قبیل: تعداد یا وزن یا حجم که حسب مورد در تعیین حقوق ورودی مؤثر است، همراه کالای اظهار شده در رویه ورود قطعی نیز قاچاق محسوب می‌شود. مغایرت **پانزده درصد(٪۱۵)** ~~**پنج درصد(٪۵)**~~ یا کمتر از آن قبل از ترخیص، در صورتی که کالای ممنوع نباشد، حسب مورد مشمول حداکثر ضمانت اجرای مقرر در ماده (۱۰۸) **یا (۱۱۰)** قانون امور گمرکی مصوب

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
		تبصره۲- میزان مغایرت پانزده درصد(۱۵٪) موضوع این بند و تبصره (۱) صرفاً در خصوص کشف مغایرت قبل از ترخیص است و هر گونه مغایرت به هر میزان در خصوص کالای ترخیص یا خارج شده قاچاق محسوب می‌شود.	مغایرت به هر میزان در خصوص کالای ترخیص یا خارج شده قاچاق محسوب می‌شود. **تبصره۳- در خصوص کالای اضافی غیرهم‌نوع یا غیرهم‌نام، هرگونه مغایرت از نظر خصوصیات کالا اعم از تعداد، وزن و یا جنس که در تعیین حقوق ورودی مؤثر است، چه قبل و چه بعد از ترخیص کالا، در رویه ورود قطعی به میزان مغایرت قاچاق محسوب می‌گردد.**	۱۱۰» نیز اضافه شود. وجود عبارت «حسب مورد» در این تبصره نیز نشانگر این مطلب است که علاوه بر ماده ۱۰۸، ماده دیگری نیز مدنظر بوده و به‌نظر می‌رسد به‌علت جاافتادگی کلمات (غلط تایپی) ماده ۱۱۰ مغفول مانده است. ۴- حذف عبارت «این بند و» در تبصره ۲ کاملاً صحیح بوده است و منظور این تبصره، صرفاً مغایرت موضوع تبصره ۱ بوده است. یکی از معدود ایرادات نگارشی لایحه این مورد بوده است؛ با این توضیح که این تبصره قبلاً جزء متن بند پیش‌بینی شده بوده و در اصلاحات انجام شده به این مورد توجه نشده بود. ۵- در مورد مغایرت کالای غیرهم‌نام و یا کالای غیرهم‌نوع، فرض نداشتن سوءنیت بعید است. فردی که ۵٪ کالای غیرهم‌نام و یا غیرهم‌نوع به همراه محموله اظهاری خود وارد می‌کند، به‌احتمال قریب به‌یقین عامدانه دست به چنین اقدامی زده	۱۳۹۰/۸/۲۲ و اصلاحات بعدی آن است. تبصره۲- میزان مغایرت **پانزده درصد(۱۵٪)** ~~پنج درصد (۵٪)~~ موضوع تبصره (۱) صرفاً در خصوص کشف مغایرت قبل از ترخیص است و هرگونه مغایرت به هر میزان در خصوص کالای ترخیص یا خارج شده قاچاق محسوب می‌شود. تبصره۳- در خصوص کالای اضافی غیرهم‌نوع یا غیرهم‌نام، هرگونه مغایرت **به هر نحو** ~~از نظر خصوصیات کالا اعم از~~ **در مواردی که در تعیین حقوق ورودی مؤثر است، از قبیل** تعداد، وزن و یا جنس ~~که در تعیین حقوق ورودی مؤثر است~~ ، چه قبل و چه بعد از ترخیص کالا، در رویه ورود قطعی به میزان مغایرت قاچاق محسوب می‌گردد.

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
				است. عملاً نیز احتمال بارگیری کالای غیرهم‌نام یا غیرهم‌نوع بسیار پایین است و تجربه نشان داده که با توجه به قاچاق نبودن این نوع مغایرت‌ها، سوءاستفاده از آن رواج داشته و این نوع از تخلف در گمرکات بسیار مبتلابه بوده است. مغایرتی که حسب مورد در تعیین حقوق ورودی مؤثر است، حداکثر در مورد کالای هم‌نام و مشابه به‌عنوان یک «اشتباه» (آن‌هم در حجم بسیار کم) قابل توجیه است. بنابراین با پیشنهاد الحاق تبصره ۳ موافقت می‌شود. تنها اصلاح نگارشی این تبصره به شکلی که ابهام در «نحوه شناسایی و تشخیص نوع مغایرت» را برطرف کند پیشنهاد می‌شود. توضیح اینکه ملاک اصلی «تأثیر مغایرت در تعیین حقوق ورودی» است و این نوع تأثیر «به‌هرنحو» می‌تواند باشد.	
۷	**بند «ژ» ماده ۱-**اسناد مثبته گمرکی: عبارت است از اصل سند پروانه ورود گمرکی، پته گمرکی، قبض سپرده موجب	ماده ۶- در بند (ژ) ماده (۱) قانون بعد از عبارت «اصل»، عبارت «و یا تأییدیه الکترونیکی» و همچنین بعد از	**مصوبه کمیسیون بدون تغییر**	مصوبه کمیسیون بدون تغییر	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت می‌شود.**

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
	ترخیص کالا، حواله فروش و یا قبض خرید کالای متروکه، ضبطی و بلاصاحب، پروانه عبور(ترانزیت)،پروانه مرجوعی، پروانه ورود موقت، پروانه ورود موقت برای پردازش، پته عبور، پروانه کران‌بری(کابوتاژ)، پروانه صادراتی، پروانه صدور موقت و کارت مسافری صادره توسط مناطق آزاد تجاری و صنعتی و کارت هوشمند که توسط گمرک تکمیل و تأیید می‌شود مشروط بر اینکه مشخصات مذکور در این اسناد با مشخصات کالا از هر حیث تطبیق نماید و فاصله بین تاریخ صدور سند و تاریخ کشف کالا با توجه به نوع کالا و نحوه مصرف آن متناسب باشد.	عبارت «پروانه کران‌بری (کابوتاژ)»، عبارت «کارنه تیر و کارنه دو پاساژ» اضافه می‌شود.			
۸	**بند «ش» ماده ۱**- قاچاقچی حرفه‌ای: شخصی است که بیش از سه بار مرتکب قاچاق شود و ارزش کالا یا ارز قاچاق در هر مرتبه بیش از ده	ماده ۷- بند (ش) ماده (۱) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود: ش- قاچاقچی حرفه‌ای: شخصی است که بیش از سه بار مرتکب	**مصوبه کمیسیون بدون تغییر**	مصوبه کمیسیون بدون تغییر	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت می‌شود.**

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
	میلیون (۱۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال باشد.	قاچاق شود، اعم از اینکه در هر مرتبه تعقیب شده یا نشده باشد و ارزش کالا یا ارز قاچاق در هر مرتبه بیش از یک صد میلیون (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال باشد.			
۹	**« ماده ۲**- علاوه بر مصادیقی که در قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۸/۲۲ ذکر شده است، موارد زیر نیز قاچاق محسوب می‌شود: ...»	ماده ۸- در صدر ماده (۲) قانون بعد از عبارت «قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۸/۲۲»، عبارت «و اصلاحات بعدی آن» اضافه می‌شود.	**مصوبه کمیسیون بدون تغییر**	مصوبه کمیسیون بدون تغییر	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت می‌شود.**
۱۰	**بند «الف» ماده ۲**- برنگرداندن کالای اظهار شده به‌عنوان خروج موقت یا کران‌بری به کشور در مهلت مقرر در صورت ممنوع یا مشروط بودن صادرات قطعی آن کالا	ماده ۹- در بند (الف) ماده (۲) قانون عبارت «به ترتیب مقرر در قانون امور گمرکی»، جایگزین عبارت «در مهلت مقرر در صورت ممنوع و یا مشروط بودن صادرات قطعی آن کالا» می‌شود و یک تبصره به شرح زیر به آن الحاق می‌شود: تبصره- مصادیق موارد قوه قهریه (فورس ماژور) و مواردی که عدم ورودکالا عمدی نیست، با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و ظرف مدت سه ماه از	**ماده ۹- یک تبصره به شرح زیر به بند الف ماده (۲) قانون الحاق می‌شود:** **تبصره- قوه قهریه (فورس ماژور) و مواردی که عدم ورود کالا عمدی نیست از شمول این بند مستثنی می‌باشد. مصادیق قوه قهریه با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی ظرف مدت سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون به‌تصویب هیأت وزیران می‌رسد.**	**دلایل توجیهی بیان شده از سوی قوه قضائیه به شرح زیر و مورد پذیرش است**: ۱- عبارت «در مهلت مقرر در صورت ممنوع و یا مشروط بودن صادرات قطعی آن کالا» بسیار رساتر و شفاف‌تر از عبارت «به ترتیب مقرر در قانون امور گمرکی» است. ۲- گمرک مرجع صالح برای تشخیص عمدی بودن یا عمدی نبودن برنگرداندن کالا ؛که یک امر قضائی می‌باشد؛ نیست.	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت می‌شود.**

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
		تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.		۳- «مواردی که عدم ورودکالا عمدی نیست» از موضوعاتی نیستند به بتوان آن را در قالب مصوبه هیأت وزیران احصاء نمود. این موارد از مسائلی هستند که با توجه به شرایط و اوضاع و احوال هر پرونده متفاوت هستند و تشخیص عمدی یا غیرعمدی بودن در هر صورت با مقام قضائی است.	
۱۱	**بند «ب» ماده ۲**- اضافه کردن کالا به محموله عبوری (ترانزیتی) خارجی و تعویض یا کاهش محموله‌های عبوری در داخل کشور	ماده ۱۰- در بند (ب) ماده (۲) قانون، بعد از عبارت «محموله‌های عبوری»، عبارت «اعم از رویه عبور داخلی و خارجی» اضافه می‌شود.	**مصوبه کمیسیون بدون تغییر**	مصوبه کمیسیون بدون تغییر	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت می‌شود.**
۱۲	**بند «پ» ماده ۲**- اظهار کالا به گمرک با ارائه اسناد و یا مجوزهای جعلی	ماده ۱۱- بند (پ) ماده (۲) قانون به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به آن الحاق می‌شود: پ- اظهار کالا به گمرک و یا ترخیص یا خروج کالا از اماکن گمرکی با ارائه مجوزها یا اسناد جعلی تبصره- اسناد موضوع این بند توسط ستاد با همکاری وزارتخانه‌های امور اقتصادی و	ماده ۱۱- بند (پ) ماده (۲) قانون به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به آن الحاق می‌شود: پ- اظهار کالا به گمرک و یا ترخیص یا خروج کالا از اماکن گمرکی با ارائه مجوزها یا اسناد جعلی **و یا مجوزهای خلاف‌واقع، باطل، خالی از وجه، قبلاً استفاده شده یا تحصیل شده از طریق تبانی و یا تقلب؛** تبصره- اسناد موضوع این بند توسط ستاد با همکاری وزارتخانه‌های امور اقتصادی و صنعت، معدن، تجارت و اطلاعات تهیه و ظرف مدت یک ماه از تاریخ	با پیشنهاد قوه قضائیه به‌جهت رفع خلأ قانون موافقت می‌شود. تنها با هدف رفع ابهام و جلوگیری از بروز اختلاف نظر در رویه قضایی، لازم است مجوزهای خلاف‌واقع، باطل، خالی از وجه، قبلاً استفاده شده یا تحصیل شده از طریق تبانی و یا تقلب طی یک تبصره تعریف گردند. تعاریف ارائه شده نیز، بر اساس پیشینه استفاده قوانین دیگر از این الفاظ، دکترین موجود،	**با پیشنهاد قوه قضائیه با الحاق یک تبصره به شرح زیر موافقت می‌شود:** ماده ۱۱- بند (پ) ماده (۲) قانون به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به آن الحاق می‌شود: پ- اظهار کالا به گمرک و یا ترخیص یا خروج کالا از اماکن گمرکی با ارائه مجوزها یا اسناد جعلی و یا مجوزهای باطل، خالی از وجه، قبلاً استفاده شده، خلاف‌واقع یا تحصیل شده از طریق تبانی و یا تقلب؛

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
		دارایی و صنعت، معدن، تجارت و اطلاعات تهیه و ظرف مدت یک ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.	لازم‌الاجرا شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.	ادبیات حقوقی رایج و عرف قضایی و حقوقی کشور تنظیم شده است. **دلایل توجیهی بیان شده از سوی قوه قضائیه به شرح زیر و مورد پذیرش است:** قانون کنونی و متن مصوب کمیسیون تنها اظهار کالا با «ارائه مجوزها یا اسناد جعلی» را قاچاق تلقی نموده است. یکی از موارد مبتلا به در خصوص سوءاستفاده از سکوت قانونگذار، استفاده از مجوزهایی است که طبق قانون جعلی نیستند، اما به‌نوعی تقلب در فرآیند تحصیل نمودن یا استفاده از آن‌ها به کار رفته است. ازجمله این مجوزها می‌توان به مجوز خلاف واقع (که مندرجات آن با واقع منطبق نیست)، مجوز باطل (که پس از صدور به‌دلیلی باطل اعلام شده است، اما استفاده‌کننده با علم به این موضوع اقدام به استفاده از آن می‌کند)، مجوز خالی از وجه (که به دلیل از دست دادن برخی از شرایط اساسی دارنده مجوز -مثلاً بطلان	تبصره **۱**- اسناد موضوع این بند توسط ستاد با همکاری وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و صنعت، معدن، تجارت و اطلاعات تهیه و ظرف مدت یک ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. **تبصره ۲- منظور از مجوزهای مذکور در این بند به‌شرح زیر است:** **الف- مجوز باطل: مجوزی که پس از صدور به هردلیل بطلان یا عدم اعتبار آن، اعلام و یا ثبت شده است؛ اما استفاده‌کننده با علم به این موضوع اقدام به استفاده از آن می‌کند؛** **ب- مجوز خالی از وجه: مجوزی که به دلیل از دست دادن برخی از شرایط اساسی دارنده مجوز، از قبیل ابطال کارت بازرگانی یا پروانه فعالیت، امکان استفاده از امتیاز آن نیز از بین رفته باشد و یا اینکه دارنده از ابتدا شرایط اساسی برای دریافت مجوز را نداشته باشد؛** **پ- مجوز تکراری: مجوزی که قبلاً از آن استفاده شده است. مجوزهای دارای سقف معین حق واردات یا**

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
				پروانه- امکان استفاده از امتیاز آن نیز از بین رفته است)، مجوز تکراری (که قبلاً استفاده شده است، خصوصاً در مورد مجوزهای دارای سقف معین حق واردات یا صادرات) و مجوز تحصیل شده از طریق تبانی و یا تقلب (که با انجام اعمالی هم‌چون پرداخت رشوه یا هک نمودن‌ها سامانه‌های صدور مجوز یا ورود اطلاعات غلط و ... تحصیل می‌گردد) اشاره کرد. هر کدام از این موارد به‌نوع خاصی از مجوز غیرقانونی و ناصحیح اشاره دارد که طبق قوانین موجود اظهار کالاها با آنها قاچاق محسوب نمی‌گردد. بین این مجوزها و مجوزهای جعلی از لحاظ اثر قانونی چندان تفاوتی وجود ندارد. لازم است که این موارد نیز در متن قانون پیش‌بینی گردد.	**صادرات به میزان مستهلک شده تکراری محسوب می‌شوند؛** **ت- مجوز خلاف واقع: مجوزی که مندرجات آن با واقع منطبق نیست و استفاده‌کننده با علم به این موضوع اقدام به استفاده از آن می‌کند؛** **ث- مجوز تحصیل شده از طریق تبانی و یا تقلب: مجوزی که با انجام اعمالی از قبیل پرداخت رشوه، رخنه رایانه‌ای (هک) در سامانه‌های صدور مجوز، ورود اطلاعات غلط در سامانه‌ها و دسترسی غیرمجاز برای صدور مجوز، تحصیل شده باشد.**
۱۳	**بند «ث» ماده ۲-** ورود کالای موضوع بند(ر) ماده(۱۲۲) قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۸/۲۲	ماده ۱۲- به انتهای بند (ث) ماده (۲) قانون، عبارت «به داخل کشور» اضافه می‌شود.	**مصوبه کمیسیون بدون تغییر**	مصوبه کمیسیون بدون تغییر	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت می‌شود.**

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
۱۴	**بند «ج» ماده ۲**- اظهار کالای وارداتی با نام یا علامت تجاری ایرانی بدون اخذ مجوز قانونی از مراجع ذی‌ربط با قصد متقلبانه	ماده ۱۳- بند (ج) ماده (۲) قانون به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به آن الحاق می‌شود: ج- اظهار کالای وارداتی با نام یا علامت تجاری ایرانی بدون اخذ مجوز قانونی از وزارت صنعت، معدن و تجارت. تبصره- شرایط و نحوه اعطای مجوز در خصوص ورود این کالاها به کشور با پیشنهاد وزارت صنعت، معدن و تجارت تهیه می‌شود و ظرف مدت سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.	**مصوبه کمیسیون بدون تغییر**	مصوبه کمیسیون بدون تغییر	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت می‌شود.**
۱۵	**بند «ح» ماده ۲**- خروج کالاهای وارداتی تجمیع شده مسافری و کالاهای مشمول تسهیلات مرزنشینی و ملوانی از استان‌های مرزی، بدون رعایت تشریفات قانونی	ماده ۱۴- بند (ح) ماده (۲) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود: ح- خروج کالاهای وارداتی تجمیع شده مشمول تسهیلات قانون ساماندهی مبادلات مرزی از استان مرزی بدون رعایت تشریفات قانونی یا تجمیع تجاری این کالاها یا تجمیع	ماده ۱۴- بند (ح) ماده (۲) قانون به شرح زیر اصلاح **و یک تبصره به آن الحاق** می‌شود: ح- خروج کالاهای وارداتی تجمیع شده مشمول تسهیلات قانون ساماندهی مبادلات مرزی، **مصوب ۱۳۸۴/۷/۶ با اصلاحات بعدی،** از استان مرزی بدون رعایت تشریفات قانونی یا تجمیع تجاری این کالاها یا تجمیع تجاری کالاهای مسافری. **تبصره- منظور از تجمیع تجاری، گردآوری کالاهای مذکور به هر نحو، به قصد فروش یا در**	**دلایل توجیهی بیان شده از سوی قوه قضائیه به شرح زیر و مورد پذیرش است**: ۱- لازم است که سال تصویب قانون ساماندهی مبادلات مرزی و اصلاحات بعدی آن (خصوصاً با توجه به اینکه این قانون هم‌اکنون در کمیسیون اقتصادی مجلس در فرآیند اصلاح قرار	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت می‌شود.**

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
		تجاری کالاهای مسافری.	**معرض فروش قرار دادن آنها در هر نقطه از کشور است.**	دارد) نیز اشاره شود. ۲- منظور از «تجمیع تجاری» مشخص نیست. آنچه که در بند «ض» ماده ۱ قانون امور گمرکی تعریف شده، عبارت «کالای تجاری» است و بدون تصریح قانونگذار، نمی‌توان از این تعریف برای «تجمیع تجاری» استفاده نمود. جهت جلوگیری از تفاسیر متعارض یا اشتباه بعدی لازم است که این عبارت در تبصره‌ای ذیل بند «ح» تعریف گردد.	
۱۶	**بند «خ» ماده ۲**- عدم رعایت ضوابط تعیین شده از سوی دولت یا نداشتن مجوزهای لازم از بانک مرکزی برای ورود، خروج، خرید، فروش یا حواله ارز	ماده ۱۵- بند (خ) ماده (۲) قانون حذف می‌شود.	**مصوبه کمیسیون بدون تغییر**	مصوبه کمیسیون بدون تغییر	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت می‌شود.**
۱۷	**تبصره الحاقی به ماده ۲**	ماده ۱۶- یک تبصره به شرح زیر به انتهای ماده (۲) قانون الحاق می‌شود: تبصره- اظهار کالای مجازمشروط تحت عنوان کالای مجاز و یا کالای مجازمشروط دیگری با مجوزهایی غیر از	**با متن مصوب کمیسیون مخالفت شد. جایگزین ماده ۱۶ لایحه:** **ماده ۱۶- یک بند به شرح زیر به انتهای ماده (۲) قانون الحاق می‌شود:** **ژ- اظهار کالای مجازمشروط تحت عنوان کالای مجاز و یا کالای مجازمشروط دیگری با**	با حذف عبارت انتهای بند «ژ» الحاقی موافقت نمی‌شود. زیرا مغایرت موضوع این تبصره، در حالتی که طبق نظر کمیسیون تخلف محسوب گردیده بود، صرفاً در خصوص کشف مغایرت در مرحله اظهار و قبل از ترخیص است و	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت نمی‌شود.** **بازگشت به متن مصوب کمیسیون با اصلاح عبارتی به شرح زیر:** تبصره- اظهار کالای مجازمشروط تحت عنوان کالای مجاز و یا کالای مجازمشروط

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
		مجوزهای لازم برای کالای اظهار شده به تشخیص گمرک، تخلف گمرکی محسوب و جریمه‌ای معادل ۲۰ تا ۱۰۰ درصد ارزش کالای موضوع این بند توسط گمرک اخذ می‌گردد. رسیدگی به اعتراض صاحب کالا یا نماینده قانونی وی برابر تشریفات مقرر در قانون امور گمرکی خواهد بود. مغایرت موضوع این تبصره صرفاً در خصوص کشف مغایرت قبل از ترخیص است و هر گونه مغایرت به هر نحو در خصوص کالای ترخیص یا خارج شده قاچاق محسوب می‌شود.	**مجوزهایی غیر از مجوزهای لازم برای کالای اظهار شده.**	این اندازه سخت‌گیری در مرحله اظهار (که ممکن است در اثر اشتباه در اخذ مجوز باشد) چندان نیاز نیست. اکثر این موارد نیز توسط گمرک کشف می‌گردد و منتهی به ترخیص نمی‌شود و در بسیاری از موارد عامدانه بودن اقدام مرتکب (خصوصاً به‌لحاظ ریسک بالای آن) احراز نگردیده است؛ هرچند پیش‌بینی تخلف گمرکی، زمینه سوءاستفاده از خلأ قانونی را از بین خواهد برد. البته طبق نظر کمیسیون نیز هرگونه مغایرت به هر نحو در خصوص کالای ترخیص یا خارج شده قاچاق محسوب می‌شود. چرا که در این فرض، سوءنیت مرتکب محرز است و به احتمال زیاد فریب گمرک یا تبانی با کارمند دولت اتفاق افتاده است.	دیگری با مجوزهایی غیر از مجوزهای لازم برای کالای اظهار شده ~~**به تشخیص گمرک**~~ **در صورتی که مشمول عنوان قاچاق نباشد،** تخلف گمرکی محسوب و **به تشخیص گمرک** جریمه‌ای معادل ۲۰ تا ۱۰۰ درصد ارزش کالای موضوع این بند توسط گمرک اخذ می‌گردد. رسیدگی به اعتراض صاحب کالا یا نماینده قانونی وی برابر تشریفات مقرر در قانون امور گمرکی خواهد بود. مغایرت موضوع این تبصره صرفاً در خصوص کشف مغایرت قبل از ترخیص است و هر گونه مغایرت به هر نحو در خصوص کالای ترخیص یا خارج شده قاچاق محسوب می‌شود.
۱۸	**ماده ۲ مکرر الحاقی**	ماده ۱۷- یک ماده به‌عنوان ماده (۲) مکرر به شرح زیر الحاق می‌شود: ماده ۲ مکرر- موارد زیر قاچاق ارز محسوب می‌شود:	ماده ۱۷- یک ماده به‌عنوان ماده (۲) مکرر به شرح زیر الحاق می‌شود: ماده ۲ مکرر- موارد زیر قاچاق ارز محسوب می‌شود: الف- ورود یا خروج ارز از کشور بدون رعایت تشریفات	۱- عبارت «خرید و فروش و حواله» لزوم ارتکاب تمامی اعمال مذکور را به ذهن متبادر می‌کند. «خرید، فروش یا حواله» صحیح‌تر است؛ زیرا ارتکاب هر کدام مستقلاً مصداق رفتار مجرمانه	**با پیشنهاد قوه قضائیه با اصلاح عبارات به شرح زیر موافقت می‌شود:** ماده ۱۷- یک ماده به‌عنوان ماده (۲) مکرر به شرح زیر الحاق می‌شود: ماده ۲ مکرر- موارد زیر قاچاق ارز محسوب

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
		الف- ورود یا خروج ارز از کشور بدون رعایت تشریفات قانونی یا از مسیرهای غیرمجاز. ب- هرگونه اقدام به خروج ارز از کشور بدون رعایت تشریفات قانونی یا از مسیرهای غیرمجاز به شرط احراز در مراجع ذی‌صلاح با استناد به قرائن و امارات موجود. پ- انجام هر عملی که در کشور عرفاً معامله ارز محسوب می‌شود از قبیل خرید، فروش و حواله توسط اشخاصی غیر از صرافی، بانک یا مؤسسه مالی – اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی در صورتی که طرف معامله صرافی، بانک یا مؤسسه مالی – اعتباری داخلی دارای مجوز مذکور نباشد. معاملاتی که با مجوز بانک مرکزی و در حدود ضوابط تعیین شده این بانک توسط اشخاصی نظیر واردکنندگان و	قانونی یا از مسیرهای غیرمجاز. ب- هرگونه اقدام به خروج ارز از کشور بدون رعایت تشریفات قانونی یا از مسیرهای غیرمجاز **به شرط ~~احراز در مراجع ذی‌صلاح با استناد به قرائن و امارات موجود~~**. پ- انجام هر **رفتاری** ~~که~~ در کشور **که** عرفاً معامله ارز محسوب می‌شود از قبیل خرید **و** فروش و حواله توسط اشخاصی غیر از صرافی، بانک یا مؤسسه مالی – اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی در صورتی که طرف معامله صرافی، بانک یا مؤسسه مالی – اعتباری داخلی دارای مجوز مذکور نباشد. معاملاتی که با مجوز بانک مرکزی و در حدود ضوابط تعیین شده این بانک توسط اشخاصی نظیر واردکنندگان و صادرکنندگان و معامله‌گران در بورس‌های کالایی صورت می‌گیرد، از شمول این بند و بند (ت) خارج است. ت- ~~معامله فردایی ارز اعم از آن که توسط صرافی یا غیر آن انجام شود.~~ **~~معامله فردایی~~، هرگونه** معامله**~~ای است~~ ارز توسط صرافی یا غیر آن** که تحویل ارز و **~~ریال~~ مابه‌ازای آن** به روز یا روزهای آینده موکول شده ولی منجر به	محسوب می‌شود. ۲- «متخلفین ... قاچاق وجه رایج ایران» معنا ندارد و لازم است که واژه «مرتکبین» قبل از عبارت «قاچاق وجه رایج ایران» الحاق شود. ۳- «مشروط به اینکه در سایر قوانین مجازات شدیدتری پیش‌بینی نشده باشد.» به معنای تعدد معنوی است. حال آنکه بین جرم و تخلف تعدد مادی وجود دارد و محکومیت به تخلف مانع از محکومیت به جرم نیست. عبارت قبلی کمیسیون یعنی «این ضمانت اجرا مانع از اعمال ضمانت‌اجراهای مقرر در سایر قوانین و مقررات نیست.» مناسب‌تر و مطابق با قواعد عمومی جرم و مجازات است. ۴- حکم اصلی و «عنصر قانونی» قاچاق ریال پیش‌بینی نشده است؛ لذا لازم است که عبارت «تخلف از این ضوابط قاچاق وجه رایج ایران محسوب می‌شود.» به انتهای تبصره ۶ الحاق شود. ۵- در خصوص ارزهای دیجیتالی (ارز	می‌شود: الف- ورود یا خروج ارز از کشور بدون رعایت تشریفات قانونی یا از مسیرهای غیرمجاز. ب- هرگونه اقدام به خروج ارز از کشور بدون رعایت تشریفات قانونی یا از مسیرهای غیرمجاز. پ- انجام هرگونه رفتاری که معامله ارز محسوب می‌شود از قبیل خرید~~و~~ ، فروش ~~و~~ **یا** حواله توسط اشخاصی غیر از صرافی، بانک یا مؤسسه مالی – اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی در صورتی که طرف معامله صرافی، بانک یا مؤسسه مالی – اعتباری داخلی دارای مجوز مذکور نباشد. معاملاتی که با مجوز بانک مرکزی و در حدود ضوابط تعیین شده این بانک توسط اشخاصی نظیر واردکنندگان و صادرکنندگان و معامله‌گران در بورس‌های کالایی صورت می‌گیرد، از شمول این بند و بند (ت) خارج است. ت- هرگونه معامله ارز توسط صرافی یا غیر

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
		صادرکنندگان و معامله‌گران در بورس‌های کالایی صورت می‌گیرد، از شمول این بند و بند (ت) خارج است. ت- معامله فردایی ارز اعم از آن که توسط صرافی یا غیر آن انجام شود. معامله فردایی، معامله‌ای است که تحویل ارز و ریال به روز یا روزهای آینده موکول شده ولی منجر به تحویل ارز نمی‌شود یا از ابتدا قصد تحویل ارز وجود نداشته است و قصد طرفین تنها تسویه تفاوت قیمت ارز است. ث- انجام کارگزاری خدمات ارزی در داخل کشور برای اشخاص خارج از کشور، بدون داشتن مجوز انجام عملیات صرافی از بانک مرکزی. کارگزار شخصی است که ما به ازای ارز معامله شده را در کشور دریافت مینماید. ج- عدم ثبت معاملات ارزی در سامانه ارزی یا ثبت ناقص یا	تحویل ارز نمی‌شود یا از ابتدا قصد تحویل ارز وجود نداشته است و قصد طرفین تنها تسویه تفاوت قیمت ارز **بوده** است. ث- انجام کارگزاری خدمات ارزی در داخل کشور برای اشخاص خارج از کشور، بدون داشتن مجوز انجام عملیات صرافی از بانک مرکزی. کارگزار شخصی است که ما به ازای ارز معامله شده را در کشور دریافت می‌نماید. ج- عدم ثبت معاملات ارزی در سامانه ارزی یا ثبت ناقص یا خلاف واقع اطلاعات مربوط به معاملات مذکور در این سامانه توسط صرافی، بانک یا مؤسسه مالی – اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی. چ- عدم ارائه صورتحساب خرید معتبر یا ارائه صورتحساب خرید خلاف واقع یا دارای اطلاعات ناقص به مشتری توسط صرافی، بانک یا مؤسسه مالی – اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی. ح- عرضه، حمل یا نگهداری ارز فاقد صورتحساب خرید معتبر یا فاقد مجوز ورود توسط اشخاصی غیر از صرافی، بانک یا مؤسسه مالی– اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی. موارد کمتر از سقف تعیینی توسط بانک مرکزی برای ورود ارز به کشور از شمول این بند خارج است. تبصره ۱- صرافی شخص حقوقی است که از بانک	رمزها) خلأ قانونی وجود دارد و درحال حاضر قاچاق آنها (به‌لحاظ صریح نبودن اعلام ماهیت ارزی آنها) جرم‌انگاری نشده است. لازم است طی یک تبصره الحاقی (تبصره ۷) تصریح گردد که تمامی ارز رمزها نظیر «بیت‌کوین»، در حکم ارز موضوع این قانون هستند و جرایم، تخلفات، ضمانت اجراها و نیز تمامی احکام و مقررات مربوط به ارز در این قانون در مورد آنها نیز اجرا می‌شود. **دلایل توجیهی بیان شده از سوی قوه قضائیه به شرح زیر و مورد پذیرش است**: ۱- در بند «ب»، عبارت « به شرط احراز در مراجع ذی‌صلاح با استناد به قرائن و امارات موجود.» زائد است؛ زیرا در هر صورت اقدام به خروج ارز با استناد به قرائن و امارات موجود توسط مرجع رسیدگی‌کننده احراز می‌شود. ۲- در بند «پ» می‌بایست حرف اضافه «که» به بعد از عبارت «در کشور» منتقل شود. زیرا منظور	آن که تحویل ارز و مابه‌ازای آن به روز یا روزهای آینده موکول شده ولی منجر به تحویل ارز نمی‌شود یا از ابتدا قصد تحویل ارز وجود نداشته است و قصد طرفین تنها تسویه تفاوت قیمت ارز بوده است. ث- انجام کارگزاری خدمات ارزی در داخل کشور برای اشخاص خارج از کشور، بدون داشتن مجوز انجام عملیات صرافی از بانک مرکزی. کارگزار شخصی است که ما به ازای ارز معامله شده را در کشور دریافت می‌نماید. ج- عدم ثبت معاملات ارزی در سامانه ارزی یا ثبت ناقص یا خلاف واقع اطلاعات مربوط به معاملات مذکور در این سامانه توسط صرافی، بانک یا مؤسسه مالی – اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی. چ- عدم ارائه صورتحساب خرید معتبر یا ارائه صورتحساب خرید خلاف واقع یا دارای اطلاعات ناقص به مشتری توسط صرافی، بانک یا مؤسسه مالی – اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی. ح- عرضه، حمل یا نگهداری ارز فاقد صورتحساب خرید معتبر یا فاقد مجوز ورود توسط اشخاصی غیر از صرافی، بانک یا

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
		خلاف واقع اطلاعات مربوط به معاملات مذکور در این سامانه توسط صرافی، بانک یا مؤسسه مالی – اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی. چ- عدم ارائه صورتحساب خرید معتبر یا ارائه صورتحساب خرید خلاف واقع یا دارای اطلاعات ناقص به مشتری توسط صرافی، بانک یا مؤسسه مالی – اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی. ح- عرضه، حمل یا نگهداری ارز فاقد صورتحساب خرید معتبر یا فاقد مجوز ورود توسط اشخاصی غیر از صرافی، بانک یا مؤسسه مالی – اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی. موارد کمتر از سقف تعیینی توسط بانک مرکزی برای ورود ارز به کشور از شمول این بند خارج است. تبصره ۱- صرافی شخص حقوقی است که از بانک مرکزی مجوز انجام عملیات صرافی اخذ	مرکزی مجوز انجام عملیات صرافی اخذ نموده است. مجوز صرافی قائم به شخص حقوقی صرافی است و به هیچ طریقی قابل واگذاری یا توکیل به غیر نیست. تبصره ۲- منظور از صورتحساب خرید معتبر، رسید سامانه ارزی حاوی اطلاعاتی نظیر کد پیگیری، طرفین معامله، میزان و زمان انجام معامله است که شماره مسلسل ارزهای موضوع معامله نیز ضمیمه آن می‌باشد. تبصره ۳- بانک مرکزی مکلف است دسترسی مستمر و برخط صرافی‌ها، بانک‌ها و مؤسسات مالی– اعتباری به سامانه ارزی را جهت ثبت معاملات با قابلیت واردکردن اطلاعات مندرج در تبصره (۲) این ماده فراهم نماید. تبصره ۴- بانک مرکزی مکلف است ظرف مدت سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون، نسبت به انتشار فهرست صرافی‌های مجاز و تشریفات قانونی و مسیرهای مجاز ورود و خروج ارز در روزنامه رسمی کشور و درگاه اینترنتی بانک مرکزی اقدام نماید. هرگونه تغییرات بعدی نیز باید توسط بانک مرکزی از طرق مزبور فوراً به اطلاع عموم برسد. تبصره ۵- متخلفین از سایر ضوابط ارزی تعیینی توسط بانک مرکزی **<u>یا قاچاق وجه رایج ایران</u>** به جریمه نقدی معادل یک چهارم موضوع تخلف و دو یا	مشخص نمودن «محل ارتکاب جرم» و بیان «انجام معامله ارزی بدون مجوز در کشور» بوده است؛ نه تعیین «عرف شاخص» در خصوص «معاملات ارزی غیرمجاز». مفهوم «معامله ارز» در تمام دنیا یک معنا دارد و بعید است که در ایران معامله ارز معنای خاصی داشته باشد و این معنای خاص مدنظر نگارنده آن باشد. همچنین، مجوزهای بانک مرکزی برای انجام معاملات ارزی در داخل کشور است و انجام معامله ارزی در کشورهای خارجی تابع مقررات محل انجام معامله و در صورت نیاز اخذ مجوز از بانک مرکزی آن کشور است، نه اخذ مجوز بانک مرکزی ایران. فلذا، به‌نظر می‌رسد که در نگارش این بند اشتباه رخ داده و حرف اضافه «که» در جای غیرمناسب آن به‌کار رفته است. ۳- در بند «ت» نیاز به ذکر عبارت «معامله فردایی» نیست و ذکر عمل ممنوعه کفایت می‌کند؛ کما اینکه در سایر مصادیق قاچاق نیز به ذکر عمل	مؤسسه مالی– اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون. موارد کمتر از سقف تعیینی توسط بانک مرکزی برای ورود ارز به کشور از شمول این بند خارج است. تبصره۱ –ضوابط نگهداری ارز در مورد اشخاصی که قبل از لازم‌الاجرا شدن این قانون مبادرت به خرید ارز نموده‌اند توسط بانک مرکزی تعیین می‌گردد. تبصره ۲- صرافی شخص حقوقی است که از بانک مرکزی مجوز انجام عملیات صرافی اخذ نموده است. مجوز صرافی قائم به شخص حقوقی صرافی است و به هیچ طریقی قابل واگذاری یا توکیل به غیر نیست. تبصره ۳- منظور از صورتحساب خرید معتبر، رسید سامانه ارزی حاوی اطلاعاتی نظیر کد پیگیری، طرفین معامله، میزان و زمان انجام معامله است که شماره مسلسل ارزهای موضوع معامله نیز ضمیمه آن می‌باشد. تبصره ۴- بانک مرکزی مکلف است دسترسی مستمر و برخط صرافی‌ها، بانک‌ها

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
		نموده است. مجوز صرافی قائم به شخص حقوقی صرافی است و به هیچ طریقی قابل واگذاری یا توکیل به غیر نیست. تبصره ۲- منظور از صورتحساب خرید معتبر، رسید سامانه ارزی حاوی اطلاعاتی نظیر کد پیگیری، طرفین معامله، میزان و زمان انجام معامله است که شماره مسلسل ارزهای موضوع معامله نیز ضمیمه آن می‌باشد. تبصره ۳- بانک مرکزی مکلف است دسترسی مستمر و برخط صرافی‌ها، بانک‌ها و مؤسسات مالی – اعتباری به سامانه ارزی را جهت ثبت معاملات با قابلیت واردکردن اطلاعات مندرج در تبصره (۲) این ماده فراهم نماید. تبصره ۴- بانک مرکزی مکلف است ظرف مدت سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون ، نسبت به انتشار فهرست صرافی‌های مجاز و تشریفات	چند مورد از محرومیت‌های موضوع ماده (۶۹) این قانون محکوم می‌شوند **مشروط به اینکه در سایر قوانین مجازات شدیدتری پیش‌بینی نشده باشد. رسیدگی به تخلفات مذکور در این تبصره در صلاحیت سازمان تعزیرات حکومتی است.** ~~این ضمانت اجرا مانع از اعمال ضمانت‌اجراهای مقرر در سایر قوانین و مقررات نیست. رسیدگی به تخلف موضوع این تبصره در صلاحیت سازمان تعزیرات حکومتی است.~~ **تبصره ۶- ضوابط مربوط به نحوه و میزان ورود یا خروج وجه رایج ایران توسط بانک مرکزی تعیین و جهت اطلاع عموم منتشر می‌شود.**	بسنده شده و نامی بر آن نهاده نشده است. چه‌بسا نام این نوع معاملات در آینده تغییر کند و یا حتی ممکن است، هم‌اکنون نیز عده‌ای نام دیگری بر آن نهاده باشند. ۴ - در این نوع معاملات «مابازاء» ارز لزوماً «ریال» نیست؛ چه‌بسا معامله «ارز با ارز»، «ارز با سکه» و یا حتی «ارز با کالا» انجام شده باشد. هرچند ریال به‌عنوان مابازاء، وجه غالب است؛ اما ذکر فقط «ریال» باعث می‌شود با علم به اینکه «مابازاء قرار دادن سایر چیزها قاچاق نیست»، به نفس این عمل ادامه داده شود و منظور قانونگذار (جلوگیری از سفته‌بازی برای ملتهب نمودن بازار ارز) حاصل نشود. فلذا؛ لازم است که به‌جای واژه «ریال» عبارت «مابازای آن» آورده شود.	و مؤسسات مالی– اعتباری به سامانه ارزی را جهت ثبت معاملات با قابلیت واردکردن اطلاعات مندرج در تبصره (۲) این ماده فراهم نماید. تبصره ۵- بانک مرکزی مکلف است ظرف مدت سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون، نسبت به انتشار فهرست صرافی‌های مجاز و تشریفات قانونی و مسیرهای مجاز ورود و خروج ارز در روزنامه رسمی کشور و درگاه اینترنتی بانک مرکزی اقدام نماید. هرگونه تغییرات بعدی نیز باید توسط بانک مرکزی از طرق مزبور فوراً به اطلاع عموم برسد. تبصره ۶- متخلفین از سایر ضوابط ارزی تعیینی توسط بانک مرکزی یا **مرتکبین** قاچاق وجه رایج ایران به جریمه نقدی معادل یک چهارم موضوع تخلف و دو یا چند مورد از محرومیت‌های موضوع ماده (۶۹) این قانون محکوم می‌شوند ~~**مشروط به اینکه در سایر قوانین مجازات شدیدتری پیش‌بینی نشده باشد. این ضمانت اجرا مانع از اعمال ضمانت‌اجراهای مقرر در سایر قوانین و مقررات نیست.**~~ رسیدگی به تخلفات

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
		قانونی و مسیرهای مجاز ورود و خروج ارز در روزنامه رسمی کشور و درگاه اینترنتی بانک مرکزی اقدام نماید. هرگونه تغییرات بعدی نیز باید توسط بانک مرکزی از طرق مزبور فوراً به اطلاع عموم برسد. تبصره ۵- متخلفین از سایر ضوابط ارزی تعیینی توسط بانک مرکزی به جریمه نقدی معادل یک چهارم موضوع تخلف و دو یا چند مورد از محرومیت-های موضوع ماده (۶۹) این قانون محکوم می‌شوند. این ضمانت اجرا مانع از اعمال ضمانت‌اجراهای مقرر در سایر قوانین و مقررات نیست. رسیدگی به تخلف موضوع این تبصره در صلاحیت سازمان تعزیرات حکومتی است.			مذکور در این تبصره در صلاحیت سازمان تعزیرات حکومتی است. تبصره ۷- ضوابط مربوط به نحوه و میزان ورود یا خروج وجه رایج ایران توسط بانک مرکزی تعیین و جهت اطلاع عموم منتشر می‌شود. **تخلف از این ضوابط قاچاق وجه رایج ایران محسوب می‌شود.** **تبصره ۷ – تمامی ارز رمزها (ارزهای رقومی) نظیر «بیت‌کوین»، در حکم ارز موضوع این قانون هستند و جرایم، تخلفات، ضمانت اجراها و نیز تمامی احکام و مقررات مربوط به ارز در این قانون در مورد آنها نیز اجرا می‌شود.**
۱۹	**ماده ۳ و تبصره‌های الحاقی** - به‌منظور سیاستگذاری، برنامه‌ریزی، هماهنگی و نظارت در حوزه امور اجرائی،	ماده ۱۸- ماده (۳) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره آن به‌عنوان تبصره (۱) ابقاء و سه تبصره به‌عنوان تبصره‌های (۲)،	ماده ۱۸- **در ماده (۳) قانون «رئیس سازمان اطلاعات سپاه» به اعضای ستاد الحاق و بعد از عبارت کلیه دستگاه‌های اجرایی، عبارت «قوه**	اضافه نمودن واژه «مقررات» بعد از تشکیلات لازم است؛ زیرا تشکیلات تنها به ساختار و شکل مربوط می‌شود	**با پیشنهاد قوه قضائیه با اصلاح عبارات به شرح زیر موافقت می‌شود:** ماده ۱۸- ماده (۳) قانون به شرح زیر

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
	پیشگیری و مبارزه با قاچاق کالا و ارز، ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز متشکل از وزیران دادگستری، اطلاعات، امور اقتصادی و دارایی، کشور، امور خارجه، صنعت، معدن و تجارت، راه وشهرسازی، جهاد کشاورزی، نفت، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا معاونان ذی‌ربط آنان و دو نفر از نمایندگان عضو کمیسیون های اقتصادی و قضائی و حقوقی مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس و رؤسای سازمان های تعزیرات حکومتی، جمع آوری و فروش اموال تملیکی، صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، بازرسی کل کشور، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح، فرماندهی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، رؤسای کل بانک مرکزی و گمرک جمهوری اسلامی ایران، رئیس مؤسسه ملی استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، رئیس	(۳) و (۴) به آن الحاق می‌شود: ماده ۳- به‌منظور سیاستگذاری، برنامه‌ریزی، هماهنگی و نظارت در حوزه امور اجرائی، پیشگیری و مبارزه با قاچاق کالا و ارز، ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز متشکل از وزیران دادگستری، اطلاعات، امور اقتصادی و دارایی، کشور، امور خارجه، صنعت، معدن و تجارت، راه و شهرسازی، جهاد کشاورزی، نفت، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ارتباطات و فناوری اطلاعات یا معاونان ذی‌ربط آنان و دو نفر از نمایندگان عضو کمیسیون‌های اقتصادی و قضائی و حقوقی مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس و رؤسای سازمان‌های تعزیرات حکومتی، جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی، صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، بازرسی کل کشور، رییس ستادکل نیروهای مسلح، فرماندهی	**مجری»** **اضافه می‌شود و** ~~**ماده (۳) قانون به شرح زیر اصلاح**~~ و تبصره آن به‌عنوان تبصره (۱) ابقاء و سه تبصره به‌عنوان تبصره‌های (۲)، (۳) و (۴) به آن الحاق می‌شود: ماده ۳- به‌منظور سیاستگذاری، برنامه‌ریزی، هماهنگی و نظارت در حوزه امور اجرائی، پیشگیری و مبارزه با قاچاق کالا و ارز، ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز متشکل از وزیران دادگستری، اطلاعات، امور اقتصادی و دارایی، کشور، امور خارجه، صنعت، معدن و تجارت، راه و شهرسازی، جهاد کشاورزی، نفت، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ارتباطات و فناوری اطلاعات یا معاونان ذی‌ربط آنان و دو نفر از نمایندگان عضو کمیسیون‌های اقتصادی و قضائی و حقوقی مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس و رؤسای سازمان‌های تعزیرات حکومتی، جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی، صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، بازرسی کل کشور، رییس ستادکل نیروهای مسلح، فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، رییس سازمان ملی استاندارد ایران، رییس مرکز آمار ایران، رییس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن و کشاورزی ایران، رییس اتاق اصناف ایران، رییس اتاق تعاون مرکزی ایران، **معاون اجتماعی و پیشگیری قوه قضائیه، رئیس سازمان اطلاعات سپاه و** نماینده تام‌الاختیار رییس قوه	و نه‌محتوای آن. همچنین افزودن تشکیلات و مقررات استخدامی، در کنار تشکیلات و مقررات اداری و مالی ضرورت دارد. در تبصره ۴ آمده است: جلسات ستاد با حضور رییس جمهور «و» نماینده ویژه وی به‌عنوان رئیس جلسه رسمیت می‌یابد. به‌کار بردن حرف اضافه «و» به معنی لزوم حضور هر دو نفر است؛ حال آنکه با وجود انتخاب نماینده و حضور وی، حضور شخص رئیس‌جمهور ضروری نیست. فلذا، حرف اضافه «و» باید به «و یا» تبدیل گردد. در باقی موارد، بازگشت به متن اولیه مصوب کمیسیون (با دلایل توجیهی سابق‌الذکر) پیشنهاد می‌گردد. دلایل مخالفت با نظر قوه نیز به شرح زیر است: ترکیب ستاد انحصار به قوه مجریه ندارد و تصمیمات ستاد باید به نحوی باشد که برای تمامی دستگاه‌های اجرائی و سازمان‌های متکفل	اصلاح و تبصره آن به‌عنوان تبصره (۱) ابقاء و سه تبصره به‌عنوان تبصره‌های (۲)، (۳) و (۴) به آن الحاق می‌شود: ماده ۳- به‌منظور سیاستگذاری، برنامه‌ریزی، هماهنگی و نظارت در حوزه امور اجرائی، پیشگیری و مبارزه با قاچاق کالا و ارز، ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز متشکل از وزیران دادگستری، اطلاعات، امور اقتصادی و دارایی، کشور، امور خارجه، صنعت، معدن و تجارت، راه و شهرسازی، جهاد کشاورزی، نفت، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ارتباطات و فناوری اطلاعات یا معاونان ذی‌ربط آنان و دو نفر از نمایندگان عضو کمیسیون‌های اقتصادی و قضائی و حقوقی مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس و رؤسای سازمان‌های تعزیرات حکومتی، جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی، صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، بازرسی کل کشور، رییس ستادکل نیروهای مسلح، فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، رؤسای کل بانک مرکزی و گمرک جمهوری اسلامی ایران، رییس سازمان ملی استاندارد ایران، رییس مرکز آمار ایران، رییس اتاق بازرگانی و صنایع و

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
	اتاق بازرگانی و صنایع و معادن و کشاورزی ایران و معاون اجتماعی و پیشگیری قوه قضائیه و نماینده تام‌الاختیار رئیس قوه قضائیه با ریاست رئیس‌جمهور یا نماینده ویژه وی تشکیل می‌گردد. تصمیمات این ستاد پس از امضای رئیس‌جمهور و یا نماینده ویژه وی با رعایت اصل یکصد و بیست و هفتم (۱۲۷) قانون اساسی در موضوعات مرتبط با قاچاق کالا و ارز برای تمامی دستگاه‌های اجرائی لازم‌الاجراء است. سایر دستگاه‌های مرتبط با امر پیشگیری و مبارزه با قاچاق کالا و ارز از جمله قوه قضائیه، نیروهای نظامی و انتظامی، سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران و دستگاه‌های عضو ستاد وظیفه دارند در حدود اختیارات این ستاد، همکاری لازم را با آن داشته باشند.	نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، رؤسای کل بانک مرکزی، بیمه مرکزی و گمرک جمهوری اسلامی ایران، رییس سازمان ملی استاندارد ایران، رییس مرکز آمار ایران، رییس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن و کشاورزی ایران، رییس اتاق اصناف ایران، رییس اتاق تعاون مرکزی ایران، دادستان کل کشور و نماینده تام‌الاختیار رییس قوه قضاییه با ریاست رییس‌جمهور یا نماینده ویژه وی تشکیل می‌گردد. تصمیمات این ستاد پس از امضای رییس جمهور و یا نماینده ویژه وی با رعایت اصل یکصد و بیست و هفتم (۱۲۷) قانون اساسی در موضوعات مرتبط با قاچاق کالا و ارز برای تمامی دستگاه‌های اجرایی و نیروی انتظامی لازم‌الاجراء است. سایر دستگاه‌های مرتبط با امر پیشگیری و مبارزه با قاچاق کالا	قضاییه با ریاست رییس‌جمهور یا نماینده ویژه وی تشکیل می‌گردد. تصمیمات این ستاد پس از امضای رییس جمهور و یا نماینده ویژه وی با رعایت اصل یکصد و بیست و هفتم (۱۲۷) قانون اساسی در موضوعات مرتبط با قاچاق کالا و ارز برای تمامی دستگاه‌های اجرایی **قوه مجریه** ~~و نیروی انتظامی~~ لازم‌الاجراء است. ~~**سایر دستگاه‌های مرتبط با امر پیشگیری و مبارزه با قاچاق کالا و ارز از جمله قوه‌قضاییه، نیروهای نظامی، سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران جز در موارد اذن رهبری نیز موظف به رعایت و اجرای مصوبات ستاد می‌باشند.**~~ **سایر دستگاه‌های مرتبط با امر پیشگیری و مبارزه با قاچاق کالا و ارز از جمله قوه قضائیه، نیروهای نظامی و انتظامی، سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران و دستگاه‌های عضو ستاد وظیفه دارند در حدود اختیارات این ستاد، همکاری لازم را با آن داشته باشند.** تبصره ۲- آیین‌نامه مربوط به نصاب رسمیت و اتخاذ تصمیم در جلسات ستاد و نحوه تشکیل و اداره جلسات و نیز ساختار سازمانی و تشکیلات اداری و	سیاستگذاری و مبارزه با قاچاق لازم‌الاجرا باشد. ضابطین خاص در حوزه قاچاق نزدیک به ده مورد هستند. سازمان اطلاعات سپاه، جزو ضابطین خاص محسوب می‌گردد. نیازی به حضور تمامی ضابطین خاص در ستاد نیست. حضور وزارت اطلاعات نیز از باب بازوی اجرایی بودن ستاد در سامانه شناسایی کالا و ارز قاچاق است. همچنین، حدود اختیارات تمامی ضابطین خاص در قانون مشخص شده است. جایگزینی معاونت پیشگیری قوه قضاییه با دادستانی کل کشور نیز با هدف بهره‌گیری از توان دادستانی کل در هماهنگ نمودن دادستان‌های حوزه‌های قضایی در همکاری با ستاد بوده است. معاونت پیشگیری قوه قضاییه، صرفاً مجری برنامه‌ای اجرایی و اداری بوده و فاقد امکانات و اختیارات نظارتی دادستانی کل کشور است. در مجموع متن مصوب کمیسیون نسبت به پیشنهاد قوه قضاییه، کارایی بیشتری را برای	معادن و کشاورزی ایران، رییس اتاق اصناف ایران، رییس اتاق تعاون مرکزی ایران، رئیس سازمان اطلاعات سپاه ،دادستان کل کشور و نماینده تام‌الاختیار رییس قوه قضاییه با ریاست رییس‌جمهور یا نماینده ویژه وی تشکیل می‌گردد. تصمیمات این ستاد پس از امضای رییس جمهور و یا نماینده ویژه وی با رعایت اصل یکصد و بیست و هفتم (۱۲۷) قانون اساسی در موضوعات مرتبط با قاچاق کالا و ارز برای تمامی دستگاه‌های اجرایی و نیروی انتظامی لازم‌الاجراء است. سایر دستگاه‌های مرتبط با امر پیشگیری و مبارزه با قاچاق کالا و ارز از جمله قوه‌قضاییه، نیروهای نظامی، سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران جز در موارد اذن رهبری نیز موظف به رعایت و اجرای مصوبات ستاد می‌باشند. تبصره ۲- آیین‌نامه مربوط به نصاب رسمیت و اتخاذ تصمیم در جلسات ستاد و نحوه تشکیل و اداره جلسات و نیز ساختار سازمانی و تشکیلات **و مقررات** اداری، **استخدامی** و مالی و شرح وظایف تفصیلی دبیرخانه ستاد، توسط ستاد تهیه می‌شود و

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
	تبصره- کمیسیون برنامه‌ریزی، هماهنگی و نظارت بر مبارزه با قاچاق کالا و ارز در استان‌ها به ریاست استاندار و زیر نظر ستاد و حسب مورد با اعضای متناظر ستاد تشکیل می‌شود.	و ارز از جمله قوه‌قضاییه، نیروهای نظامی، سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران جز در موارد اذن رهبری نیز موظف به رعایت و اجرای مصوبات ستاد می‌باشند. تبصره ۲- آیین‌نامه مربوط به نصاب رسمیت و اتخاذ تصمیم در جلسات ستاد و نحوه تشکیل و اداره جلسات و نیز ساختار سازمانی و تشکیلات اداری و مالی و شرح وظایف تفصیلی دبیرخانه ستاد، توسط ستاد تهیه می‌شود و ظرف مدت سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. تبصره ۳- تخلف از مصوبات ستاد و زمان‌بندی اجرای آن با اعلام ستاد پس از تصویب دو سوم اعضای آن و نیز تخلف از وظایف مقرر در این قانون یا آیین‌نامه‌های اجرایی آن در صورتی که در این قانون یا سایر قوانین برای آن مجازات	مالی و شرح وظایف تفصیلی دبیرخانه ستاد، توسط ستاد تهیه می‌شود و ظرف مدت سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. ~~**تبصره ۳ - تخلف از مصوبات ستاد و زمان‌بندی اجرای آن با اعلام ستاد پس از تصویب دو سوم اعضای آن و نیز تخلف از وظایف مقرر در این قانون یا آیین‌نامه‌های اجرایی آن در صورتی که در این قانون یا سایر قوانین برای آن مجازات شدیدتری تعیین نشده باشد، مستوجب مجازات مقرر در ماده (۵۷۶) قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده) مصوب سال ۱۳۷۵ خواهد بود.**~~ تبصره ~~۴~~ **۳** - رئیس‌جمهور یا نماینده ویژه وی که ظرف یک ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون منصوب می‌شود، مکلف به برگزاری جلسات ستاد حداقل هر دو ماه یکبار می‌باشد. جلسات ستاد با حضور رییس جمهور و **یا** نماینده ویژه وی به‌عنوان رئیس جلسه و رعایت ترتیبات مقرر در تبصره (۲) این ماده رسمیت می‌یابد.	ستاد فراهم می‌آورد.	ظرف مدت سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. تبصره ۳- تخلف از اجرای مصوبات ستاد و زمان‌بندی اجرای آن با اعلام ستاد پس از تصویب دو سوم اعضای آن و نیز تخلف از اجرای وظایف مقرر در این قانون یا آیین‌نامه‌های اجرایی آن در صورتی که در این قانون یا سایر قوانین برای آن مجازات شدیدتری تعیین نشده باشد، مستوجب انفصال از خدمت به مدت دو تا پنج سال خواهد بود . تبصره ۴- رئیس‌جمهور یا نماینده ویژه وی که ظرف یک ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون منصوب می‌شود، مکلف به برگزاری جلسات ستاد حداقل هر دو ماه یکبار می‌باشد. جلسات ستاد با حضور رییس جمهور ~~و~~ **یا** نماینده ویژه وی به‌عنوان رئیس جلسه و رعایت ترتیبات مقرر در تبصره (۲) این ماده رسمیت می‌یابد.

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
		شدیدتری تعیین نشده باشد، مستوجب مجازات مقرر در ماده (۵۷۶) قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده) مصوب سال ۱۳۷۵ خواهد بود. تبصره ۴- رئیس‌جمهور یا نماینده ویژه وی که ظرف یک ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون منصوب می‌شود، مکلف به برگزاری جلسات ستاد حداقل هر دو ماه یکبار می‌باشد. جلسات ستاد با حضور رییس جمهور و نماینده ویژه وی به‌عنوان رئیس جلسه و رعایت ترتیبات مقرر در تبصره (۲) این ماده رسمیت می‌یابد.			
۲۰	**ماده ۴**- به‌منظور هماهنگی و نظارت بر اجرای وظایف مندرج در این فصل، ستاد می‌تواند حسب مورد کارگروه‌های کارشناسی از	ماده ۱۹- ماده (۴) قانون و تبصره‌های آن حذف و عنوان «فصل دوم-پیشگیری از قاچاق» به قبل از ماده (۵) قانون منتقل می‌شود.	**ماده ۱۹ لایحه حذف شود و ماده ۴ قانون پابرجا بماند.**	با توجه به اصلاحات صورت گرفته در ماده ۳ توسط کمیسیون، از جمله اضافه نمودن دادستان کل کشور به اعضای ستاد و جایگزینی آن با معاونت پیشگیری، همچنین در جهت	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت نمی‌شود.** (**بازگشت به متن مصوب کمیسیون**)

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
	قبیل کارگروه پیشگیری از قاچاق کالا و ارز متشکل از نمایندگان دستگاه‌های عضو ستاد تشکیل دهد. تبصره ۱- معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه مسئولیت کارگروه پیشگیری از قاچاق کالا و ارز را برعهده دارد. تبصره ۲- کلیه پیشنهادها و تصمیمات این کارگروه‌ها پس از تصویب ستاد، با رعایت مقررات این قانون لازم‌الاجراء است.			جلوگیری از موازی‌کاری و تداخل وظایف، عدم نیاز به مفاد این ماده در شرایط کنونی اصلاح قانون و جلوگیری از ایجاد اختلاف تفاسیر بعدی ماده ۴ بایستی حذف گردد.	
۲۱	**ماده ۵ و تبصره ۳ ذیل ماده ۵**- دولت مکلف است به‌منظور پیشگیری از ارتکاب قاچاق و شناسایی نظام‌مند آن با پیشنهاد ستاد و پس از ابلاغ رئیس‌جمهور سامانه‌های الکترونیکی و هوشمند جدید مورد نیاز جهت نظارت بر فرآیند واردات، صادرات، حمل، نگهداری و مبادله کالا و ارز را ایجاد و راه‌اندازی نماید. ...	ماده ۲۰- در ماده (۵) قانون بعد از عبارت «مبادله کالا و ارز» عبارت «از قبیل سامانه شناسایی و مبارزه با کالا و ارز قاچاق» اضافه و تبصره (۳) آن به شرح زیر اصلاح می‌شود: تبصره ۳- ستاد موظف است با همکاری وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت، امور اقتصادی و دارایی (گمرک جمهوری اسلامی ایران)، بانک مرکزی و سایر دستگاه‌های ذی‌ربط به	ماده **۱۹**- ~~در ماده (۵) قانون بعد از عبارت «مبادله کالا و ارز» عبارت «از قبیل سامانه شناسایی و مبارزه با کالا و ارز قاچاق» اضافه و~~ تبصره (۳) ~~آن~~ **ماده ۵** به شرح زیر اصلاح می‌شود: تبصره ۳- ستاد موظف است با همکاری وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت، امور اقتصادی و دارایی (گمرک جمهوری اسلامی ایران)، بانک مرکزی و سایر دستگاه‌های ذی‌ربط به تشخیص ستاد از طریق وزارت اطلاعات به تهیه، اجراء و بهره‌برداری از ~~موضوع این ماده~~ **سامانه شناسایی و مبارزه با قاچاق کالا و ارز** » اقدام نماید.	**دلایل توجیهی بیان شده از سوی قوه قضائیه به شرح زیر و مورد پذیرش است**: نیازی به ذکر سامانه در صدر ماده وجود ندارد. خصوصاً اینکه عبارت «از قبیل» برای ذکر مثال در موارد متعدد است، نه در جایی که مصداق واحد و مشخص است. در این مورد نیز سامانه موضوع این ماده، تنها یک سامانه است.	**با پیشنهاد قوه قضائیه با اصلاح عبارتی به شرح زیر موافقت می‌شود.** تبصره (۳) ماده ۵ به شرح زیر اصلاح می‌شود: تبصره ۳- ستاد موظف است با همکاری وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت، امور اقتصادی و دارایی (گمرک جمهوری اسلامی ایران)، بانک مرکزی و سایر دستگاه‌های ذی‌ربط به تشخیص ستاد **از** ~~طریق وزارت اطلاعات به تهیه، اجراء و بهره‌برداری از~~ «سامانه شناسایی و مبارزه

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
	تبصره ۳- ستاد موظف است از طریق وزارت اطلاعات و با همکاری وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت، امور اقتصادی و دارایی(گمرک جمهوری اسلامی ایران)، بانک مرکزی و سایر دستگاه‌های ذی‌ربط به تهیه، اجراء و بهره‌برداری از سامانه شناسایی و مبارزه با کالای قاچاق اقدام نماید. کلیه مراکز مرتبط با تجارت داخلی و خارجی کشور، موظف به ارائه و تبادل اطلاعات از طریق این سامانه می‌باشند.»	تشخیص ستاد از طریق وزارت اطلاعات به تهیه، اجراء و بهره‌برداری از سامانه موضوع این ماده اقدام نماید. کلیه مراکز مرتبط با تجارت داخلی و خارجی کشور، موظف به ارائه و تبادل اطلاعات از طریق سامانه فوق می‌باشند.	کلیه مراکز مرتبط با تجارت داخلی و خارجی کشور، موظف به ارائه و تبادل اطلاعات از طریق سامانه فوق می‌باشند.	چنانچه هدف اضافه نمودن امکان شناسایی قاچاق ارز، به امکانات سامانه موضوع ماده ۵ قانون است، (خصوصاً اینکه در آیین‌نامه اجرایی ماده ۵ و ۶ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز،تنها به ذکر «کالا» در نام این سامانه اشاره شده است و شناسایی سامانه‌مند قاچاق «ارز» مغفول مانده است.) ذکر نام آن به جای عبارت «سامانه موضوع این ماده» کفایت می‌کند.	با قاچاق کالا و ارز » ~~اقدام~~ **را از طریق وزارت اطلاعات، تهیه، اجراء و بهره‌برداری** نماید. کلیه مراکز مرتبط با تجارت داخلی و خارجی کشور، موظف به ارائه و تبادل اطلاعات از طریق سامانه فوق می‌باشند.
۲۲	**ماده ۶ مکرر الحاقی**	ماده ۲۱- یک ماده به‌عنوان ماده (۶) مکرر به بعد از ماده (۶) قانون به شرح زیر الحاق می‌شود: ماده ۶ مکرر- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است به‌منظور ابلاغ مقررات تجاری در فرآیندهای تجارت نظیر مقررات مذکور در آیین‌نامه مقررات صادرات و واردات و ضمایم آن، «سامانه مقررات	ماده **۲۰**- یک ماده به‌عنوان ماده (۶) مکرر به بعد از ماده (۶) قانون به شرح زیر الحاق می‌شود: ماده ۶ مکرر- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است به‌منظور ابلاغ مقررات تجاری در فرآیندهای تجارت نظیر مقررات مذکور در آیین‌نامه مقررات صادرات و واردات و ضمایم آن، «سامانه مقررات تجاری» را ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون، ایجاد، راه‌اندازی و بهره‌برداری نماید. این وزارت موظف است آخرین مقررات تجاری را حداکثر ظرف ۲۴ ساعت به‌صورت الکترونیکی و برخط به کلیه دستگاه‌هایی که مسؤولیت اعمال مقررات تجاری یا	هرچند اصل بر فوری بودن اجرای مقرره پس از ابلاغ است؛ اما در مواردی ممکن است که در خود مقرره ابلاغ شده، زمان دیگری برای لازم‌الاجرا شدن تعیین شده باشد. لازم است که به این مورد تصریح شود. **دلایل توجیهی بیان شده از سوی قوه قضائیه به شرح زیر و مورد پذیرش است:** ۱- در تبصره ۱ حداکثر و سقف زمانی	**با پیشنهاد قوه قضائیه با اصلاح عبارات به شرح زیر موافقت می‌شود:** ماده **۲۱**- یک ماده به‌عنوان ماده (۶) مکرر به بعد از ماده (۶) قانون به شرح زیر الحاق می‌شود: ماده ۶ مکرر- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است به‌منظور ابلاغ مقررات تجاری در فرآیندهای تجارت نظیر مقررات مذکور در آیین‌نامه مقررات صادرات و واردات و ضمایم آن، «سامانه مقررات

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
		تجاری» را ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون، ایجاد، راه‌اندازی و بهره‌برداری نماید. این وزارت موظف است آخرین مقررات تجاری را حداکثر ظرف ۲۴ ساعت به‌صورت الکترونیکی و برخط به کلیه دستگاه‌هایی که مسؤولیت اعمال مقررات تجاری یا نظارت بر آن را بر عهده دارند از جمله سازمان‌های توسعه تجارت ایران و گمرک جمهوری اسلامی ایران ابلاغ نماید و دستگاه‌های مزبور موظفند به‌محض ابلاغ، مقررات مذکور را به‌صورت سامانه‌ای اعمال نمایند. تبصره ۱- وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است مقررات تجاری مذکور را در اسرع وقت جهت اطلاع‌رسانی به عموم مردم به طریق مقتضی منتشر نماید. تبصره ۲- پس از بهره‌برداری از سامانه موضوع این ماده،	نظارت بر آن را بر عهده دارند از جمله سازمان‌های توسعه تجارت ایران و گمرک جمهوری اسلامی ایران ابلاغ نماید و دستگاه‌های مزبور موظفند به‌محض ابلاغ، مقررات مذکور را به‌صورت سامانه‌ای اعمال نمایند. تبصره ~~۱~~- وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است مقررات تجاری مذکور را در اسرع وقت **و حداکثر ظرف ۲۴ ساعت** جهت اطلاع‌رسانی به عموم مردم به طریق مقتضی منتشر نماید. **در صورتی که ایجاد مقررات تجاری در قالب قانون مصوب مجلس شورای اسلامی باشد، انتشار و لازم‌الاجراء شدن آن تابع تشریفات مقرر در قانون مدنی است.** ~~تبصره ۲- پس از بهره‌برداری از سامانه موضوع این ماده، لازم‌الاجرا شدن مقررات تجاری منوط به ابلاغ در این سامانه و انتشار عمومی آن است.~~	برای انجام تکلیف مشخص نشده است. پیشنهاد می‌شود عبارت «و حداکثر ظرف ۲۴ ساعت» بعد از عبارت «در اسرع وقت» اضافه شود. ۲- ممکن است ضوابط تجاری در قالب قانون مصوب مجلس شورای اسلامی باشد. متن کنونی تبصره ۱ اطلاق داشته و شامل قانون نیز می‌شود. ضروری است قید گردد که در صورتی که ایجاد مقررات تجاری در قالب قانون مصوب مجلس شورای اسلامی باشد، انتشار و لازم‌الاجراء شدن آن تابع تشریفات مقرر در قانون مدنی است. ۳- اینکه تبصره ۲ لازم‌الاجرا شدن مقررات تجاری را منوط به ابلاغ در سامانه موضوع این ماده و انتشار عمومی آن دانسته است، مفسده‌آمیز است. دلیلی برای این حکم وجود ندارد، خصوصاً اینکه بر اساس «آیین‌نامه تاریخ لازم‌الاجراء شدن مصوبات هیأت وزیران» مصوب ۱۳۶۶/۴/۲۴، مصوبات دولت از تاریخ	تجاری» را ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون، ایجاد، راه‌اندازی و بهره‌برداری نماید. این وزارت موظف است آخرین مقررات تجاری را حداکثر ظرف ۲۴ ساعت به‌صورت الکترونیکی و برخط به کلیه دستگاه‌هایی که مسؤولیت اعمال مقررات تجاری یا نظارت بر آن را بر عهده دارند از جمله سازمان‌های توسعه تجارت ایران و گمرک جمهوری اسلامی ایران ابلاغ نماید و دستگاه‌های مزبور موظفند به‌محض ابلاغ، مقررات مذکور را به‌صورت سامانه‌ای اعمال نمایند، **مگر اینکه در خود مقرره ابلاغ شده، زمان دیگری برای لازم‌الاجرا شدن تعیین شده باشد.** تبصره- وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است مقررات تجاری مذکور را در اسرع وقت و حداکثر ظرف ۲۴ ساعت جهت اطلاع‌رسانی به عموم مردم به طریق مقتضی منتشر نماید. در صورتی که ایجاد مقررات تجاری در قالب قانون مصوب مجلس شورای اسلامی باشد، انتشار و لازم‌الاجراء شدن آن تابع تشریفات مقرر در قانون مدنی است.

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
		لازم‌الاجرا شدن مقررات تجاری منوط به ابلاغ در این سامانه و انتشار عمومی آن است.		ابلاغ به وزارتخانه یا سازمان دولتی که مصوبه به‌عنوان آن صادر شده لازم‌الاجراست و دلیلی بر اضافه نمودن شرط دیگر (لزوم انتشار در سامانه) برای لازم‌الاجرا شدن این‌گونه مصوبات وجود ندارد. به‌ویژه اینکه مصوبات طبقه‌بندی‌شده (محرمانه، خیلی محرمانه، سری، به‌کلی سری) قابلیت انتشار در چنین سامانه‌ای را ندارند و ممکن است برخی از ضوابط تجاری از این نوع مصوبات باشند. فلذا، پیشنهاد می‌گردد تبصره ۲ این ماده حذف گردد.	
۲۳	**ماده ۶ مکرر ۲ الحاقی**	ماده ۲۲- یک ماده به‌عنوان ماده (۶) مکرر (۲) به شرح زیر الحاق می‌شود: ماده ۶ مکرر ۲- به‌منظور افزایش هزینه و خطر ارتکاب قاچاق در راستای تحقق موضوع ماده (۵) این قانون، دولت مکلف است با ایجاد و استفاده از سامانه‌های هوشمند، تدابیری اتخاذ نماید که از ارائه هرگونه	ماده **۲۱**- یک ماده به‌عنوان ماده (۶) مکرر (۲) به شرح زیر الحاق می‌شود: ماده ۶ مکرر ۲- ~~**به‌منظور افزایش هزینه و خطر ارتکاب قاچاق در راستای تحقق موضوع ماده (۵) این قانون،**~~ دولت مکلف است با ایجاد و استفاده از سامانه‌های هوشمند، تدابیری اتخاذ نماید که از ارائه هرگونه خدمات، نظیر خدمات بانکی، بیمه‌ای، مالی، حمل‌ونقل، نگهداری و گارانتی به کالاهایی که تولید یا واردات آن‌ها در سامانه‌های ~~**قانونی مربوطه**~~ **موضوع مواد ۵ و ۶ و تبصره‌های آنها و تبصره ۱ ماده ۱۳**	لزوماً تولید یا واردات کالا در سامانه‌های موضوع مواد ۵ و ۶ و تبصره‌های آنها و تبصره ۱ ماده ۱۳ این قانون ثبت نمی‌گردد. بلکه در اکثر موارد، اطلاعات از سامانه‌های دیگر منتقل و به‌اشتراک گذاشته می‌شوند. جهت جلوگیری از ایجاد این تصور غلط که «ثبت نمودن جداگانه اطلاعات کالاها در تمامی این سامانه‌ها	**با پیشنهاد قوه قضائیه با اصلاح عبارات به شرح زیر موافقت می‌شود:** ماده **۲۲**- یک ماده به‌عنوان ماده (۶) مکرر (۲) به شرح زیر الحاق می‌شود: ماده ۶ مکرر ۲- دولت مکلف است با ایجاد و استفاده از سامانه‌های هوشمند، تدابیری اتخاذ نماید که از ارائه هرگونه خدمات، نظیر خدمات بانکی، بیمه‌ای، مالی، حمل‌ونقل، نگهداری و گارانتی به کالاهایی که ~~**تولید، یا واردات**~~ **اطلاعات-آن‌ها** در

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
		خدمات، نظیر خدمات بانکی، بیمه‌ای، مالی، حمل‌ونقل، نگهداری و گارانتی به کالاهایی که تولید یا واردات آن‌ها در سامانه‌های قانونی مربوطه ثبت نشده است، جلوگیری شود. کلیه مراکز مرتبط با تجارت داخلی و خارجی کشور موظفند در راستای تحقق این امر، همکاری لازم را با دستگاه‌های متولی این سامانه‌ها داشته باشند. تبصره ۱- ارائه خدمات مذکور به کالاهایی که در سامانه موضوع این ماده ثبت نشده‌اند، ممنوع بوده و مرتکب به حبس یا جزای نقدی درجه هفت محکوم می‌گردد؛ مگر اینکه در این قانون یا قوانین دیگر مجازات شدیدتری پیش‌بینی شده باشد. تبصره ۲- چنانچه ارائه خدمات، منجر به ورود و ثبت کالای قاچاق در سامانه‌های موضوع این قانون گردد مرتکب به	**این قانون** ثبت نشده است، جلوگیری شود. کلیه مراکز مرتبط با تجارت داخلی و خارجی کشور موظفند در راستای تحقق این امر، همکاری لازم را با دستگاه‌های متولی این سامانه‌ها داشته باشند. **تبصره - ارائه خدمات مذکور به کالاهایی که در سامانه موضوع این ماده ثبت نشده‌اند، ممنوع بوده و مرتکب به حبس یا جزای نقدی درجه هفت محکوم می‌گردد. چنانچه ارائه خدمات، منجر به ورود و ثبت کالای قاچاق در سامانه‌های موضوع این قانون گردد مرتکب به حبس یا جزای نقدی درجه شش محکوم می‌گردد. در این موارد چنانچه در این قانون یا قوانین دیگر مجازات شدیدتری پیش‌بینی شده باشد مرتکب به مجازات شدیدتر محکوم می‌شود.**	ضروری است»، بهتر است بیان شود که اگر «اطلاعات آن‌ها در سامانه‌های موضوع مواد ۵ و ۶ و تبصره‌های آنها و تبصره ۱ ماده ۱۳ این قانون موجود نباشد، جلوگیری شود.» قید «در راستای تحقق این امر» اضافی بوده و نیازی به ذکر آن نیست. **دلایل توجیهی بیان شده از سوی قوه قضائیه به شرح زیر و مورد پذیرش است:** ۱- ذکر منظور و هدف در قانونگذاری صحیح نیست. خصوصاً اینکه در صورت جامع و مانع نبودن، راه طرح تفاسیر غلط را باز می‌کند. ۲- لازم است سامانه‌های قانونی مربوطه صراحتاً ذکر گردند. به‌نظر می‌رسد که تنها سامانه‌های موضوع مواد ۵ و ۶ و تبصره‌های آنها و سامانه موضوع تبصره ۱ ماده ۱۳ این قانون مدنظر بوده است.	سامانه‌های موضوع مواد ۵ و ۶ و تبصره‌های آنها و تبصره ۱ ماده ۱۳ این قانون **موجود نباشد** ~~ثبت نشده است~~، جلوگیری شود. کلیه مراکز مرتبط با تجارت داخلی و خارجی کشور موظفند ~~در راستای تحقق این امر.~~ همکاری لازم را با دستگاه‌های متولی این سامانه‌ها داشته باشند. تبصره - ارائه خدمات مذکور به کالاهایی که در سامانه موضوع این ماده ثبت نشده‌اند، ممنوع بوده و مرتکب به حبس یا جزای نقدی درجه هفت محکوم می‌گردد. چنانچه ارائه خدمات، منجر به ورود و ثبت کالای قاچاق در سامانه‌های موضوع این قانون گردد مرتکب به حبس یا جزای نقدی درجه شش محکوم می‌گردد. در این موارد چنانچه در این قانون یا قوانین دیگر مجازات شدیدتری پیش‌بینی شده باشد مرتکب به مجازات شدیدتر محکوم می‌شود.

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
		حبس یا جزای نقدی درجه شش محکوم می‌گردد؛ مگر اینکه در این قانون یا قوانین دیگر مجازات شدیدتری پیش‌بینی شده باشد.			
۲۴	**تبصره ۲ ماده ۷**- عرضه و فروش ارز، خارج از واحدهای مجاز تعیین شده توسط دولت به‌وسیله اشخاص و واحدهای صنفی، ممنوع است و با مرتکبین مطابق قانون رفتار می‌شود.	ماده ۲۳- تبصره (۲) ماده (۷) قانون حذف می‌شود.	**مصوبه کمیسیون بدون تغییر**	مصوبه کمیسیون بدون تغییر	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت می‌شود.**
۲۵	**تبصره ۴ الحاقی به ماده ۷**	ماده ۲۴- متن زیر به‌عنوان تبصره (۴) به ماده (۷) قانون الحاق می‌شود: تبصره ۴- به‌منظور مقابله با قاچاق ارز و مدیریت منابع و مصارف ارزی، کلیه واردکنندگان کالا موظفند منشأ ارز کالای وارداتی خود را پس از ثبت سفارش و قبل از ترخیص، در سامانه موضوع بند (الف) ماده (۶) این قانون اظهار نمایند. بانک مرکزی موظف	ماده **۲۳**- متن زیر به‌عنوان تبصره (۴) به ماده (۷) قانون الحاق می‌شود: تبصره ۴- به‌منظور مقابله با قاچاق ارز و مدیریت منابع و مصارف ارزی، کلیه واردکنندگان کالا موظفند منشأ ارز کالای وارداتی خود را پس از ثبت سفارش و قبل از ترخیص، در سامانه موضوع بند (الف) ماده (۶) این قانون اظهار نمایند. بانک مرکزی موظف است پس از دریافت اطلاعات منشأ ارز، بلافاصله **و در خصوص کالاهای سریع‌الفساد، سریع‌الاشتعال یا مورد نیاز فوری حداکثر ظرف ۲۴ ساعت** نسبت به بررسی آن اقدام نموده و در صورت صحت اطلاعات ابرازی، شناسه رهگیری معتبر به اطلاعات مذکور	**دلایل توجیهی بیان شده از سوی قوه قضائیه به شرح زیر و مورد پذیرش است:** ۱- حداکثر و سقف زمانی تکلیف مقرر برای بانک مرکزی در خصوص «کالاهای سریع‌الفساد یا سریع‌الاشتعال و مورد نیاز فوری» معین نشده است. با توجه به تأثیر این استعلام در سرعت عملیات تجاری این کالاها، تعیین سقف حداکثر ۲۴ ساعت برای پاسخگویی مناسب است.	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت می‌شود.**

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
		است پس از دریافت اطلاعات منشأ ارز، بلافاصله نسبت به بررسی آن اقدام نموده و در صورت صحت اطلاعات ابرازی، شناسه رهگیری معتبر به اطلاعات مذکور اختصاص دهد. مجوز ثبت سفارش تا قبل از دریافت شناسه رهگیری موضوع این تبصره قابل استناد جهت اظهار و ترخیص درگمرک نیست.	اختصاص دهد. مجوز ثبت سفارش تا قبل از دریافت شناسه رهگیری موضوع این تبصره قابل استناد جهت ~~اظهار و~~ ترخیص درگمرک نیست. **حکم این تبصره مانع از اجرای مقررات ماده ۴۲ قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۸/۲۲ نیست.**	۲- قابل استناد نبودن مجوز ثبت سفارش تا قبل از دریافت شناسه رهگیری موضوع این تبصره جهت «اظهار» کالا چندان قابل دفاع و توجیه نیست. چرا که در هر صورت اظهار کالا انجام می‌شود و این اظهار به لحاظ طی نشدن تشریفات قابل ترتیب اثر دادن نیست. به‌عبارتی صحیح نبودن اظهار و به‌طور کلی قابل ترخیص نبودن کالا می‌بایست مدنظر باشد. اینکه «صرف اظهار کالا بدون تعیین منشأ ارز قاچاق تلقی شود» نیز مدنظر نبوده و از موارد قاچاق اعلام نشده است. فلذا، تنها ذکر «غیرقابل ترخیص بودن کالا» کافی است و می‌بایست واژه‌های «اظهار و» از متن تبصره حذف گردد. ۳- در خصوص «کالاهای سریع‌الفساد یا سریع‌الاشتعال و مورد نیاز فوری مانند داروهای فوریتی و جوجه یک‌روزه» امکان اعمال مقررات ماده ۴۲ قانون امور گمرکی وجود دارد.	

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
۲۶	**تبصره ۲ بند «ب» ماده ۱۱-** هزینه‌های اجرای حکم موضوع این بند از محل اعتبارات موضوع تبصره (۴) ماده (۵) تأمین می‌شود.	ماده ۲۵- تبصره (۲) بند (ب) ماده (۱۱) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود و عبارت (بند ب ماده ۱۱) از تبصره (۴) ماده (۵) حذف می‌شود: تبصره ۲- هزینه‌های اجرای حکم موضوع این بند هر ساله در بودجه سنواتی پیش‌بینی می‌شود و مطابق آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد ستاد و وزارت دادگستری تهیه می‌شود و به تصویب هیات وزیران می‌رسد، به مصرف می‌رسد.	**پیشنهاد قوه قضاییه در مورد کل ماده ۱۱ و تبصره های آن است.** ماده **۲۴**- صدر ماده ۱۱ قانون **و بند (ب) و تبصره (۲) آن** به شرح زیر اصلاح می‌شوند: **ماده ۱۱- قوه قضائیه موظف است به منظور تسریع در رسیدگی به پرونده‌ها و پیشگیری از ارتکاب جرم قاچاق کالا و ارز اقدامات زیر را به عمل آورد:** بند (ب) اختصاص شعب بدوی و تجدیدنظر ویژه رسیدگی به تخلفات **موضوع این قانون که صراحتا در صلاحیت سازمان تعزیرات حکومتی قرارگرفته است،** متشکل از افراد حائز شرایط استخدام قضات مطابق آئین‌نامه مصوب هیات وزیران توسط سازمان تعزیرات حکومتی. **تبصره (۲)- مصوبه کمیسیون بدون تغییر**	با حذف سازمان تعزیرات حکومتی از فرآیند رسیدگی به پرونده‌های قاچاق کالا و ارز مخالفت می‌شود. بنابراین، مواد مربوط به اصلاح لایحه در این خصوص نیز به وضعیت سابق (متن قانون یا مصوبه کمیسیون) برمی‌گردد.	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت نمی‌شود.** **(بازگشت به متن مصوب کمیسیون)** تنها در مورد اصلاح تبصره ۲ بند «ب» ماده ۱۱ با همان متن مصوب قبلی در کمیسیون. البته قوه قضائیه با مصوبه کمیسیون در مورد اصلاح تبصره ۲ مذکور موافق بود ه است.
۲۷	**بند «ت» ماده ۱۸-** ارز: جریمه نقدی ارز ورودی، یک تا دو برابر بهای ریالی آن و جریمه نقدی ارز خروجی، دو تا چهار برابر بهای ریالی آن، جریمه نقدی خرید، فروش یا حواله ارز، دو برابر بهای ریالی آن	ماده ۲۶- بند (ت) ماده (۱۸) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود: ت- ارز: جریمه نقدی ارز ورودی، یک تا دو برابر بهای ریالی آن و جریمه نقدی ارز خروجی یا اقدام به خروج ارز، دو تا چهار برابر بهای ریالی آن؛ و در سایر موارد ضبط ارز انجام	ماده **۲۵**- بند (ت) ماده (۱۸) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود: ت- ارز: **علاوه بر ضبط ارز،** جریمه نقدی ارز ورودی، یک تا دو برابر بهای ریالی آن و جریمه نقدی ارز خروجی یا اقدام به خروج ارز، دو تا چهار برابر بهای ریالی آن؛ ~~**و در سایر موارد ضبط ارز انجام نشده و تنها معادل بهای ریالی ارز به‌عنوان جریمه نقدی اخذ می‌گردد.**~~ **جریمه نقدی سایر موارد مذکور در ماده (۲) مکرر دو برابر بهای ریالی آن.**	ضبط ارز در صدر ماده ۱۸ آمده است، نیازی به تکرار آن در ابتدای بند «ت» نیست. تفکیک ارائه شده از سوی قوه در مورد ارز خروجی و ورودی و سایر موارد مذکور در ماده ۲ مکرر صحیح نیست و متن پیشنهادی کمیسیون بر اساس منطق «ایجاد تناسب بین رفتار و ضمانت اجرا» بوده و دربردارنده	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت نمی‌شود.** (**بازگشت به متن مصوب کمیسیون**)

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
		نشده و تنها معادل بهای ریالی ارز به‌عنوان جریمه نقدی اخذ می‌گردد.		تمامی حالات مذکور در قانون بوده است. بنابراین بازگشت به متن مصوب کمیسیون ضروری است.	
۲۸	**تبصره ۱ ماده ۱۸**- عرضه و فروش کالای قاچاق موضوع این ماده ممنوع و مرتکب به حداقل مجازات‌های مقرر در این ماده محکوم می‌شود.	ماده ۲۷- تبصره (۱) ماده (۱۸) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود: تبصره ۱- عرضه یا فروش کالای قاچاق موضوع این ماده ممنوع و مرتکب علاوه بر ضبط کالا به حداقل مجازات‌های مقرر در این ماده محکوم می‌شود. چنانچه عرضه یا فروش کالای قاچاق از طریق فضای مجازی از قبیل شبکه اجتماعی، تارنما یا پیامک و یا تلفن صورت پذیرد، مرتکب علاوه بر ضبط کالا به دو برابر ارزش کالای قاچاق محکوم می‌شود.	ماده ۲۷- تبصره (۱) ماده (۱۸) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود: تبصره ۱- عرضه یا فروش کالای قاچاق موضوع این ماده ممنوع و مرتکب علاوه بر ضبط کالا به حداقل مجازات‌های مقرر در این ماده محکوم می‌شود. چنانچه عرضه یا فروش کالای قاچاق از طریق **رسانه‌ها یا** فضای مجازی از قبیل شبکه اجتماعی، تارنما یا پیامک و یا تلفن صورت پذیرد، مرتکب علاوه بر ضبط کالا به دو برابر ارزش کالای قاچاق محکوم می‌شود.	**دلایل توجیهی بیان شده از سوی قوه قضائیه به شرح زیر و مورد پذیرش است:** ممکن است عرضه کالای قاچاق از طریق «رسانه‌ها» باشد. بسیاری از سایت‌ها، شبکه‌های اجتماعی و مجله‌های اینترنتی از لحاظ قانون «رسانه» محسوب می‌شوند. همچنین، بخشی از تبلیغات چاپی که از لحاظ اثر، همانند فضای مجازی قابلیت فراگیری را دارند «رسانه» محسوب می‌شوند. عرضه کالای قاچاق از طریق این رسانه‌ها نیز می‌تواند بر گسترش ابعاد و سطح جرم تأثیرگذار باشد. از این حیث در عمل فرقی بین رسانه و فضای مجازی نیست. پیشنهاد می‌گردد که عرضه یا فروش کالای قاچاق از طریق رسانه‌ها نیز مشمول تشدید مجازات مقرر در تبصره ۱ اصلاحی گردد.	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت می‌شود.**

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
۲۹	**تبصره ۴ ماده ۱۸**-خرید، فروش، حمل یا نگهداری کالاهایی که موضوع قاچاق قرار می‌گیرند به‌صورت تجاری مانند فرآورده‌های نفتی و دارویی خارج از ضوابط تعیینی دولت تخلف محسوب و مرتکب علاوه بر ضبط کالای مزبور حسب مورد به حداقل جریمه نقدی مقرر در این ماده محکوم می‌شود. دولت مکلف است ظرف مدت دو ماه از تاریخ لازم‌الاجراءشدن این قانون دستورالعمل مورد نیاز را تصویب نماید.		**ماده ۲۷- تبصره (۴) ماده (۱۸) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:** **خرید، فروش، عرضه، حمل یا نگهداری فرآورده‌های نفتی و دارویی به صورت تجاری خارج از ضوابط تعیینی دولت تخلف محسوب و مرتکب علاوه بر ضبط کالای مزبور حسب مورد به حداقل جریمه نقدی مقرر در این ماده محکوم می‌شود. دولت مکلف است ظرف مدت دو ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون دستورالعمل موردنیاز را تصویب نماید.رسیدگی به این تخلف به عهده سازمان تعزیرات حکومتی است.**	با توجه به اصلاح ماده ۲ دستورالعمل تبصره ۴ ماده ۱۸ توسط هیأت دولت، ایراد مربوط به تعریف کالای موضوع قاچاق مرتفع شده است. در حال حاضر نیازی به اصلاح تبصره ۴ ماده ۱۸ قانون وجود ندارد. خصوصاً اینکه ضوابط اختصاصی برخی از دسته‌های کالایی نیز توسط ستاد تهیه، تصویب و ابلاغ شده است.	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت نمی‌شود. (حفظ متن قانون)**
۳۰	**ماده ۱۸ مکرر** - نگهداری، عرضه یا فروش کالا و ارز قاچاق موضوع ماده(۱۸) این قانون حسب مورد توسط واحدهای صنفی یا صرافی‌ها تخلف محسوب و مرتکب علاوه بر ضبط کالا و ارز به ترتیب زیر جریمه می‌شود: الف ـ مرتبه اول: جریمه نقدی معادل دو برابر ارزش کالا یا		ماده ۲۸- صدر ماده ۱۸ مکرر قانون به شرح ذیل اصلاح می‌شود: ماده ۱۸ مکرر- نگهداری، عرضه یا فروش کالا و ارز قاچاق موضوع ماده (۱۸) این قانون حسب مورد توسط واحدهای صنفی یا صرافی‌ها علاوه بر ضبط کالا و ارز به ترتیب زیر مستوجب مجازات می‌باشد: الف- مرتبه اول: جریمه نقدی معادل دو برابر ارزش کالا یا بهای ریالی ارز قاچاق ب- مرتبه دوم: جریمه نقدی معادل چهاربرابر ارزش کالا یا بهای ریالی ارز قاچاق	با حذف سازمان تعزیرات حکومتی از فرآیند رسیدگی به پرونده‌های قاچاق کالا و ارز مخالفت می‌شود. بنابراین، مواد مربوط به اصلاح لایحه در این خصوص نیز به وضعیت سابق (متن قانون یا مصوبه کمیسیون) برمی‌گردد.	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت نمی‌شود. (حفظ متن قانون)**

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
	بهای ریالی ارز قاچاق ب ـ مرتبه دوم: جریمه نقدی معادل چهار برابر ارزش کالا یا بهای ریالی ارز قاچاق ج ـ مرتبه سوم: جریمه نقدی معادل شش برابر ارزش کالا یا بهای ریالی ارز قاچاق و نصب پارچه یا تابلو بر سر در محل کسب به‌عنوان متخلف صنفی و تعطیل محل کسب به مدت شش‌ماه		ج ـ مرتبه سوم: جریمه نقدی معادل شش برابر ارزش کالا یا بهای ریالی ارز قاچاق و نصب پارچه یا تابلو بر سر در محل کسب به‌عنوان متخلف صنفی و تعطیل محل کسب به مدت شش‌ماه		
۳۱	**ماده ۲۰**- وسایل نقلیه مورد استفاده در حمل قاچاق کالای موضوع ماده (۱۸) این قانون، اعم از زمینی، دریایی و هوایی به شرح زیر ضبط می‌گردد: الف- وسایل نقلیه سبک در صورتی که ارزش کالای قاچاق مکشوفه یکصد میلیون (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰)ریال یا بیشتر باشد. ب - وسایل نقلیه نیمه سنگین زمینی در صورتی که ارزش کالای قاچاق مکشوفه سیصد میلیون (۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰)ریال یا بیشتر باشد.	ماده ۲۸- ماده (۲۰) قانون و تبصره‌های آن به شرح زیر اصلاح می‌شود: ماده ۲۰- وسایل نقلیه مورد استفاده در حمل کالا یا ارز قاچاق موضوع ماده (۱۸) این قانون اعم از آبی، زمینی و هوایی توقیف و علاوه بر مجازات‌های مقرر در ماده مذکور، معادل ارزش وسیله نقلیه به جریمه نقدی حامل اضافه می‌شود. اگر ارزش وسیله نقلیه بیش از ارزش کالا یا ارز قاچاق باشد، به جای معادل ارزش وسیله نقلیه، معادل	**ماده ۲۸ لایحه پذیرفته نشد و ماده ذیل به‌جای آن پیشنهاد می‌گردد:** **ماده ۲۸- ماده (۲۰) قانون و تبصره‌های آن به شرح زیر اصلاح می‌شود:** **ماده ۲۰ - وسایل نقلیه مورد استفاده شده در حمل کالا یا ارز قاچاق اعم از آبی، زمینی و هوایی که متعلق به مرتکب بوده یا عامداً توسط مالک برای حمل کالا یا ارز قاچاق در اختیار مرتکب قرار گرفته باشد، یا با علم مالک، بدون اینکه وی اقدام بازدارنده‌ای انجام داده باشد، برای حمل کالا یا ارز قاچاق مورد استفاده قرار گرفته باشد و ارزش کالا و یا ارز بیش از یک میلیارد ریال باشد ضبط می‌شود؛ مشروط بر اینکه ارزش وسیله نقلیه از پنج برابر قیمت کالا**	متن پیشنهادی کمیسیون مناسب‌تر تشخیص داده می‌شود. دلایل توجیهی سابق‌الذکر برای آن به شرح زیر بود: در تبصره ۳ ماده (۲۰) قانون فعلی آمده است که مصادیق وسایل نقلیه وسایل نقلیه سبک، نیمه سنگین زمینی، نیمه سنگین هوایی و دریایی و سنگین هوایی و دریایی به پیشنهاد وزارت راه و شهرسازی تهیه می شود و به تصویب هیات وزیران می رسد. با این حال در عمل به دلیل پیچیدگی‌های کارشناسی این مصادیق مشخص نشده و همین امر موجب	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت می‌شود.**

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
	پ - وسایل نقلیه نیمه سنگین هوایی و دریایی در صورتی که ارزش کالای قاچاق مکشوفه نهصد میلیون(۹۰۰,۰۰۰,۰۰۰)ریال یا بیشتر باشد. ت - وسایل نقلیه سنگین زمینی در صورتی که ارزش کالای قاچاق مکشوفه یکمیلیارد(۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰)ریال یا بیشتر باشد. ث - وسایل نقلیه سنگین هوایی و دریایی در صورتی که ارزش کالای قاچاق مکشوفه سه میلیارد(۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰)ریال یا بیشتر باشد. تبصره ۱- در غیر از موارد فوق وسیله نقلیه توقیف می‌شود و در صورتی که محکومٌ‌علیه ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ حکم قطعی، جریمه نقدی مورد حکم را نپردازد از محل فروش وسیله نقلیه برداشت و مابقی به مالک مسترد	ارزش کالا یا ارز قاچاق به جریمه نقدی حامل اضافه می‌شود. تبصره ۱- در صورتی که محکوم علیه ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ احضاریه اجرای احکام، جریمه نقدی مورد حکم موضوع این قانون را نپردازد، وسیله نقلیه ضبط و جریمه نقدی از محل فروش وسیله نقلیه برداشت و مابقی به مالک مسترد می‌شود. تبصره ۲- چنانچه متهم پس از توقیف خودرو وثیقه نقدی معادل حداکثر جزای نقدی این قانون را تودیع نماید، از وسیله نقلیه رفع توقیف می‌شود. تبصره ۳- در صورتی که وسیله نقلیه، متعلق به شخصی غیر از مرتکب حمل کالا یا ارز قاچاق باشد و از قرائنی از قبیل سابقه مرتکب یا جاسازی ثابت شود با علم و اطلاع مالک وسیله نقلیه	**یا ارز قاچاق بیشتر نباشد و در صورت مازاد بودن، وسیله نقلیه به‌نسبت پنج برابر قیمت کالا یا ارز قاچاق حمل شده ضبط می‌شود. چنانچه ارزش کالا و یا ارز یک میلیارد ریال یا کمتر باشد و مرتکب سابقه محکومیت قطعی به حمل کالا یا ارز قاچاق اعم از مؤثر یا غیرمؤثر داشته باشد وسیله مذکور ضبط می‌شود. در صورتی که مرتکب بدون اطلاع مالک از وسیله نقلیه استفاده کرده باشد، سه تا پنج برابر ارزش کالا یا ارز قاچاق حمل شده به جریمه یا جزای نقدی وی افزوده می‌شود.** **تبصره ۱- وسایل نقلیه حامل کالا یا ارز قاچاق موضوع ماده (۱۸) که متعلق به مرتکب بوده یا توسط مالک عامداً برای حمل کالا یا ارز قاچاق در اختیار مرتکب قرار گرفته یا با علم مالک، بدون اینکه وی اقدام بازدارنده‌ای انجام داده باشد، برای حمل کالا یا ارز قاچاق مورد استفاده قرار گرفته باشد، چنانچه مشمول موارد ضبط این ماده نشود توقیف شده و در صورتی که محکومٌ‌علیه ظرف مدت دو ماه از تاریخ صدور حکم قطعی، جریمه یا جزای نقدی مورد حکم را نپردازد، مبلغ آن از محل فروش وسیله نقلیه برداشت و مابقی به مالک مسترد می‌شود.**	برخورد دوگانه مراجع رسیدگی‌کننده و مانع اجرای حکم مربوط به این ماده شده است. در ماده پیشنهادی، معیار ارزش وسیله نقلیه به ارزش کالای قاچاق برای ضبط وسیله نقلیه لحاظ شده است در حالی که در قانون قبلی صرفاً ارزش کالای قاچاق و نوع وسیله حمل در نظر گرفته شده بود که موجب بروز مشکلاتی در اجرا می‌گردید برای مثال مطابق بند (الف) قانونی فعلی در صورتی که ارزش کالای قاچاق بالای ۱۰ میلیون تومان باشد، وسیله نقلیه سبک فارغ از ارزش وسیله ضبط می‌شود که به معنای ضبط وسایل نقلیه با ارزش تا حتی چند صد میلیونی به دلیل قاچاق ۱۰ میلیونی است که در اجرا موجب مشکلاتی شده است. تغییر واژه وسایل نقلیه دریایی به آبی در این ماده به دلیل شمول این وسایل به وسایط نقلیه‌ای است که در رودخانه‌ها و برکه‌ها تردد می‌کنند.	

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
	می‌گردد. در هر مرحله از رسیدگی چنانچه متهم وثیقه‌ای معادل حداکثر جزای نقدی تودیع نماید از وسیله نقلیه رفع توقیف می‌شود. تبصره ۲- در صورتی که ارتکاب جرم قاچاق با هر یک از انواع وسایل نقلیه مذکور حداقل سه بار تکرار شود و ارزش کالا در مجموع معادل یا بیشتر از مبالغ این ماده باشد وسیله نقلیه ضبط می‌شود. تبصره ۳- مصادیق وسایل نقلیه در این ماده به پیشنهاد وزارت راه و شهرسازی تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. تبصره ۴- در صورتی که وسیله نقلیه متعلق به شخصی غیر از مرتکب قاچاق باشد و از قرائنی از قبیل سابقه مرتکب ثابت شود با علم و اطلاع مالک برای ارتکاب قاچاق در اختیار وی قرار گرفته است، وسیله نقلیه ضبط می‌شود و در غیر این صورت وسیله نقلیه به	برای ارتکاب حمل کالا یا ارز قاچاق در اختیار حامل قرار گرفته است یا مالک پس از علم و اطلاع اقدام بازدارنده به عمل نیاورده باشد، مالک به‌عنوان معاون در حمل محسوب و جریمه نقدی موضوع این ماده به جریمه نقدی مالک نیز اضافه می‌شود. تبصره ۴- درصورتی‌که وسیله نقلیه بلاصاحب یا صاحب متواری و یا مجهول‌المالک باشد، عین وسیله نقلیه به نهاد مأذون از سوی ولی فقیه تحویل می‌شود و یا با هماهنگی و أخذ مجوز فروش از نهاد مأذون توسط سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی به فروش می‌رسد و وجوه حاصل از آن به حساب نهاد مأذون از سوی ولی فقیه واریز می‌شود. تبصره ۵- بارگنج (کانتینر) جزء وسیله نقلیه محسوب نمی‌شود. تبصره ۶- به وسایل نقلیه	**تبصره ۲- بارگُنج (کانتینر) جزء وسیله نقلیه محسوب نمی‌شود.** **تبصره ۳- به وسایل نقلیه عمومی حامل مسافر که برای حمل کالا یا ارز قاچاق مورد استفاده قرار گرفته‌اند، پس از تنظیم صورتجلسه مبتنی بر کشف قاچاق، توقیف کالا و یا ارز قاچاق و أخذ مدارک وسیله نقلیه و راننده، اجازه ادامه مسیر داده می‌شود و وسیله نقلیه پس از رسیدن به مقصد توقیف می‌شود. دستورالعمل مربوط به این تبصره ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون، توسط ستاد تهیه و ابلاغ می‌شود.** **تبصره ۴- درصورتی‌که وسیله نقلیه بلاصاحب یا صاحب متواری و یا مجهول‌المالک باشد، عین وسیله نقلیه به نهاد مأذون از سوی ولی فقیه تحویل می‌شود و یا با هماهنگی و أخذ مجوز فروش از نهاد مأذون توسط سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی به فروش می‌رسد و وجوه حاصل از آن به حساب نهاد مأذون از سوی ولی فقیه واریز می‌شود.** **تبصره ۵- در کلیه مواردی که به موجب این قانون حکم به ضبط وسیله نقلیه یا مکان نگهداری کالای قاچاق یا ضبط وثیقه ملکی برای وصول جریمه داده می‌شود اعتراض مالک به**	در خصوص شمول یا عدم شمول وسیله نقلیه بر کانتینر (بارگنج) در رویه عملی اختلاف شده که تعیین تکلیف الزامی است. در خصوص وسایل نقلیه عمومی حامل مسافر که برای حمل کالا یا ارز قاچاق مورد استفاده قرار گرفته‌اند، لازم است مقررات توقیف وسیله نقلیه به نحوی مقرر گردد که در نظام حمل و نقل مسافر اخلال ایجاد نشود، یعنی اجازه ادامه مسیر داده شود و وسیله نقلیه پس از رسیدن به مقصد توقیف شود. بدیهی است که ضبط یا آزادی این وسایل نقلیه پس از توقیف، مستلزم رسیدگی به پرونده در مراجع صالح است.	

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
	مالک مسترد و معادل ارزش آن به جریمه نقدی مرتکب اضافه می‌گردد. تبصره ۵- درصورتی‌که وسیله نقلیه بلاصاحب یا صاحب متواری و یا مجهول‌المالک باشد، عین وسیله نقلیه به نهاد مأذون از سوی ولی فقیه تحویل می‌شود و یا با هماهنگی و أخذ مجوز فروش از نهاد مأذون کالای مزبور توسط سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی به فروش می‌رسد و وجوه حاصل از آن به حساب نهاد مأذون از سوی ولی فقیه واریز می‌شود.	عمومی حامل مسافر که برای حمل کالا یا ارز قاچاق مورد استفاده قرار گرفته‌اند، پس از تنظیم صورتجلسه مبتنی بر کشف قاچاق، توقیف کالا و یا ارز قاچاق و أخذ مدارک وسیله نقلیه و راننده، اجازه ادامه مسیر داده می‌شود و وسیله نقلیه پس از رسیدن به مقصد توقیف می‌شود. دستورالعمل مربوط به این تبصره ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون، توسط ستاد تهیه و ابلاغ می‌شود.	**حکم ضبط در شعب تجدیدنظر وفق قانون آیین دادرسی کیفری به عمل می‌آید. چنانچه در مورد مالکیت وسیله نقلیه یا ملک مشمول ضبط بین اشخاص اختلاف وجود داشته باشد مدعی مالکیت که سند رسمی دال بر مالکیت خود نداشته باشد بدون اثبات ادعای خود به موجب حکم قطعی مراجع صالح قضایی حق اعتراض به حکم ضبط ندارد.**		
۳۲	**تبصره (۱) ماده ۲۱**- صاحب کالا و یا ارز می تواند ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ در اداره تعزیرات حکومتی شهرستان محل کشف به این تصمیم اعتراض نماید. تا تعیین تکلیف قطعی قاچاق از سوی سازمان تعزیرات حکومتی، باید عین کالا نگهداری شود.		**ماده ۳۰- تبصره (۱) ماده ۲۱ به شرح زیر اصلاح می‌شود:** تبصره ۱- صاحب کالا و یا ارز می‌تواند ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ در **دادگاه انقلاب ذی‌صلاح** به این تصمیم اعتراض نماید. تا تعیین تکلیف قطعی قاچاق از سوی **دادگاه انقلاب**، باید عین کالا نگهداری شود.	با حذف سازمان تعزیرات حکومتی از فرآیند رسیدگی به پرونده‌های قاچاق کالا و ارز مخالفت می‌شود. بنابراین، مواد مربوط به اصلاح لایحه در این خصوص نیز به وضعیت سابق (متن قانون یا مصوبه کمیسیون) برمی‌گردد. با توجه به تورم ایجاد شده در طی سال‌های اخیر، رقم دو میلیون ریال،	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت نمی‌شود. (حفظ متن قانون)** **صدر ماده ماده (۲۱) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:** ماده ۲۱- در صورتی که ارزش کالای قاچاق و یا ارز مکشوفه موضوع ماده (۱۸) این قانون، برابر تشخیص اولیه دستگاه کاشف معادل ~~**ده میلیون (۱۰/۰۰۰/۰۰۰)**~~

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
				بسیار ناچیز است. عملاً موجبات اجرای این ماده از بین رفته است. اصلاح این رقم به پنجاه میلیون ریال پیشنهاد می‌گردد.	**پنجاه میلیون (۵۰،۰۰۰،۰۰۰)** ریال یا کمتر باشد با قید در صورتجلسه کشف به امضای متهم می رسد و در صورت استنکاف، مراتب در صورتجلسه کشف قید و حسب مورد، کالا ضبط و به همراه صورتجلسه به سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی تحویل می شود و ارز مکشوفه به حساب مشخص شده توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران واریز و رونوشتی از اوراق به متهم ابلاغ می گردد.
۳۳	**ماده ۲۵ مکرر الحاقی**	ماده ۲۹- یک ماده به‌عنوان ماده (۲۵) مکرر به بعد از ماده (۲۵) قانون به شرح زیر الحاق می‌شود: ماده ۲۵ مکرر- حمل، عرضه، خرید، فروش، نگهداری، اقدام برای خروج و یا خارج کردن منابع طبیعی نظیر چوب، هیزم یا زغال حاصل از درختان جنگلی و سایر محصولات، فرآورده‌ها یا مصنوعات منابع طبیعی اعم از جنگلی و مرتعی بدون تحصیل پروانه از مرجع ذیصلاح ممنوع است و مرتکب علاوه بر ضبط کالاهای مزبور و آلات و ادوات مورد استفاده،	ماده **۳۰**- یک ماده به‌عنوان ماده (۲۵) مکرر به بعد از ماده (۲۵) قانون به شرح زیر الحاق می‌شود: ماده ۲۵ مکرر- حمل، عرضه، خرید، فروش، نگهداری، اقدام برای خروج و یا خارج کردن ~~منابع طبیعی~~ **نظیر** چوب، هیزم یا زغال حاصل از درختان جنگلی **مطلقاً** و **ارتکاب این اعمال در مورد** سایر محصولات، ~~اعم از جانوری و گیاهی و~~ فرآورده‌ها یا مصنوعات منابع طبیعی اعم از **جانوری و گیاهی** ~~جنگلی و مرتعی~~ **به‌قصد تجاری** بدون تحصیل پروانه از مرجع ذیصلاح ممنوع است و مرتکب علاوه بر ضبط کالاهای مزبور و آلات و ادوات مورد استفاده، **جز در موارد مذکور در مواد ۲۵ و ۲۶ این قانون و سایر مواردی که مجازات بیشتری به‌موجب قوانین پیش‌بینی شده است** مشمول مجازات‌ها و	**دلایل توجیهی بیان شده از سوی قوه قضائیه به شرح زیر و مورد پذیرش است:** حکم اولیه که منتهی به صدور رأی وحدت رویه شماره ۷۴۹ مورخ ۹۵/۱/۲۴ دیوان عالی کشور گردید در مورد چوب و هیزم و ذغال حاصل از درختان جنگلی بود که مشخص گردید در حکم کالای مجاز مشروط است و تسری دادن آن به همه محصولات و فرآورده های منابع طبیعی بدون اینکه قصد تجاری در کار باشد موجب توسیع دامنه جرم انگاری است و موارد جزئی را هم دربر می	**با پیشنهاد قوه قضائیه با الحاق دو واژه به شرح زیر موافقت می‌شود:** ماده **۳۰**- یک ماده به‌عنوان ماده (۲۵) مکرر به بعد از ماده (۲۵) قانون به شرح زیر الحاق می‌شود: ماده ۲۵ مکرر- حمل، عرضه، خرید، فروش، نگهداری، اقدام برای خروج و یا خارج کردن چوب، هیزم یا زغال حاصل از درختان جنگلی مطلقاً و ارتکاب این اعمال در مورد سایر محصولات و فرآورده‌ها یا مصنوعات منابع طبیعی اعم از جانوری و گیاهی به‌قصد تجاری بدون تحصیل پروانه از مرجع ذیصلاح ممنوع است و مرتکب علاوه بر ضبط کالاهای مزبور و آلات و ادوات مورد استفاده، جز در موارد مذکور در

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
		مشمول مجازات‌ها و احکام مقرر برای کالای مجاز مشروط خواهد بود. تبصره ۱- حمل یا عرضه یا خرید یا فروش و یا نگهداری کالاهای موضوع این ماده که برای مصرف روستایی جنگل نشینان یا دهکده‌های مجاور جنگل و یا جهت مصارف دیگر توسط سازمان جنگل‌ها و مراتع اختصاص داده شده به نقاط دیگر، قاچاق محسوب شده، علاوه بر ضبط این کالاها و آلات و ادوات مورد استفاده، مرتکب حسب مورد به حداقل مجازات مقرر در این ماده محکوم می‌شود. تبصره۲- در خصوص وسایل نقلیه حامل اقلام فوق، مطابق ماده(۲۰) این قانون رفتار می‌شود و چنانچه در این زمینه از دواب و یا هر وسیله دیگری استفاده شود با ملاک ماده	احکام مقرر برای کالای مجاز مشروط خواهد بود. تبصره ۱- **~~حمل~~ انتقال به نقطه دیگر** یا عرضه یا خرید یا فروش و یا نگهداری کالاهای موضوع این ماده که **طبق قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع مصوب ۱۳۴۶/۵/۲۵ یا سایر قوانین مرتبط** برای مصرف **مجاز** روستایی جنگل نشینان یا دهکده‌های مجاور جنگل و یا جهت مصارف **مجاز** دیگر توسط سازمان جنگل‌ها و مراتع **یا سایر مراجع قانونی دیگر** اختصاص داده شده **~~به نقاط دیگر~~**، قاچاق محسوب شده، علاوه بر ضبط این کالاها و آلات و ادوات مورد استفاده، مرتکب حسب مورد به حداقل مجازات مقرر در این ماده محکوم می‌شود.. تبصره۲- در خصوص وسایل نقلیه حامل اقلام فوق، مطابق ماده(۲۰) این قانون رفتار می‌شود **~~و چنانچه در این زمینه از دواب و یا هر وسیله دیگری استفاده شود با ملاک ماده (۲۰) اقدام خواهد شد~~** تبصره ۳- فهرست مصادیق منابع طبیعی و محصولات، فرآورده‌ها یا مصنوعات منابع طبیعی اعم از جنگلی و مرتعی و نوع مجوزها و نحوه دریافت آن، ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط وزارت جهاد کشاورزی **و سازمان محیط**	گیرد. منابع طبیعی صرفاً گیاهی نیست و شامل جانوری هم می‌شود کما اینکه در مورد عقرب و سایر جانوران موارد عدیده‌ای مطرح و ضرورت تصریح به آنها نیز وجود دارد. در مورد منابع طبیعی قصد تجاری در مورد حمل و نگهداری آنها باید احراز شود و با لحاظ جرم انگاری تخریب منابع طبیعی در سایر قوانین مشکلی ایجاد نخواهد کرد. در مواد ۲۵ و ۲۶ این قانون و سایر قوانین مرتبط مجازات شدیدتری برای جرایم مرتبط با منابع طبیعی پیش بینی شده است و به منظور جلو گیری از نسخ آنها و برداشت های مختلف از قانون به این موضوع نیز تصریح شده انتقال محصولات جنگلی که در تبصره ماده ۴۸ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها جرم انگاری شده است می تواند به سایر منابع طبیعی تسری یابد و همچنین عرضه و خرید و فروش و نگهداری آنها به قصد تجاری دست کمی از انتقال ندارد. در حال حاضر	مواد ۲۵ و ۲۶ این قانون و سایر مواردی که مجازات بیشتری به‌موجب قوانین پیش‌بینی شده است مشمول مجازات‌ها و احکام مقرر برای **قاچاق** کالای مجاز مشروط خواهد بود. تبصره ۱- انتقال به نقطه دیگر یا عرضه یا خرید یا فروش و یا نگهداری کالاهای موضوع این ماده که طبق قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع مصوب ۱۳۴۶/۵/۲۵ یا سایر قوانین مرتبط برای مصرف مجاز روستایی جنگل نشینان یا دهکده‌های مجاور جنگل و یا جهت مصارف مجاز دیگر توسط سازمان جنگل‌ها و مراتع یا سایر مراجع قانونی دیگر اختصاص داده شده قاچاق محسوب شده، علاوه بر ضبط این کالاها و آلات و ادوات مورد استفاده، مرتکب حسب مورد به حداقل مجازات مقرر در این ماده محکوم می‌شود.. تبصره۲- در خصوص وسایل نقلیه حامل اقلام فوق، مطابق ماده(۲۰) این قانون رفتار می‌شود. تبصره ۳- فهرست مصادیق منابع طبیعی و محصولات، فرآورده‌ها یا مصنوعات منابع

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
		(۲۰) اقدام خواهد شد. تبصره ۳- فهرست مصادیق منابع طبیعی و محصولات، فرآورده‌ها یا مصنوعات منابع طبیعی اعم از جنگلی و مرتعی و نوع مجوزها و نحوه دریافت آن، ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط وزارت جهاد کشاورزی اعلام می‌شود. تبصره ۴- مرجع پاسخ به استعلامات موضوع ماده (۴۷) این قانون در خصوص کالاهای موضوع این ماده و اعلام فهرست ارزش اولیه این کالاها، سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور است. تبصره ۵- در خصوص تخلفات موضوع این ماده و ماده (۲۷) این قانون، مفاد ماده (۲۱) قانون اعمال نمی‌شود.	**زیست تهیه و** اعلام می‌شود. تبصره ۴- مرجع پاسخ به استعلامات موضوع ماده (۴۷) این قانون در خصوص کالاهای موضوع این ماده و اعلام فهرست ارزش اولیه این کالاها، ~~سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور~~ **حسب مورد وزارت جهاد کشاورزی یا سازمان حفاظت محیط زیست** است. تبصره ۵- در خصوص تخلفات موضوع این ماده و ماده (۲۷) این قانون، مفاد ماده (۲۱) قانون اعمال نمی‌شود.	شاید فقط قانون فوق الذکر چنین مقرره ای داشته و به سازمان جنگل ها و مراتع اشاره شده است اما با تسری آن به سایر منابع طبیعی سازمان محیط زیست و سایر سازمان های ذی ربط نیز صلاحیت قانونی دارند لذا به این موضوع هم در تبصره ۱ اشاره شد. در تبصره‌های ۳ و ۴ مقرر شد در تهیه فهرست مصادیق منابع طبیعی و پاسخ به استعلامات، سازمان محیط زیست نیز به لحاظ صلاحیت قانونی حسب مورد باید مداخله داشته باشد.	طبیعی اعم از جنگلی و مرتعی و نوع مجوزها و نحوه دریافت آن، ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط وزارت جهاد کشاورزی و سازمان **حفاظت** محیط زیست تهیه و اعلام می‌شود. تبصره ۴- مرجع پاسخ به استعلامات موضوع ماده (۴۷) این قانون در خصوص کالاهای موضوع این ماده و اعلام فهرست ارزش اولیه این کالاها، حسب مورد وزارت جهاد کشاورزی یا سازمان حفاظت محیط زیست است. تبصره ۵- در خصوص تخلفات موضوع این ماده و ماده (۲۷) این قانون، مفاد ماده (۲۱) قانون اعمال نمی‌شود.
۳۴	**ماده ۲۷** - هرشخص حقیقی یا حقوقی که اقدام به واردات و	ماده ۳۰- متن ماده (۲۷) قانون به شرح زیر اصلاح و در تبصره	**ماده ۳۰ لایحه حذف و متن ماده (۲۷) قانون پابرجا بماند.**	دلایل توجیهی سابق‌الذکر برای این ماده به شرح زیر بود:	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت نمی‌شود. (بازگشت به متن مصوب**

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
	صادرات دارو، مکملها، ملزومات و تجهیزات پزشکی، مواد و فرآورده‌های خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی بدون انجام تشریفات قانونی نماید به مجازات کالاهای قاچاق به شرح زیر محکوم می‌شود. این مجازات مانع از پرداخت دیه و خسارت‌های وارده نیست: الف- قاچاق مواد و فرآورده‌های دارویی، فرآورده‌های زیستی (بیولوژیک)، مکمل‌ها، ملزومات و تجهیزات پزشکی مشمول مجازات قاچاق کالاهای ممنوع موضوع ماده (۲۲) این قانون می‌باشد. ب- در صورتی‌که کالای قاچاق مکشوفه شامل مواد و فرآورده‌های خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی باشد، مرجع رسیدگی‌کننده مکلف است نسبت به استعلام مجوز مصرف انسانی کالاهای	(۱) این ماده، واژه «ساخت» حذف می‌شود: ماده ۲۷- هرشخص حقیقی یا حقوقی که اقدام به واردات و صادرات دارو، مکمل‌ها، ملزومات و تجهیزات پزشکی، مواد و فرآورده‌های خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی بدون انجام تشریفات قانونی و یا ساخت بدون رعایت تشریفات یا مقررات مربوطه نماید به مجازات کالاهای قاچاق به شرح زیر محکوم می‌شود. این مجازات مانع از پرداخت دیه و خسارت‌های وارده نیست: الف- در صورتی که کالای مکشوفه، مواد و فرآورده‌های دارویی، فرآورده‌های زیستی (بیولوژیک)، مکمل‌ها، ملزومات و تجهیزات پزشکی باشد، عمل مرتکب مشمول مجازات قاچاق کالاهای ممنوع موضوع ماده(۲۲) این قانون می‌باشد. ب- در صورتی‌که کالای		در زمان اصلاح ماده ۲۷ در اصلاحات سال ۱۳۹۴، واژه «ساخت» به تبصره ۱ این ماده اضافه شد. این واژه می‌بایست به صدر آن اضافه می‌گشت. زیرا ذکر آن در تبصره در رویه عملی دادگاه‌ها این ابهام را به وجود آورد که آیا حمل، نگهداری، توزیع، عرضه یا فروش کالاهای سلامت‌محوری که خلاف تشریفات قانونی تولید شده است جرم است یا خیر؟ با اینکه تخلف یا جرم بودن این عمل آشکار است، ذکر واژه ساخت در تبصره ۱ این ماده و نحوه نگارش آن توهم مباح بودن این اعمال را به وجود آورده است. همچنین «تشریفات قانونی» در ماده ۱ این قانون تعریف شده و تنها ناظر بر واردات و صادرات می‌باشد، نه تولید. بنابراین بهتر است از عبارت « ساخت بدون رعایت تشریفات یا مقررات مربوطه» که ناظر بر تشریفات تولید کالای سلامت‌محور است در متن ماده استفاده شود. شکل کنونی ماده، عملاً هدف	کمیسیون)

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
	مذکور اقدام و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است ظرف ده روز به این استعلام پاسخ دهد. هرگاه کالای مکشوفه مذکور موفق به أخذ مجوزهای بهداشتی و درمانی در خصوص مصرف انسانی گردد جرم قاچاق مشمول مجازات مندرج در بند(ب) ماده(۱۸) این قانون خواهد شد و در غیر این‌صورت کالای مکشوفه، کالای تقلبی، فاسد، تاریخ مصرف‌گذشته و یا مضر به سلامت مردم شناخته شده و مشمول مجازات قاچاق کالاهای ممنوع می‌باشد.	مکشوفه شامل مواد و فرآورده‌های خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی باشد، مرجع رسیدگی‌کننده مکلف است نسبت به استعلام مجوز مصرف انسانی کالاهای مذکور اقدام و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است ظرف ده روز به این استعلام پاسخ دهد. هرگاه کالای مکشوفه مذکور موفق به أخذ مجوزهای بهداشتی و درمانی در خصوص مصرف انسانی گردد، عمل مرتکب مشمول مجازات مندرج در بند(ب) ماده(۱۸) این قانون خواهد شد و در غیر این‌صورت کالای مکشوفه، کالای تقلبی، فاسد، تاریخ مصرف‌گذشته و یا مضر به سلامت مردم شناخته شده و مشمول مجازات قاچاق کالاهای ممنوع می‌باشد.		قانونگذار از اصلاح ماده در سال ۱۳۹۴ را فراهم نکرده است. تا جایی که متاسفانه بسیاری از پرونده‌های موجود حکم برائت دریافت نموده‌اند و یا اینکه مراجع رسیدگی‌کننده جهت تعیین تکلیف، اشتباهاً به ماده ۳ «قانون تعزیرات حکومتی در امور بهداشتی و درمانی» که در مورد تولید دارو در اصلاحات قبلی منسوخ شده بود استناد کرده‌اند. پیشنهاد مذکور ابهامات و ایرادات موجود در رویه عملی را از بین خواهد برد.	
۳۵	**ماده ۳۵**- در صورتی که مأموران دستگاههای کاشف یا وصول درآمدهای دولت، خود		**ماده ۳۲- یک تبصره به عنوان تبصره ۳ به ماده ۳۵ قانون الحاق می‌شود:** **تبصره (۳)- چنانچه هریک از مقامات و کارکنان**	این ماده به جای تبصره ۳ ماده ۳ مصوب کمیسیون پیشنهاد شده است. با توجه به بازگشت این تبصره، نیازی	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت نمی‌شود. (حفظ متن قانون)**

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
	مرتکب قاچاق شوند و یا شرکت یا معاونت در ارتکاب نمایند، علاوه بر مجازات قاچاق مقرر در این قانون به مجازات مختلس نیز محکوم می‌شوند. تبصره ۱- مأمورانی که با علم به ارتکاب قاچاق از تعقیب مرتکبان خودداری یا بر خلاف قوانین و مقررات عمل نمایند در حکم مختلس محسوب و به مجازات مقرر برای مختلسین اموال دولتی محکوم می گردند مگر آنکه عمل مرتکب به موجب قانون دیگری مستلزم مجازات شدیدتری باشد که در این صورت به مجازات شدیدتر محکوم می شوند. تبصره ۲- کارکنان تمامی دستگاهها و سازمان های مؤثر در امر مبارزه با قاچاق کالا و ارز از جمله ستاد و سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی نیز مشمول حکم این ماده و تبصره (۱) آن می شوند.		**دستگاه‌های اجرایی (موضوع ماده ۲۹ قانون برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۱۴) عمدا از انجام وظایفی که به موجب این قانون برعهده دارند امتناع نمایند یا در انجام وظیفه سایر دستگاه‌های مرتبط با امر مبارزه با قاچاق کالا و ارز اخلال ایجاد نمایند یا جرایم ارتکابی موضوع این قانون واقع شده در حوزه کاری دستگاه‌اجرایی خود را به مقامات ذی‌صلاح قانون گزارش ننمایند یا با سکوت خود به ارتکاب این جرایم مساعدت نمایند، جر در مواردی که به موجب قانون مستلزم مجازات شدیدتری باشد به حکم مراجع قضایی ذی‌صلاح به انفصال موقت از خدمت از شش ماه تا دو سال محکوم می‌شوند. موارد غیرعمدی به عنوان تخلف اداری محسوب و از حیث مجازات و مرجع ذی‌صلاح وفق مقررات مربوط با متخلف رفتار می‌شود. سازمان بازرسی کل کشور مکلف است در چارچوب وظایف قانونی خود ضمن انجام نظارت و بازرسی لازم، هرگونه سوء جریان مرتبط با این ماده و تبصره‌های آن را به مراجع قانونی ذی‌ربط گزارش نماید. رسیدگی به جرایم مذکور در این ماده و تبصره‌های آن نیز وفق ماده ۴۴ این قانون بعمل می‌آید.**	به الحاق تبصره ۳ به ماده ۳۵ نیست. در ضمن پیشنهاد قوه قضاییه در مواردی با جرم موضوع ماده ۳۵ (مشارکت یا معاونت مأمورین دولتی در قاچاق) و جرم موضوع تبصره ۱ ماده ۳۵ (خودداری از تعقیب مرتکبین با علم به وقوع قاچاق) تعارض دارد. تبصره ۳ الحاقی به ماده ۳ مصوب کمیسیون به شرح زیر است: «تبصره ۳- تخلف از مصوبات ستاد و زمان‌بندی اجرای آن با اعلام ستاد پس از تصویب دو سوم اعضای آن و نیز تخلف از وظایف مقرر در این قانون یا آیین‌نامه‌های اجرایی آن در صورتی که در این قانون یا سایر قوانین برای آن مجازات شدیدتری تعیین نشده باشد، مستوجب مجازات مقرر در ماده (۵۷۶) قانون مجازات اسلامی مصوب سال ۱۳۷۸ خواهد بود.»	

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
۳۶	**ماده ۳۵ مکرر ۱ الحاقی**	ماده ۳۱- یک ماده به‌عنوان ماده (۳۵) مکرر۱ به قانون الحاق می‌شود: ماده ۳۵ مکرر ۱- چنانچه شخصی اقدام به هرگونه ارائه یا بهره برداری از اسناد صادرات صوری نماید، علاوه بر مجازات جرایم و تخلفات مقرر در قوانین و مقررات مربوطه، به ضبط کالا و جریمه نقدی معادل ارزش کالاهای مذکور محکوم می‌گردد.	ماده **۳۳**- یک ماده به‌عنوان ماده ~~(۳۵)~~ **۳۳**-مکرر۱ به قانون الحاق می‌شود: ماده ~~(۳۵)~~ **۳۳** مکرر۱- چنانچه شخصی اقدام به ~~هرگونه~~ ارائه یا بهره‌برداری از اسنادی **کند که دلالت بر** صادرات صوری نماید، علاوه بر مجازات جرایم و تخلفات ~~مقرر در قوانین و مقررات مربوطه، ی که~~ **در راستای انجام صادرات صوری مرتکب شده** به ~~ضبط کالا و~~ جریمه نقدی معادل **دو برابر** ارزش کالاهای مذکور محکوم می‌گردد.	**دلایل توجیهی بیان شده از سوی قوه قضائیه به شرح زیر و مورد پذیرش است:** از نظر مکان یابی این ماده با ماده ۳۳ فعلی ارتباط موضوعی بیشتری دارد و باید بلافاصله پس از آن درج شود لذا به جای ماده ۳۵ مکرر باید ماده ۳۳ مکرر درج شود. آنچه که در این ماده مد نظر است جلوگیری از سوءاستفاده افراد از ارائه اسنادی دال بر صادرات غیر واقعی است، مانند اخذ مشوق های صادراتی با برخی معافیت‌ها لذا جمله بندی برای رفع ابهام اصلاح گردید.	**با پیشنهاد قوه قضائیه با اصلاحات موافقت می‌شود.:** ماده **۳۳**- یک ماده به‌عنوان ماده **۳۳** مکرر۱ به قانون الحاق می‌شود: **۳۳** مکرر۱- چنانچه شخصی اقدام به ارائه یا بهره‌برداری از اسنادی **کند که دلالت بر** صادرات صوری نماید، علاوه بر مجازات جرایم و تخلفات **که در راستای انجام صادرات صوری مرتکب شده** به جریمه نقدی معادل **دو برابر** ارزش کالاهای اظهار شده صوری محکوم می‌گردد.
۳۷	**ماده ۳۵ مکرر ۲ الحاقی**	ماده ۳۲- یک ماده به‌عنوان ماده (۳۵) مکرر (۲) به شرح زیر الحاق می‌شود: ماده ۳۵ مکرر ۲- هر گونه سوء استفاده از کارت بازرگانی نظیر واگذاری، بهره‌برداری از منافع، خرید، فروش، اجاره و هر نوع نقل و انتقال آن به غیر تحت هر عنوان ممنوع است و مرتکب یا مرتکبین به شرح زیر مجازات	ماده ۳۲- یک ماده به‌عنوان ماده (۳۵) مکرر (۲) به شرح زیر الحاق می‌شود: ماده ۳۵ مکرر ۲- ~~هر گونه سوء استفاده از کارت بازرگانی نظیر واگذاری، بهره‌برداری از منافع، خرید، فروش، اجاره و هر نوع نقل و انتقال آن به~~ **غیر هرگونه معامله راجع به کارت بازرگانی که عرفاً اجاره، خرید، فروش یا واگذاری آن محسوب شود و نیز هرگونه بهره‌برداری از منافع کارت بازرگانی دیگری** تحت هر عنوان ممنوع است	**دلایل توجیهی بیان شده از سوی قوه قضائیه به شرح زیر و مورد پذیرش است:** با توجه به توضیحات ماده قبل به‌جای ماده ۳۵ مکرر ماده ۳۳ مکرر ۲ درج گردید. سوءاستفاده مفهوم عامی است که بر مصادیق فراوانی قابل انطباق است و دامنه جرم‌انگاری یا تخلف را موسع	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت می‌شود.**

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
		می‌شوند: الف- انتقال‌گیرنده یا بهره‌بردار: پرداخت جریمه نقدی معادل نصف ارزش کالا علاوه بر ضبط کالا و پرداخت تضامنی خسارت وارده به دولت. ب- انتقال دهنده: پرداخت جریمه نقدی معادل یک تا دو برابر منافع تحصیل شده علاوه بر ابطال کارت بازرگانی و پرداخت تضامنی خسارت وارده به دولت.	و مرتکب یا مرتکبین به شرح زیر مجازات می‌شوند: الف- انتقال‌گیرنده یا بهره‌بردار: پرداخت جریمه نقدی معادل نصف ارزش کالا علاوه بر ضبط کالا و پرداخت تضامنی خسارت وارده به دولت. ب- انتقال دهنده: پرداخت جریمه نقدی معادل یک تا دو برابر منافع تحصیل شده علاوه بر ابطال کارت بازرگانی و پرداخت تضامنی خسارت وارده به دولت. **پ- در صورتی که اعمال فوق منتهی به اقدام برای ورود یا صدور کالا نگردد، علاوه بر ابطال کارت بازرگانی و جریمه نقدی از دویست میلیون (۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا پانصد میلیون (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال، هر یک از مرتکبین به دو یا چند مورد از محرومیت‌های موضوع ماده ۶۹ این قانون محکوم می‌شوند.** **تبصره- اعمال مقررات این ماده مانع از اجرای مجازات‌های مقرر در سایر قوانین نیست.**	می‌کند بجای آن بهتر است مصادیق آن ممنوعیت‌ها ذکر شود. در مواردی که کارت بازرگانی غیر، منتهی به انتقال کالا نشده باشد مجازات های ذکر شده در بندهای الف وب که ملاک آن ارزش کالا است قابل اعمال نیست لذا بندپ به منظور رفع این مشکل درج گردید.	
۳۸	**صدر ماده ۳۷ و تبصره ۱ ذیل آن** -به‌موجب این قانون، حفاظت گمرکهای کشور زیرنظر رئیس‌کل گمرک جمهوری اسلامی ایران برای حفاظت اماکن گمرکی و کالاهای موجود در آنها و امور	ماده ۳۳- در صدر ماده (۳۷) قانون و تبصره (۱) آن، واژه «یگان» قبل از عبارت «حفاظت گمرک‌های کشور» اضافه می‌شود.	ماده ۳۳- در صدر ماده (۳۷) قانون و تبصره (۱) آن، واژه «یگان» قبل از عبارت «حفاظت گمرک‌های کشور» اضافه می‌شود **و عبارت «ضابط خاص قضائی» به «ضابط خاص دادگستری» تبدیل می‌شود.**	**دلایل توجیهی بیان شده از سوی قوه قضائیه به شرح زیر و مورد پذیرش است:** اصلاح عبارتی انجام شده است. «ضابط خاص دادگستری» عبارتی صحیح‌تر بوده و در قانون آیین دادرسی کیفری	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت می‌شود.**

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
	اجرائی مبارزه با قاچاق در محدوده آن اماکن با أخذ مجوز از ستاد کل نیروهای مسلح، تشکیل و مأموران آن در حدود وظایف و با شرایط مذکور در قانون آیین‌دادرسی کیفری ضابط خاص قضائی محسوب می‌شوند. تبصره۱- رئیس حفاظت گمرکهای کشور به پیشنهاد رئیس کل گمرک جمهوری اسلامی ایران پس از تأیید فرمانده نیروی انتظامی و با حکم ستاد کل نیروهای مسلح منصوب می‌شود.			نیز همین عبارت آمده است.	
۳۹	**تبصره ۲ ماده ۳۷**- نحوه تسلیح نیروهای حفاظت گمرک‌های کشور، حمل و به کارگیری سلاح به‌موجب دستورالعملی است که توسط نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران تهیه می‌شود و به تصویب ستاد کل نیروهای مسلح می‌رسد.	ماده ۳۴- تبصره(۲) ماده (۳۷) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود: تبصره۲- نحوه حمل و به کارگیری سلاح نیروی یگان حفاظت گمرکهای کشور و سازمان بنادر و دریانوردی تابع «قانون به‌کارگیری سلاح توسط مامورین نیروهای مسلح در موارد ضروری مصوب سال ۱۳۷۳» خواهد بود.	ماده **۳۶** تبصره (۲) ماده (۳۷) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود: **تبصره ۲- نحوه تسلیح نیروی یگان حفاظت گمرک‌های کشور و سازمان بنادر و دریانوردی به موجب دستورالعملی است که توسط نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران تهیه می‌شود و به تصویب ستاد کل نیروهای مسلح می‌رسد. نحوه حمل و به‌کارگیری سلاح توسط آنان تابع «قانون به‌کارگیری سلاح توسط مأمورین نیروهای مسلح در موارد ضروری مصوب سال ۱۳۷۳» خواهد بود.**	**دلایل توجیهی بیان شده از سوی قوه قضائیه به شرح زیر و مورد پذیرش است:** مفاد تبصره ۲ ماده ۳۷ قانون فعلی با متن پیشنهادی کمیسیون ادغام گردید؛ زیرا نحوه تسلیح با نحوه به کارگیری سلاح متفاوت است و هر گونه تسلیح افراد منوط به مصوبه ستاد کل نیروهای مسلح است.	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت می‌شود.**

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
۴۰	**تبصره ۳ الحاقی به ماده ۳۷**	ماده ۳۵- متن زیر به‌عنوان تبصره(۳) به ماده (۳۷) قانون الحاق می‌شود: تبصره ۳- نیروهای گارد سازمان بنادر و دریانوردی ایران برای حفاظت از بنادر و محوطه‌های بندری به غیر از امور اجرائی مبارزه با قاچاق کالا و ارز که در حیطه وظایف یگان حفاظت گمرکهای کشور می‌باشد با رعایت شرایط مقرر در قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲، ضابط خاص قضایی محسوب می‌شوند.	**مصوبه کمیسیون بدون تغییر**	مصوبه کمیسیون بدون تغییر	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت می‌شود.**
۴۱	**ماده ۳۹**- وزارت اطلاعات و نیروی انتظامی موظفند با هماهنگی مرجع ذی صلاح قضائی، خود یا بنا بر اعلام دستگاه کاشف، شبکه های اصلی، گروههای سازمان یافته قاچاق کالا و ارز و دارایی های آنها را شناسایی و اقدام به تشکیل پرونده و تکمیل تحقیقات نمایند.		**ماده ۳۸- در ماه (۳۹) قانون پس از عبارت وزارت اطلاعات، عبارت (، سازمان اطلاعات سپاه) الحاق می‌شود.**	با توجه به اینکه بر اساس قانون آیین دادرسی کیفری سازمان اطلاعات سپاه خود از ضابطین خاص محسوب می‌شود و طبق این قانون و قانون تشکیل وزارت اطلاعات اجازه و تکلیف کشف جرایم اقتصادی را دارد و اضافه نمودن این نهاد با توجه به شرایط فعلی و حضور این سازمان در مبارزه با قاچاق کالا و ارز می‌تواند کارایی	**با توجه به مشارکت لطلاعات سپاه به عنوان ضابط خاص قضایی در پرونده‌های کلان و مهم مبارزبه قا قاچاق کالا و ارز با پیشنهاد قوه قضاییه موافقت می‌شود.**

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
				مبارزه باق اچاق کالا و ارز را افزایش دهد.	
۴۲	**تبصره ۱ ماده ۴۱**- در مواردی که دستگاه‌های کاشف فاقد اختیارات ضابطین دادگستری باشند، موظفند پس از کشف بلافاصله با تنظیم صورتجلسه کشف موضوع را جهت اقدام قانونی به ضابطین یا مراجع قضائی اطلاع دهند.	ماده ۳۶- در تبصره (۱) ماده (۴۱) قانون عبارت «مراجع ذی‌صلاح» جایگزین عبارت «مراجع قضائی» می‌شود.	**ماده ۳۶ لایحه حذف گردد.**	با حذف سازمان تعزیرات حکومتی از فرآیند رسیدگی به پرونده‌های قاچاق کالا و ارز مخالفت می‌شود. بنابراین، مواد مربوط به اصلاح لایحه در این خصوص نیز به وضعیت سابق (متن قانون یا مصوبه کمیسیون) برمی‌گردد.	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت نمی‌شود. (بازگشت به متن مصوب کمیسیون)**
۴۳	**ماده ۴۲**- در صورت دلالت قرائن و امارات قوی بر وجود کالا و یا ارز قاچاق، ضابطین میتوانند پس از کسب مجوز بازرسی از مرجع قضائی به انبارها و اماکن و مستغلات ...	ماده ۳۷- در ماده (۴۲) قانون، عبارت «مرجع صالح رسیدگی‌کننده» جایگزین عبارت «مرجع قضائی» می‌شود.	**ماده ۳۷ لایحه حذف گردد.**	با حذف سازمان تعزیرات حکومتی از فرآیند رسیدگی به پرونده‌های قاچاق کالا و ارز مخالفت می‌شود. بنابراین، مواد مربوط به اصلاح لایحه در این خصوص نیز به وضعیت سابق (متن قانون یا مصوبه کمیسیون) برمی‌گردد.	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت نمی‌شود. (حفظ متن قانون)**
۴۴	**ماده ۴۲ مکرر الحاقی**	ماده ۳۸- یک ماده به‌عنوان ماده (۴۲) مکرر به شرح زیر به بعد از ماده (۴۲) قانون الحاق می‌شود: ماده ۴۲ مکرر- توقف برای بازرسی وسایل نقلیه که ظن قوی به حمل کالا یا ارز قاچاق در آن‌ها می‌رود از سوی ضابطین نیاز به اذن موردی	**ماده ۳۸ لایحه حذف گردد.**	برای حذف ماده پیشنهادی اعلام شده که ماده ۵۵ قانون آیین دادرسی کیفری در کمیسیون قضایی مجلس در حال بازنگری است و مقررات کاملی در آنجا پیش‌بینی شده و نیازی به ذکر این ماده نیست. با این‌حال، ماده ۵۵ لایحه اصلاح قانون آیین دادرسی کیفری، پوشش‌دهنده تمامی مقصود	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت نمی‌شود. (بازگشت به متن مصوب کمیسیون با انجام اصلاحات)** ماده ۳۸- یک ماده به‌عنوان ماده (۴۲) مکرر به شرح زیر به بعد از ماده (۴۲) قانون الحاق می‌شود: ماده ۴۲ مکرر- توقف برای بازرسی وسایل نقلیه که ظن قوی به حمل کالا یا ارز قاچاق در آن‌ها می‌رود از سوی ضابطین

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
		مقام رسیدگی کننده ندارد. تبصره- مصادیق و شرایط تشخیص ظن قوی حمل کالا یا ارز قاچاق توسط ستاد تهیه می‌شود و ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. متخلف از شرایط تعیین شده مشمول مجازات مقرر در ماده (۵۷۶) قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده) مصوب ۱۳۷۵ است.		ماده ۴۲ مکرر الحاقی نیست. همچنین، تصویب نهایی ماده ۵۵ به‌شکی که انتظارات را برآورده نماید قطعی نیست و بر فرض تصویب نیز، وجود حکم خاص در مورد قاچاق کالا و ارز ایرادی ندارد.	نیاز به اذن موردی مقام رسیدگی کننده ندارد. تبصره- مصادیق و شرایط تشخیص ظن قوی حمل کالا یا ارز قاچاق توسط ستاد تهیه می‌شود و ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. متخلف از شرایط تعیین شده مشمول انفصال ازخدمت به مدت ۲ تا ۵ سال خواهد شد.
۴۵	**ماده ۴۴** - رسیدگی به جرائم قاچاق کالا و ارز سازمان یافته و حرفه‌ای، قاچاق کالاهای ممنوع و قاچاق کالا و ارز مستلزم حبس و یا انفصال از خدمات دولتی در صلاحیت دادسرا و دادگاه انقلاب است. سایر پرونده‌های قاچاق کالا و ارز، تخلف محسوب و رسیدگی به آن در صلاحیت سازمان تعزیرات حکومتی است. چنانچه پرونده‌ای، متهمان	ماده ۳۹- متن ماده (۴۴) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود: ماده ۴۴- رسیدگی به جرائم قاچاق کالا و ارز سازمان یافته و حرفه‌ای، قاچاق کالاهای ممنوع و قاچاق کالا و ارز مستلزم حبس و یا انفصال از خدمات دولتی در صلاحیت دادسرا و دادگاه انقلاب است. سایر پرونده‌های قاچاق کالا و ارز از حیث صلاحیت مراجع رسیدگی‌کننده تخلف محسوب	ماده ۳۹- متن ماده (۴۴) قانون **و تبصره آن** به شرح زیر اصلاح می‌شود: ماده ۴۴- رسیدگی به کلیه جرائم مربوط به قاچاق کالا و ارز و سایر عناوین مجرمانه مرتبط با آن از جمله حمل، نگهداری، عرضه و فروش کالا یا ارز قاچاق جز در مواردی که به موجب این قانون صراحتا تخلف اعلام شده یا در صلاحیت مرجع دیگری قرار داده شده، در صلاحیت دادسرای عمومی و انقلاب و دادگاه انقلاب است. در خصوص تمامی جرائم موضوع این قانون، چنانچه پرونده‌ای، متهمان متعدد داشته و یا شخصی اتهامات	با حذف سازمان تعزیرات حکومتی از فرآیند رسیدگی به پرونده‌های قاچاق کالا و ارز مخالفت می‌شود. بنابراین، مواد مربوط به اصلاح لایحه در این خصوص نیز به وضعیت سابق (متن قانون یا مصوبه کمیسیون) برمی‌گردد. دو پیشنهاد قوه قضاییه جهت الحاق به ماده ۴۴ به شرح زیر پذیرفته می‌شود (به دلیل رفع نواقص موجود در رویه قضایی پرونده‌های قاچاق): ۱- «در صورتی که در راستای ارتکاب	**با پیشنهاد قوه قضائیه با انجام اصلاحات به شرح زیر موافقت می‌شود.** ماده ۳۹- متن ماده (۴۴) قانون **و تبصره آن** به شرح زیر اصلاح می‌شود: ماده ۴۴- رسیدگی به جرائم قاچاق کالا و ارز سازمان یافته و حرفه‌ای، قاچاق کالاهای ممنوع و قاچاق کالا و ارز مستلزم حبس و یا انفصال از خدمات دولتی در صلاحیت دادسرا و دادگاه انقلاب است. سایر پرونده‌های قاچاق کالا و ارز ~~از حیث صلاحیت مراجع رسیدگی‌کننده~~ تخلف

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
	متعدد داشته و رسیدگی به اتهام یکی از آنان در صلاحیت مرجع قضائی باشد، به اتهامات سایر اشخاص نیز در این مراجع رسیدگی می‌شود. تبصره- درصورتی‌که پس از ارجاع پرونده به سازمان تعزیرات حکومتی و انجام تحقیقات محرز شود رسیدگی به جرم ارتکابی در صلاحیت مرجع قضائی است، شعبه مرجوعٌ‌الیه مکلف است بلافاصله قرار عدم صلاحیت خود را صادر کند. این قرار پس از تأیید مقام مافوق شعبه در سازمان تعزیرات حکومتی و یا در صورت عدم اعلام نظر آن مقام ظرف مدت یک هفته، قطعی است و پرونده مستقیماً به مرجع قضائی ذی‌صلاح ارسال می‌شود. همچنین در مواردی که پرونده به تشخیص مرجع قضائی در صلاحیت تعزیرات حکومتی است، پرونده مستقیماً به مرجع مذکور ارسال می‌گردد و شعب	گردیده و رسیدگی به آن در صلاحیت سازمان تعزیرات حکومتی است. موارد دیگر موضوع این قانون نظیر حمل، نگهداری، عرضه و فروش کالا یا ارز قاچاق در صورتی که مستلزم حبس یا انفصال از خدمات دولتی یا مربوط به کالای ممنوع باشد، در صلاحیت دادسرا و دادگاه انقلاب و در غیر این صورت در صلاحیت شعب بدوی و تجدیدنظر ویژه رسیدگی به تخلفات قاچاق کالا و ارز سازمان تعزیرات حکومتی است. در خصوص تمامی موارد موضوع این قانون، چنانچه پرونده‌ای، متهمان متعدد داشته و رسیدگی به اتهام یکی از آنان در صلاحیت دادسرا و دادگاه انقلاب باشد، به تمامی اتهامات در این مراجع رسیدگی می‌شود.	متعدد داشته باشد به نحوی که رسیدگی به اتهام یکی از آنان در صلاحیت دادسرا و دادگاه انقلاب باشد، به تمامی اتهامات در این مراجع رسیدگی می‌شود. **همچنین، در صورتی که در راستای ارتکاب جرایم و تخلفات موضوع این قانون جرایم رشاء، ارتشاء، جعل و یا استفاده از سند مجعول نیز ارتکاب یافته باشد، به تمامی اتهامات در دادگاه انقلاب رسیدگی خواهد شد.** در کلیه موارد فوق، طرح مستقیم پرونده در دادگاه، تابع عمومات قانون آیین دادرسی کیفری است. **تبصره- کلیه پرونده‌های قاچاق کالا و ارز و جرایم مرتبط مذکور در این ماده جز در مورد ذکر شده در ماده ۲۱ این قانون ابتدائا به مرجع قضایی ارسال می‌شوند.** در مواردی که پرونده به تشخیص مرجع قضایی در صلاحیت **سازمان** تعزیرات حکومتی است، پرونده به مرجع مذکور ارسال می‌گردد و شعب سازمان تعزیرات حکومتی مکلف به رسیدگی می‌باشند. مقررات این تبصره از شمول ماده (۲۸) قانون آئید دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب (در امور مدنی) مصوب ۱۳۷۹/۱/۲۱ مستثنی است.	جرایم و تخلفات موضوع این قانون جرایم رشاء، ارتشاء، جعل، استفاده از سند مجعول، اعمال نفوذ بر خلاف حق و مقررات قانونی و یا تمرد مسلحانه نیز ارتکاب یافته باشد، به تمامی جرایم و تخلفات ارتکابی در دادسرا و دادگاه انقلاب رسیدگی خواهد شد.» (چرا که ممکن است شخصی در دادگاه انقلاب به قاچاق از طریق اظهار کالا با ارائه اسناد مجعول محکوم گردد، اما در دادگاه کیفری دو از اتهام جعل تبرئه شود.) ۲- «تنها در صورتی که موجبات صلاحیت مرجع قضائی پس از ارسال پرونده به سازمان تعزیرات حکومتی با دلایلی جدید که از قبل مطرح نبوده کشف گردد و یا اینکه تمام یا قسمتی از پرونده در خصوص کالای ممنوع باشد صرفاً برای یک‌مرتبه، شعبه مرجوعٌ‌الیه مکلف است با صدور قرار عدم صلاحیت، پرونده را نزد رئیس سازمان تعزیرات حکومتی ارسال نماید و رئیس سازمان تعزیرات حکومتی	محسوب گردیده و رسیدگی به آن در صلاحیت سازمان تعزیرات حکومتی است. **سایر جرایم و تخلفات ~~دیگر~~** موضوع این قانون نظیر حمل، نگهداری، عرضه و فروش کالا یا ارز قاچاق در صورتی که مستلزم حبس یا انفصال از خدمات دولتی یا مربوط به کالای ممنوع باشد، در صلاحیت دادسرا و دادگاه انقلاب و در غیر این صورت در صلاحیت شعب **~~بدوی و تجدیدنظر~~** ویژه رسیدگی به تخلفات قاچاق کالا و ارز سازمان تعزیرات حکومتی است. در خصوص تمامی موارد موضوع این قانون، چنانچه پرونده‌ای، متهمان متعدد داشته و رسیدگی به اتهام یکی از آنان در صلاحیت دادسرا و دادگاه انقلاب باشد، به تمامی اتهامات در این مراجع رسیدگی می‌شود.**همچنین، در صورتی که در راستای ارتکاب جرایم و تخلفات موضوع این قانون جرایم رشاء، ارتشاء، جعل، استفاده از سند مجعول، اعمال نفوذ بر خلاف حق و مقررات قانونی و یا تمرد مسلحانه نیز ارتکاب یافته باشد، به تمامی جرایم و تخلفات ارتکابی در دادسرا و دادگاه انقلاب رسیدگی**

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
	سازمان تعزیرات حکومتی مکلف به رسیدگی می‌باشند. مقررات این تبصره از شمول ماده(۲۸) قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب (در امور مدنی) مصوب ۱۳۷۹/۱/۲۱ مستثنی است.			مکلف است ظرف ده روز اظهارنظر نماید و قرار مذکور پس از تأیید وی قطعی است.» (این پیشنهاد خلأ عدم قابلیت بازگشت پرونده‌ایکه به اشتباه به سازمان تعزیرات حکومتی ارسال می‌شود را رفع می‌کند.در رویه عملی مواردی بوده که پرونده قاچاق کالای ممنوع به سازمان تعزیرات حکومتی ارسال شده و سازمان مجبور به صدور رأی در موارد عدم صلاحیت آن‌هم با مجازات کالای مجاز یا مجاز مشروط شده است.)	**خواهد شد.** تبصره- درصورتی‌که پس از ارجاع پرونده به سازمان تعزیرات حکومتی و انجام تحقیقات محرز شود رسیدگی به جرم ارتکابی در صلاحیت مرجع قضائی است، شعبه مرجوعٌ‌الیه مکلف است بلافاصله قرار عدم صلاحیت خود را صادر کند. این قرار پس از تأیید مقام مافوق شعبه در سازمان تعزیرات حکومتی و یا در صورت عدم اعلام نظر آن مقام ظرف مدت یک هفته، قطعی است و پرونده مستقیماً به مرجع قضائی ذی‌صلاح ارسال می‌شود. همچنین در مواردی که پرونده به تشخیص مرجع قضائی در صلاحیت تعزیرات حکومتی است، پرونده مستقیماً به مرجع مذکور ارسال می‌گردد و شعب سازمان تعزیرات حکومتی مکلف به رسیدگی می‌باشند **و تنها در صورتی که موجبات صلاحیت مرجع قضائی پس از ارسال پرونده به سازمان تعزیرات حکومتی با دلایلی جدید که از قبل مطرح نبوده کشف گردد و یا اینکه تمام یا قسمتی از پرونده در خصوص کالای ممنوع باشد صرفاً برای یک‌مرتبه، شعبه مرجوعٌ‌الیه مکلف**

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
					است با صدور قرار عدم صلاحیت، پرونده را نزد رئیس سازمان تعزیرات حکومتی ارسال نماید و رئیس سازمان تعزیرات حکومتی مکلف است ظرف ده روز اظهارنظر نماید و قرار مذکور پس از تأیید وی قطعی است. ارجاع مقررات این تبصره از شمول ماده(۲۸) قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب (در امور مدنی) مصوب ۱۳۷۹/۱/۲۱ مستثنی است.
۴۶	**ماده ۴۵**- هر کدام از شعب دادسرا و دادگاه انقلاب اسلامی، تعزیرات حکومتی و شعب تجدیدنظر آنها ظرف یک ماه از زمان تحویل پرونده باید رسیدگی و رأی نهائی را صادر کنند، مگر مواردی که حسب نوع جرم یا تخلف و علل دیگر، تکمیل شدن تحقیقات نیاز به زمان بیشتر داشته باشد که در این صورت حسب مورد مرجع رسیدگی کننده موظف است علت تأخیر را به صورت مکتوب به مقام مافوق گزارش دهد. عدم		**ماده ۴۰- عبارت : (تعزیرات حکومتی) از متن ماده ۴۵ حذف و کلمه (آنها) بعد از تجدیدنظر به کلمه (آن) اصلاح می شود.**	با حذف سازمان تعزیرات حکومتی از فرآیند رسیدگی به پرونده‌های قاچاق کالا و ارز مخالفت می‌شود. بنابراین، مواد مربوط به اصلاح لایحه در این خصوص نیز به وضعیت سابق (متن قانون یا مصوبه کمیسیون) برمی‌گردد.	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت نمی‌شود. (حفظ متن قانون)**

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
	ارسال این گزارش موجب محکومیت انتظامی تا درجه سه می‌گردد.				
۴۷	**ماده ۴۶ و تبصره‌های آن** - در کلیه مواردی که سازمان تعزیرات حکومتی صالح به رسیدگی است شعب تعزیرات حکومتی همان اختیار مراجع قضائی در رسیدگی به پرونده های مزبور را دارند جز در مواردی که در این قانون به ضرورت اخذ دستور مقام قضائی تصریح شده است. تبصره ۱- اعضای شعب ویژه رسیدگی به پرونده های قاچاق کالا و ارز سازمان تعزیرات حکومتی به جز در موارد اثبات سوء نیت یا ارتکاب اعمالی که در قانون جرم است، در رابطه با ایفای وظایف قانونی در آراء صادره تحت تعقیب قضائی قرار نمی گیرند. تبصره۲- به کلیه اتهامات رؤسا و اعضای شعب سازمان تعزیرات حکومتی که در مقام		**ماده ۴۱- ماده ۴۶ قانون و تبصره‌های آن حذف می‌شود.**	با حذف سازمان تعزیرات حکومتی از فرآیند رسیدگی به پرونده‌های قاچاق کالا و ارز مخالفت می‌شود. بنابراین، مواد مربوط به اصلاح لایحه در این خصوص نیز به وضعیت سابق (متن قانون یا مصوبه کمیسیون) برمی‌گردد.	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت نمی‌شود. (حفظ متن قانون)**

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
	رسیدگی به پرونده های قاچاق کالا و ارز مرتکب می شوند در دادسرا و دادگاههای مرکز رسیدگی می شود.				
۴۸	**ماده ۴۷**- شعبه رسیدگی کننده ضمن ارسال رونوشتی از مدارک پرونده به گمرک یا سایر سازمانهای مأمور وصول درآمدهای دولت حسب مورد، در مورد تعیین ارزش کالا و یا ارز مکشوفه و بررسی اسناد ابرازی برای احراز جرم قاچاق استعلام می‌نماید. همچنین وقت رسیدگی به سازمان‌های مذکور و متهم ابلاغ می‌گردد. سازمان مأمور وصول درآمدهای دولت موظف است ظرف ده روز از تاریخ دریافت استعلام، پاسخ آن را ارسال و نماینده حقوقی خود را نیز برای حضور در جلسه رسیدگی معرفی نماید. در هرصورت، تشکیل جلسه رسیدگی منوط به حضور نماینده مذکور نیست.	ماده ۴۰- ماده (۴۷) قانون به شرح زیر اصلاح و سه تبصره به آن الحاق می‌شوند: ماده ۴۷- شعبه رسیدگی کننده مکلف است جهت اتخاذ تصمیم درباره احراز قاچاق و یا حمل، نگهداری، عرضه یا فروش کالا یا ارز قاچاق نسبت به استعلام نظر کارشناسی مشورتی حسب مورد از سازمان‌های مأمور وصول درآمدهای دولت نظیر گمرک و بانک مرکزی در مورد تعیین ارزش کالا یا ارز مکشوفه و بررسی اسناد ابرازی جهت انطباق و تعلق به کالای مکشوفه اقدام نماید. وقت رسیدگی به سازمان های مذکور و متهم ابلاغ می‌شود. سازمان مأمور وصول درآمدهای دولت موظف است ظرف ده روز از تاریخ دریافت استعلام، پاسخ آن را ارسال و نماینده حقوقی خود را نیز برای حضور در جلسه رسیدگی معرفی نماید. در هرصورت، تشکیل جلسه رسیدگی منوط به حضور نماینده مذکور نیست.	ماده ۴۰- **دو تبصره به** ماده (۴۷) قانون به شرح زیر **اصلاح و سه تبصره به آن** الحاق می‌شوند: ~~ماده ۴۷- شعبه رسیدگی کننده مکلف است جهت اتخاذ تصمیم درباره احراز قاچاق و یا حمل، نگهداری، عرضه یا فروش کالا یا ارز قاچاق نسبت به استعلام نظر کارشناسی مشورتی حسب مورد از سازمان‌های مأمور وصول درآمدهای دولت نظیر گمرک و بانک مرکزی در مورد تعیین ارزش کالا یا ارز مکشوفه و بررسی اسناد ابرازی جهت انطباق و تعلق به کالای مکشوفه اقدام نماید. وقت رسیدگی به سازمان های مذکور و متهم ابلاغ می‌شود. سازمان مأمور وصول درآمدهای دولت موظف است ظرف ده روز از تاریخ دریافت استعلام، پاسخ آن را ارسال و نماینده حقوقی خود را نیز برای حضور در جلسه رسیدگی معرفی نماید. درهر صورت تشکیل جلسه رسیدگی منوط به حضور نماینده مذکور نیست.~~ تبصره۱- ارزش کالاهای ممنوع به‌موجب فهرست‌های قیمت‌گذاری سالانه ستاد تصویب و ابتدای هر سال	قوه قضاییه ماده ۴۷ موجود را فاقد ایراد می‌داند ولی الحاق دو تبصره ۱ و ۲ را به دلیل اینکه حاوی نکات مفیدی بوده پذیرفته است. درحالی که بنا به نظر کمیسیون، اصلاح صدر ماده ۴۷ و الحاق تبصره ۳ در مورد کارشناسی پرونده‌های قاچاق، نیز لازم بود. دلایل توجیهی سابق‌الذکر به شرح زیر است: با اهدف زیر اصلاح ماده ۴۷ به شرح روبرو پیشنهاد می‌گردد: - الزامی نمودن استعلام نظر کارشناسی مشورتی از سازمان‌های مأمور وصول درآمدهای دولت نظیر گمرک و بانک مرکزی در مورد تعیین ارزش کالا یا ارز مکشوفه و بررسی اسناد ابرازی جهت انطباق و تعلق به کالای مکشوفه؛	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت نمی‌شود. (بازگشت به متن مصوب کمیسیون)** ماده ۴۰- ماده (۴۷) قانون به شرح زیر اصلاح و سه تبصره به آن الحاق می‌شوند: ماده ۴۷- شعبه رسیدگی کننده مکلف است جهت اتخاذ تصمیم درباره احراز قاچاق و یا حمل، نگهداری، عرضه یا فروش کالا یا ارز قاچاق نسبت به استعلام نظر کارشناسی حسب مورد از سازمان‌های مأمور وصول درآمدهای دولت نظیر گمرک و بانک مرکزی در مورد تعیین ارزش کالا یا ارز مکشوفه و بررسی اسناد ابرازی جهت انطباق و تعلق به کالای مکشوفه اقدام نماید. وقت رسیدگی به سازمان های مذکور و متهم ابلاغ می‌شود. سازمان مأمور وصول درآمدهای دولت موظف است ظرف ده روز از تاریخ دریافت استعلام، پاسخ آن را ارسال و نماینده حقوقی خود را نیز برای حضور در جلسه رسیدگی معرفی نماید. درهر صورت تشکیل جلسه رسیدگی منوط

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
		را ارسال و نماینده حقوقی خود را نیز برای حضور در جلسه رسیدگی معرفی نماید. درهر صورت تشکیل جلسه رسیدگی منوط به حضور نماینده مذکور نیست. تبصره۱- ارزش کالاهای ممنوع به‌موجب فهرست‌های قیمت‌گذاری سالانه ستاد تصویب و ابتدای هر سال ابلاغ می‌گردد. تبصره۲- مرجع تشخیص ایرانی یا خارجی بودن کالای مکشوفه حسب مورد یکی از وزارت‌خانه‌های صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا سازمان ملی استاندارد ایران می‌باشد. این مراجع با درخواست شعبه رسیدگی کننده و بررسی مشخصات کالا مانند محل تولید و واحد تولیدکننده، نسبت به اظهار نظر مستدل	ابلاغ می‌گردد. تبصره۲- مرجع تشخیص ایرانی یا خارجی بودن کالای مکشوفه حسب مورد یکی از وزارت‌خانه‌های صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا سازمان ملی استاندارد ایران می‌باشد. این مراجع با درخواست شعبه رسیدگی کننده و بررسی مشخصات کالا مانند محل تولید و واحد تولیدکننده، نسبت به اظهار نظر مستدل اقدام می‌نماید. دستورالعمل مربوط به اجرای این تبصره و تعیین مصادیق کالای مربوط به دستگاه‌های فوق و نحوه پذیرش و اعتراض به نظرات موضوع این تبصره، ظرف مدت یک ماه از تاریخ لازم‌الاجراشدن این قانون توسط ستاد تدوین و ابلاغ می گردد. ~~**تبصره۳- کارشناسی موضوع این ماده و تبصره‌های آن صرفاً توسط دستگاه های موضوع این ماده صورت می پذیرد و قابل ارجاع به کارشناس رسمی دادگستری نیست.**~~	- تقویت کیفیت رسیدگی با حضور نماینده حقوقی مراجع استعلام جهت اظهار نظر کارشناسی در جلسه رسیدگی به پرونده و اصلاح رویه غلط موجود در برخی از مراجع قضایی در خصوص دخیل نکردن کارشناس و متخصص سازمان کاشف در پرونده و عدم اجازه ورود ایشان به پرونده؛ - تأکید بر مشورتی بودن نظر مراجع استعلام؛ - رفع اختلافات موجود در آیین دادرسی به پرونده‌های قاچاق و ایجاد رویه واحد؛ - تعیین تکلیف نحوه ارزش‌گذاری کالاهای ممنوع که در گذشته مغفول انده بود؛ - تعیین مرجع تشخیص ایرانی یا خارجی بودن کالا و رفع اختلافات موجود در رویه قضایی در این خصوص؛ - انحصاری نمودن کارشناسی	به حضور نماینده مذکور نیست. تبصره۱- ارزش کالاهای ممنوع به‌موجب فهرست‌های قیمت‌گذاری سالانه ستاد تصویب و ابتدای هر سال ابلاغ می‌گردد. تبصره۲- مرجع تشخیص ایرانی یا خارجی بودن کالای مکشوفه حسب مورد یکی از وزارت‌خانه‌های صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا سازمان ملی استاندارد ایران می‌باشد. این مراجع با درخواست شعبه رسیدگی کننده و بررسی مشخصات کالا مانند محل تولید و واحد تولیدکننده، نسبت به اظهار نظر مستدل اقدام می‌نماید. دستورالعمل مربوط به اجرای این تبصره و تعیین مصادیق کالای مربوط به دستگاه‌های فوق و نحوه پذیرش و اعتراض به نظرات موضوع این تبصره، ظرف مدت یک ماه از تاریخ لازم‌الاجراشدن این قانون توسط ستاد تدوین و ابلاغ می گردد. تبصره۳- کارشناسی موضوع این ماده و تبصره‌های آن صرفاً توسط دستگاه های موضوع این ماده صورت می پذیرد و قابل ارجاع به کارشناس رسمی دادگستری

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
		اقدام می‌نماید. دستورالعمل مربوط به اجرای این تبصره و تعیین مصادیق کالای مربوط به دستگاه‌های فوق و نحوه پذیرش و اعتراض به نظرات موضوع این تبصره، ظرف مدت یک ماه از تاریخ لازم‌الاجراشدن این قانون توسط ستاد تدوین و ابلاغ می گردد. تبصره۳- کارشناسی موضوع این ماده و تبصره‌های آن صرفاً توسط دستگاه های موضوع این ماده صورت می پذیرد و قابل ارجاع به کارشناس رسمی دادگستری نیست.		پرونده‌های قاچاق در کارشناسان دستگاه‌های موضوع این ماده به لحاظ گره خوردن این پرونده‌ها با منافع مالی دولت و دغدغه‌مند نبودن کارشناسان رسمی به لحاظ درنظرگرفتن نفع شخصی به جای نفع جامعه و دولت. - اساسا نظر کارشناس در نظام حقوقی و قضایی مشورتی بوده و به هیچ وجه لازم الاتباع نیست. لذا تصریح به آن زائد بوده و شائبه الزامی بودن در سایر موارد را به وجود میآورد	نیست.
۴۹	**ماده ۴۸**- در پرونده‌های قاچاق کالای ممنوع، سازمان یافته، حرفه‌ای و یا پرونده‌هایی که ارزش کالای قاچاق مکشوفه بیش از یکصد میلیون (۱۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال است، مرجع رسیدگی مکلف است نسبت به صدور دستور شناسایی و توقیف اموال	ماده ۴۱- در ماده (۴۸) قانون، عبارت «کالا و یا ارز قاچاق»، جایگزین عبارت «کالای قاچاق» می‌شود.	**مصوبه کمیسیون بدون تغییر**	مصوبه کمیسیون بدون تغییر توسط قوه قضاییه تایید شد.	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت می‌شود.**

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
	متعلق به متهم در حدود جزای نقدی احتمالی از طرق مقتضی، از جمله استعلام از ادارات ثبت اسناد و املاک، مخابرات، بانکها و سازمان بورس و اوراق بهادار، اقدام نماید. مراجع طرف استعلام نیز موظفند ظرف پنج روز پاسخ لازم را به مرجع رسیدگی اعلام کنند.				
۵۰	**ماده ۴۹**- به‌منظور اعمال نظارت قضائی بر پرونده‌های قاچاق در سازمان تعزیرات حکومتی، رئیس شعب تجدیدنظر ویژه رسیدگی به پروندهای قاچاق کالا وارز به پیشنهاد رئیس سازمان پس از تأیید وزیر دادگستری از بین قضات دارای پایه نُه قضائی پس از موافقت رئیس قوه قضائیه با ابلاغ ایشان منصوب می‌شوند.	ماده ۴۲- به انتهای ماده (۴۹) این قانون، عبارت «این قضات موظفند در طول مدت مأموریت به‌صورت تمام وقت در شعبه حضور داشته باشند» اضافه و یک تبصره به شرح زیر به‌عنوان تبصره (۲) به ماده (۴۹) قانون الحاق می‌شوند: تبصره (۲)- در پرونده‌های با ارزش بیش از یک میلیارد (۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به طور مطلق و در پرونده‌های با ارزش یک میلیارد (۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال و	ماده **۴۴- ماده (۴۹) این قانون و تبصره‌های آن حذف می‌شود.**	با حذف سازمان تعزیرات حکومتی از فرآیند رسیدگی به پرونده‌های قاچاق کالا و ارز مخالفت می‌شود. بنابراین، مواد مربوط به اصلاح لایحه در این خصوص نیز به وضعیت سابق (متن قانون یا مصوبه کمیسیون) برمی‌گردد.	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت نمی‌شود.** (**بازگشت به متن مصوب کمیسیون**)

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
		کمتر در صورت اقتضاء، شعب تجدید نظر ویژه رسیدگی به پرونده‌های قاچاق کالا و ارز موظفند با صدور دستور تعیین وقت رسیدگی، متهم، نماینده دستگاه کاشف و ضابط و نیز سایر اشخاصی که حضورشان ضروری است را احضار کنند. متهم می‌تواند شخصاً حاضر شود یا وکیل یا نماینده قانونی معرفی کند. در هر حال عدم حضور یا عدم معرفی وکیل یا نماینده قانونی مانع از رسیدگی نیست.			
۵۱	**ماده ۵۰ وتبصره های ۳ و ۴ آن** –آراء شعب بدوی تعزیرات در مورد قاچاق کالا و ارز که ارزش آنها کمتر از بیست میلیون (۲۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال باشد، قطعی است. در سایر موارد آراء شعب ظرف بیست روز از تاریخ ابلاغ با درخواست محکومٌ علیه قابل تجدیدنظر خواهی است. تبصره ۱- جهات تجدیدنظر	ماده ۴۳- تبصره (۳) ماده (۵۰) قانون حذف و شماره تبصره (۴) به تبصره (۳) اصلاح می‌شود.	**ماده ۴۵- ماده (۵۰) قانون و تبصره‌های آن حذف می‌شود.**	با حذف سازمان تعزیرات حکومتی از فرآیند رسیدگی به پرونده‌های قاچاق کالا و ارز مخالفت می‌شود. بنابراین، مواد مربوط به اصلاح لایحه در این خصوص نیز به وضعیت سابق (متن قانون یا مصوبه کمیسیون) برمی‌گردد.	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت نمی‌شود. (بازگشت به متن کمیسیون در مورد فقط حذف تبصره ۳)**

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
	خواهی در شعب تعزیرات حکومتی مطابق قانون آئین دادرسی کیفری است. تبصره ۲- آراء صادره از شعب تعزیرات حکومتی در مورد پرونده های قاچاق کالا و ارز قابل اعتراض در دیوان عدالت اداری و سایر مراجع قضائی نیست. تبصره ۳- آراء صادره از شعب بدوی تعزیرات حکومتی و دادگاه انقلاب در صورتی که مبنی بر برائت متهم باشد ظرف بیست روز از تاریخ ابلاغ و پس از درخواست دادستان یا دستگاه مأمور وصول درآمدهای دولت یا ستاد و یا عنداللزوم دستگاه کاشف، قابل تجدیدنظر خواهی است. پرونده حسب مورد از سوی رئیس سازمان تعزیرات حکومتی یا رئیس کل دادگستری استان برای رسیدگی مجدد به یکی از شعب تجدیدنظر مربوطه ارجاع می‌شود. رأی شعبه تجدیدنظر قطعی و لازم الاجراء است.				

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
۵۲	**ماده ۵۰ مکرر ۱ الحاقی**	ماده ۴۴- یک ماده به‌عنوان ماده (۵۰) مکرر۱ به شرح زیر به قانون الحاق می‌شود: ماده ۵۰ مکرر۱- آراء صادره از شعب بدوی تعزیرات حکومتی، دادسرا و دادگاه انقلاب در صورتی که مبنی بر برائت، منع یا موقوفی تعقیب باشد یا در مواردی که نسبت به برخی از متهمین یا بخشی از ارزش پرونده یا عنوان یا عناوین اتهامی متهم یا متهمین پرونده، آراء مذکور صادر گردد و همچنین آراء محکومیت در مواردی که مجازات تعیینی کمتر از مجازات مقرر قانونی باشد، رأی صادره به دبیرخانه ستاد، وزارت اطلاعات و حسب مورد دادستان، ابلاغ می‌شود و ظرف بیست روز از تاریخ ابلاغ، وفق تبصره‌های این ماده قابل تجدید نظر خواهی است. پرونده حسب مورد از سوی رئیس سازمان تعزیرات حکومتی یا رئیس کل دادگستری استان برای رسیدگی مجدد به یکی از	ماده **۴۶**- یک ماده به عنوان ماده (۵۰) مکرر به شرح زیر به قانون الحاق می‌شود: ماده ۵۰ مکرر ۱- آراء صادره از ضعب دادسرا و دادگاه انقلاب **علاوه بر مرتکب** به دبیرخانه ستاد، **دستگاه کاشف** و دادستان **نیز** ابلاغ می‌شود و **در صورت عدم انطباق با قانون** ظرف **ده** روز از تاریخ ابلاغ، **توسط این مراجع نیز وفق قانون آیین دادرسی کیفری** قابل **اعتراض یا** تجدیدنظرخواهی است. تبصره- آراء **مبتنی بر منع یا موقوفی تعقیب پس از موافقت دادستان یا** برائت **صادره از دادگاه** در خصوص پرونده‌های با ارزش کمتر از یک میلیارد (۱،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال به استثنای پرونده‌های **جرایم** سازمان‌یافته، حرفه‌ای، کالای ممنوع، مستلزم حبس یا انفصال از خدمات دولتی قابل **اعتراض ی‌ا تجدیدنظرخواهی** نیست.	با حذف سازمان تعزیرات حکومتی از فرآیند رسیدگی به پرونده‌های قاچاق کالا و ارز مخالفت می‌شود. بنابراین، مواد مربوط به اصلاح لایحه در این خصوص نیز به وضعیت سابق (متن قانون یا مصوبه کمیسیون) برمی‌گردد. با پیشنهاد اصلاحی قوه قضاییه در خصوص تمایز قائل شدن بین اعتراض و تجدیدنظرخواهی موافقت می‌شود. زیرا به درستی، اعتراض مربوط به «قرارهای قضایی» و تجدیدنظرخواهی مربوط به «احکام قضایی» است. دلایل توجیهی سابق‌الذکر برای مصوبه میسیون به شرح زیر بود: الحاق یک ماده به عنوان ماده (۵۰) مکرر۱ به دلایل ذیل پیشنهاد می‌گردد: ۱) نظم دادن تجدیدنظر از آرای قاچاق سازمان تعزیرات؛ ۲) رفع ابهامات موجود در متن تبصره ۳ ماده ۵۰ قانون(که در ماده قبلی این لایحه حذف گردید)؛	**با پیشنهاد قوه قضائیه با انجام اصلاحات به شرح زیر موافقت می‌شود:** ماده ۴۴- یک ماده به‌عنوان ماده (۵۰) مکرر۱ به شرح زیر به قانون الحاق می‌شود: ماده ۵۰ مکرر۱- آراء صادره از شعب بدوی تعزیرات حکومتی، دادسرا و دادگاه انقلاب در صورتی که مبنی بر برائت، منع یا موقوفی تعقیب باشد یا در مواردی که نسبت به برخی از متهمین یا بخشی از ارزش پرونده یا عنوان یا عناوین اتهامی متهم یا متهمین پرونده، آراء مذکور صادر گردد و همچنین آراء محکومیت در مواردی که مجازات تعیینی کمتر از مجازات مقرر قانونی باشد، رأی صادره به دبیرخانه ستاد، وزارت اطلاعات و حسب مورد دادستان، ابلاغ می‌شود و ظرف بیست روز از تاریخ ابلاغ، وفق تبصره‌های این ماده قابل **اعتراض یا** تجدید نظرخواهی است. پرونده حسب مورد از سوی رئیس سازمان تعزیرات حکومتی یا رئیس کل دادگستری استان برای رسیدگی مجدد به یکی از شعب ~~تجدیدنظر~~ مربوطه ارجاع می‌شود **و** رأی **این** شعبه ~~تجدیدنظر~~ قطعی و لازم‌الاجرا است. تبصره ۱- آراء برائت صادره در خصوص

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
		شعب تجدید نظر مربوطه ارجاع می‌شود. رأی شعبه تجدیدنظر قطعی و لازم‌الاجرا است. تبصره ۱- آراء برائت صادره در خصوص پرونده‌های با ارزش کمتر از یک میلیارد (۱،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال به استثنای پرونده‌های سازمان‌یافته، حرفه‌ای، کالای ممنوع، مستلزم حبس یا انفصال از خدمات دولتی یا موارد موضوع تبصره (۴) ماده (۵۰) قابل تجدیدنظر نیست. تبصره ۲- در خصوص پرونده‌های قابل تجدیدنظر، به شرح زیر اقدام می‌شود: ۱- در پرونده‌هایی که کاشف و یا ضابط آن وزارت اطلاعات است، تجدیدنظر خواهی از آن رأسا توسط این وزارت‌خانه صورت می‌گیرد. ۲- در خصوص پرونده‌های به‌جز بند ۱، کارگروهی با		۳) از بین بردن اختلافات موجود در رویه عملی دادسراها و دادگاه‌ها؛ ۴) جلوگیری از تضییع حقوق دولتی کلانی که از تصور غیرقابل اعتراض بودن برخی از آرای قاچاق توسط سازمان کاشف حاصل شده بود؛ ۵) رفع این توهم در برخی از مراجع رسیدگی‌کننده که محکومیت جزئی یا برائت جزئی موجب غیرقابل اعتراض بودن رأی می‌گردد؛ ۶) پیشگیری از تبانی و فساد در مراجع قضایی و اداری؛ ۷) شائبه اخلال در نظام اقتصادی در پرونده های کلان؛ ۸) ماهیت جرم اقتصادی داشتن و سازگاری با لایحه سلامت نظام اداری ؛ ۹) تعیین دقیق مرجعی که حق اعتراض به رأی صادره در پرونده‌های قاچاق را دارد. ۱۰) تشکیل کارگروهی با مسؤولیت	پرونده‌های با ارزش کمتر از یک میلیارد (۱،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال به استثنای پرونده‌های سازمان‌یافته، حرفه‌ای، کالای ممنوع، مستلزم حبس یا انفصال از خدمات دولتی یا موارد موضوع تبصره (۴) ماده (۵۰) قابل تجدیدنظر**خواهی یا اعتراض** نیست. تبصره ۲- در خصوص پرونده‌های قابل تجدیدنظر**خواهی یا اعتراض**، به شرح زیر اقدام می‌شود: ۱- در پرونده‌هایی که کاشف و یا ضابط آن وزارت اطلاعات است، تجدیدنظرخواهی **یا اعتراض** از آن رأساً توسط این وزارت‌خانه صورت می‌گیرد. ۲- در خصوص پرونده‌های به‌جز بند ۱، کارگروهی با مسؤولیت دبیرخانه ستاد با حضور نماینده مطلع و تام الاختیار دستگاه کاشف هر پرونده، مأمور وصول درآمدهای دولت و وزارت اطلاعات تشکیل و به تشخیص این کارگروه تجدیدنظرخواهی **یا اعتراض** صورت می‌گیرد. دستورالعمل مربوط به نحوه برگزاری، حد نصاب رسمیت و اتخاذ تصمیم و تنظیم لوایح تجدیدنظر

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
		مسؤولیت دبیرخانه ستاد با حضور نماینده مطلع و تام الاختیار دستگاه کاشف هر پرونده، مأمور وصول درآمدهای دولت و وزارت اطلاعات تشکیل و به تشخیص این کارگروه تجدیدنظرخواهی صورت می‌گیرد. دستورالعمل مربوط به نحوه برگزاری، حد نصاب رسمیت و اتخاذ تصمیم و تنظیم لوایح تجدیدنظر خواهی ظرف شش ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون به تصویب ستاد می‌رسد. ۳- دادستان در تمامی آراء صادره از مراجع قضایی، حق تجدیدنظرخواهی دارد.		دبیرخانه ستاد برای صیانت از حقوق دولتی در مواردی که رأی صادره قابل اعتراض باشد؛ ۱۱) پیش‌بینی ساز و کار مناسب برای تنظیم لوایح تجدیدنظرخواهی توسط سازمان‌های کاشف، در جهت جلوگیری از تضییع حقوق دولتی؛ ۱۲) مطابقت با فرمان رهبری در خصوص جرایم اقتصادی.	خواهی ظرف شش ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون به تصویب ستاد می‌رسد. ۳- دادستان در تمامی آراء صادره از مراجع قضایی، حق تجدیدنظرخواهی دارد.
۵۳	**ماده ۵۰ مکرر ۲ الحاقی**	ماده ۴۵- یک ماده به‌عنوان ماده (۵۰) مکرر (۲) به شرح زیر الحاق می‌شود: ماده ۵۰ مکرر ۲- در آرای صادره از شعب تجدیدنظر ویژه رسیدگی به قاچاق کالا و ارز سازمان تعزیرات حکومتی، ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ	**ماده ۴۵ مصوبه کمیسیون حذف گردد.**	با حذف سازمان تعزیرات حکومتی از فرآیند رسیدگی به پرونده‌های قاچاق کالا و ارز مخالفت می‌شود. بنابراین، مواد مربوط به اصلاح لایحه در این خصوص نیز به وضعیت سابق (متن قانون یا مصوبه کمیسیون) برمی‌گردد. نظر به اهیمت این پیشنهاد؛ به نظر	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت نمی‌شود. (<u>بازگشت به متن مصوب کمیسیون</u>)**

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
		رأی، هرگاه به تشخیص رییس سازمان تعزیرات حکومتی در پرونده‌های با ارزش کالا و ارز کمتر از یک میلیارد (۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال و به تشخیص هیأتی به ریاست رییس سازمان تعزیرات حکومتی یا نماینده وی و حضور نمایندگان ستاد و وزارت اطلاعات با رأی اکثریت در پرونده‌های با ارزش یک میلیارد (۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال و بیشتر، دلیلی مبنی بر عدم انطباق صریح رأی با قانون وجود داشته باشد، پرونده به یکی از شعب هم‌عرض صادرکننده رأی قطعی ارجاع می‌شود تا در صورت تشخیص این شعبه، ضمن نقض رأی مزبور، اقدام به صدور رأی مقتضی نماید. رأی صادره نهایی بوده و امکان هیچ گونه اعتراضی نسبت به آن وجود ندارد.		می رسد لازم است در این مورد و موارد مشابه که پیشنهاد حذف سازمان تعزیرات ارائه شده است از آنجا که موضوعی ساختاری و کلان می باشد تصریح شود که مناسب است قوه قضائیه برای این پیشنهاد لایحه مربوطه را تنظیم تا کارهای کارشناسی دقیق تری روی آن صورت گیرد.	

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
		تبصره۱- مفاد این ماده در خصوص آرایی که قبل از لازم‌الاجراشدن این قانون صادر گردیده، اعمال نمی‌شود. تبصره ۲- چنانچه متقاضی رسیدگی موضوع این ماده محکوم علیه باشد، هنگام ارائه درخواست معادل یک درصد مبلغ محکومیت را به‌صورت سپرده به حساب ویژه‌ای نزد سازمان تعزیرات حکومتی پرداخت می‌نماید. در صورتی که حسب مورد به تشخیص رییس سازمان یا هیأت مذکور دلیلی مبنی بر عدم انطباق صریح رأی با قانون وجود نداشته باشد و یا پس از ارجاع پرونده به شعبه هم عرض، رأی صادره در تأیید تمام یا بخشی از درخواست متقاضی باشد، مبلغ سپرده مسترد می‌گردد و در صورتی که رأی صادره مبنی بر رد اعتراض باشد، مبلغ مذکور به‌عنوان درآمد قطعی دولت محسوب و به حساب خزانه کل کشور واریز خواهد شد.			

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
۵۴	**ماده ۵۲**- متهمانی که به‌منظور رد اتهام قاچاق به اسناد مثبته گمرکی استناد می‌کنند، مکلفند ظرف ده روز از زمان طرح پرونده در مرجع رسیدگی کننده، اصل آن سند را ارائه نمایند. این مهلت با عذرموجه به تشخیص مرجع رسیدگی کننده حداکثر یک بار دیگر به مدت ده روز قابل تمدید است. به اسنادی که خارج از این مهلت‌ها ارائه شود ترتیب اثری داده نمی‌شود.	ماده ۴۶- در ماده (۵۲) قانون، عبارت «جرایم یا تخلفات موضوع این قانون»، جایگزین واژه «قاچاق» و عبارت «ابلاغ احضاریه یا جلب»، جایگزین عبارت «طرح پرونده» می‌شود و عبارت «چنانچه اسناد مثبته گمرکی به‌صورت الکترونیکی صادر شود، اطلاعات موجود در سامانه مربوطه ملاک عمل خواهد بود.» به انتهای این ماده اضافه می‌شود.	ماده ۴۶- در ماده (۵۲) قانون، ~~عبارت «جرایم یا تخلفات موضوع این قانون»، جایگزین~~ واژه «قاچاق» **حذف** و عبارت «ابلاغ احضاریه یا جلب»، جایگزین عبارت «طرح پرونده» می‌شود و عبارت «چنانچه اسناد مثبته گمرکی به‌صورت الکترونیکی صادر شود، اطلاعات موجود در سامانه مربوطه ملاک عمل خواهد بود.» به انتهای این ماده اضافه می‌شود.	با حذف سازمان تعزیرات حکومتی از فرآیند رسیدگی به پرونده‌های قاچاق کالا و ارز مخالفت می‌شود. بنابراین، مواد مربوط به اصلاح لایحه در این خصوص نیز به وضعیت سابق (متن قانون یا مصوبه کمیسیون) برمی‌گردد.	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت نمی‌شود. (بازگشت به متن مصوب کمیسیون)**
۵۵	**ماده ۵۳**- دستگاه‌های کاشف و ضابطین موظفند کالاهای قاچاق مکشوفه و کلیه اموال منقول و غیرمنقول و وسایل نقلیه اعم از زمینی، دریایی و هوایی را که در اجرای این قانون، توقیف می‌شوند، به‌استثنای کالای ممنوع و وسایل نقلیه موضوع ماده(۵۶) این قانون، همراه با رونوشت صورتجلسه کشف و توقیف و تشخیص اولیه ارزش کالا،	ماده ۴۷- ماده (۵۳) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود و دو تبصره به‌عنوان تبصره (۵) و (۶) به شرح زیر به آن الحاق می‌شود: ماده ۵۳- دستگاههای کاشف و ضابطین موظفند کالاهای قاچاق مکشوفه و کلیه اموال منقول و غیرمنقول و وسایل نقلیه اعم از زمینی، آبی و هوایی را که در اجرای این قانون، توقیف می شوند، به	ماده **۴۸**- ماده (۵۳) قانون **و تبصره ۲ آن** به شرح زیر اصلاح می‌شود و ~~دو~~ **یک** تبصره به‌عنوان تبصره (۵) ~~و (۶)~~ به شرح زیر به آن الحاق می‌شود: ماده ۵۳- دستگاه‌های کاشف و ضابطین موظفند کالاهای قاچاق مکشوفه و کلیه اموال منقول و وسایل نقلیه اعم از زمینی، آبی و هوایی را که در اجرای این قانون، توقیف می‌شوند، به استثنای کالای ممنوع، همراه با رونوشت صورتجلسه کشف و توقیف و تشخیص اولیه ارزش کالا، بلافاصله پس از کشف، تحویل سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی نمایند. این سازمان اقدام به نگهداری	**دلایل توجیهی بیان شده از سوی قوه قضائیه به شرح زیر و مورد پذیرش است:** - اصلاح عبارتی انجام شد. - امکان ادغام تبصره ۲ فعلی با تبصره ۵ پیشنهادی وجود دارد؛ لذا این امر انجام شد. - در مواردی به تشخیص شعبه رسیدگی کننده وجود تمام یا قسمتی از کالای مکشوفه برای اثبات جرم یا	**با پیشنهاد قوه قضائیه با اصلاحات موافقت می‌شود.** ماده **۴۸**- ماده (۵۳) قانون **و تبصره ۲ آن** به شرح زیر اصلاح می‌شود و ~~دو~~ **یک** تبصره به‌عنوان تبصره (۵) ~~و (۶)~~ به شرح زیر به آن الحاق می‌شود: ماده ۵۳- دستگاه‌های کاشف و ضابطین موظفند کالاهای قاچاق مکشوفه و کلیه اموال منقول و غیرمنقول و وسایل نقلیه اعم از زمینی، آبی و هوایی را که در اجرای این قانون، توقیف می‌شوند، به استثنای

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
	بلافاصله پس از کشف، تحویل سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی نمایند. این سازمان اقدام به نگهداری کالا نموده و فروش کالای قاچاق منوط به صدور رأی قطعی است. تبصره ۱- در کلیه مواردی که کالای قاچاق مکشوفه بلاصاحب یا صاحب متواری و یا مجهول المالک باشد، عین کالای مزبور به نهاد مأذون از سوی ولی فقیه تحویل می شود و یا با هماهنگی و اخذ مجوز فروش از نهاد مأذون کالای مزبور توسط سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی به فروش می رسد و جوه حاصل از آن به حساب نهاد مأذون از سوی ولی فقیه واریز می شود. تبصره ۲- سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی موظف است در مورد کالاهای سریع الفساد، سریع الاشتعال، احشام و طیور و یا کالاهایی که مرور	استثنای کالای ممنوع، همراه با رونوشت صورتجلسه کشف و توقیف و تشخیص اولیه ارزش کالا، بلافاصله پس از کشف، تحویل سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی نمایند. این سازمان اقدام به نگهداری کالا نموده و فروش، امحاء یا واگذاری کالای قاچاق منوط به صدور رأی قطعی است. هزینه‌های مربوطه اعم از انبارداری، بارگیری، انتقال و تخلیه بر عهده این سازمان می‌باشد. دولت مکلف است هر ساله بودجه مستقلی در خصوص تأمین هزینه مدیریت تعیین تکلیف کالا برای این سازمان پیش‌بینی نماید. تبصره ۵- کلیه کالاهای موضوع مواد (۲۵)، (۲۵) مکرر، (۲۶) و دام به ترتیب در اختیار سازمان حفاظت محیط زیست، سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور، سازمان شیلات ایران و وزارت جهادکشاورزی قرار می‌گیرد. دستورالعمل نحوه	کالا نموده و فروش، امحاء یا واگذاری ~~کالای قاچاق~~ **اموال فوق‌الذکر** منوط به صدور رأی قطعی است. هزینه‌های مربوطه اعم از انبارداری، بارگیری، انتقال و تخلیه بر عهده این سازمان می‌باشد. دولت مکلف است هر ساله بودجه مستقلی در خصوص تأمین هزینه مدیریت تعیین تکلیف کالا برای این سازمان پیش‌بینی نماید. تبصره ۲- **کلیه کالاهای موضوع مواد (۲۵)، (۲۵) مکرر، (۲۶) و دام به ترتیب در اختیار سازمان حفاظت محیط زیست، سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور، سازمان شیلات ایران و وزارت جهادکشاورزی قرار می‌گیرد. دستورالعمل نحوه تحویل و تحول، نگهداری و تعیین تکلیف این کالاها ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجراشدن این قانون توسط ستاد با همکاری نهادهای مذکور تصویب می‌شود. ~~سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی موظف است~~ کلیه سازمان‌ها، نهادها و دستگاه‌های موضوع این ماده و تبصره‌های آن** در مورد کالاهای سریع‌الفساد، سریع الاشتعال، احشام و طیور و یا کالاهایی که مرور زمان سبب ایجاد تغییرات کمّی و کیفی در آنها می‌شود، پس از اخذ مجوز فروش از مرجع رسیدگی‌کننده، بلافاصله کالا را بر اساس مقررات مربوط به فروش برساند. ~~تبصره ۵- کلیه کالاهای موضوع مواد (۲۵)،~~	تخلف ضروری است؛ لذا تکلیف به امحاء در تبصره ۵ مقید به این شرط گردید.	کالای ممنوع، همراه با رونوشت صورتجلسه کشف و توقیف و تشخیص اولیه ارزش کالا، بلافاصله پس از کشف، تحویل سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی نمایند. این سازمان اقدام به نگهداری کالا نموده و فروش، امحاء یا واگذاری ~~کالای قاچاق~~ **اموال فوق‌الذکر** منوط به صدور رأی قطعی است. هزینه‌های مربوطه اعم از انبارداری، بارگیری، انتقال و تخلیه بر عهده این سازمان می‌باشد. دولت مکلف است هر ساله بودجه مستقلی در خصوص تأمین هزینه مدیریت تعیین تکلیف کالا برای این سازمان پیش‌بینی نماید. تبصره ۲- **کلیه کالاهای موضوع مواد (۲۵)، (۲۵) مکرر، (۲۶) و دام به ترتیب در اختیار سازمان حفاظت محیط زیست، سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور، سازمان شیلات ایران و وزارت جهادکشاورزی قرار می‌گیرد. دستورالعمل نحوه تحویل و تحول، نگهداری و تعیین تکلیف این کالاها ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجراشدن این قانون توسط ستاد با همکاری نهادهای مذکور تصویب می‌شود. ~~سازمان جمع‌آوری و فروش~~**

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
	زمان سبب ایجاد تغییرات کمّی و کیفی در آنها می‌شود، پس از اخذ مجوز فروش از مرجع رسیدگی کننده، بلافاصله کالا را بر اساس مقررات مربوط به فروش برساند. تبصره ۳- شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی موظف است فرآورده‌های نفتی قاچاق مکشوفه را از دستگاه کاشف تحویل بگیرد و پس از فروش آن وجه حاصله را به خزانه داری کل کشور واریز نماید. تبصره ۴- دستگاه کاشف مکلف است ارز مکشوفه به ظنّ قاچاق را به حساب تعیین شده از سوی بانک مرکزی واریز نماید و پس از قطعیت حکم آن را به حساب ویژه خزانه داری کل کشور واریز کند. در صورتی که وجوه موضوع این تبصره از مصادیق قید شده در تبصره (۱) این ماده باشد، مطابق تبصره	تعیین تکلیف این کالاها ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجراشدن این قانون توسط ستاد با همکاری نهادهای مذکور تصویب می‌شود. تبصره ۶- کالاهایی که قابلیت هیچ گونه مصرفی ندارند از قبیل مشروبات الکلی، آلات و وسایل قمار، آثار سمعی و بصری مبتذل و مستهجن، کالاهای فاسد یا تاریخ مصرف گذشته پس از اخذ مجوز امحاء از مرجع رسیدگی کننده، بلافاصله بر اساس مقررات مربوط امحاء می‌شوند.	~~(۲۵) مکرر، (۲۶) و دام به ترتیب در اختیار سازمان حفاظت محیط زیست، سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور، سازمان شیلات ایران و وزارت جهادکشاورزی قرار می‌گیرد. دستورالعمل نحوه تعیین تکلیف این کالاها ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجراشدن این قانون توسط ستاد با همکاری نهادهای مذکور تصویب می‌شود.~~ تبصره ~~۶~~ **۵**- کالاهایی که قابلیت هیچ‌گونه مصرفی ندارند، از قبیل مشروبات الکلی، آلات و وسایل قمار، آثار سمعی و بصری مبتذل و مستهجن، کالاهای فاسد یا تاریخ مصرف گذشته پس از اخذ مجوز امحاء از مرجع رسیدگی کننده، بلافاصله بر اساس مقررات مربوط امحاء می‌شوند، **مگر اینکه تمام یا قسمتی از آن به تشخیص مقام قضائی برای رسیدگی و اثبات جرم ضرورت داشته باشد.**		**~~اموال تملیکی موظف است~~ کلیه سازمان‌ها، نهادها و دستگاه‌های موضوع این ماده و تبصره‌های آن** در مورد کالاهای سریع‌الفساد، سریع الاشتعال، احشام و طیور و یا کالاهایی که مرور زمان سبب ایجاد تغییرات کمّی و کیفی در آنها می‌شود، پس از اخذ مجوز فروش از مرجع رسیدگی‌کننده، بلافاصله کالا را بر اساس مقررات مربوط به فروش برساند. ~~تبصره ۵- کلیه کالاهای موضوع مواد (۲۵)، (۲۵) مکرر، (۲۶) و دام به ترتیب در اختیار سازمان حفاظت محیط زیست، سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور، سازمان شیلات ایران و وزارت جهادکشاورزی قرار می‌گیرد. دستورالعمل نحوه تعیین تکلیف این کالاها ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجراشدن این قانون توسط ستاد با همکاری نهادهای مذکور تصویب می‌شود.~~ تبصره ~~۶~~ **۵**- کالاهایی که قابلیت هیچ‌گونه مصرفی ندارند، از قبیل مشروبات الکلی، آلات و وسایل قمار، آثار سمعی و بصری

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
	مذکور اقدام می شود.				مبتذل و مستهجن، کالاهای فاسد یا تاریخ مصرف گذشته پس از اخذ مجوز امحاء از مرجع رسیدگی کننده، بلافاصله بر اساس مقررات مربوط امحاء می‌شوند، **مگر اینکه تمام یا قسمتی از آن به تشخیص مقام رسیدگی‌کننده برای رسیدگی و اثبات جرم ضرورت داشته باشد.**
۵۶	**ماده ۵۴**- در موارد صدور رأی قطعی برائت متهم و حکم به استرداد کالا، صاحب‌کالا درصورت وجود عین، مستحق دریافت آن و در غیر این‌صورت حسب‌مورد مستحق دریافت مثل یا بهای کالا به قیمت روز فروش بوده و در صورتی که فروش شرعاً یا قانوناً جایز نبوده، درخصوص پرداخت قیمت، مستحق قیمت یوم‌الاداء می‌باشد. حکم این ماده شامل کالاهایی که فروش آنها قانوناً جایز نیست، نمی‌گردد.	ماده ۴۸- ماده (۵۴) قانون به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به‌عنوان تبصره (۲) به آن الحاق می‌شود: ماده ۵۴- در موارد صدور رأی قطعی برائت متهم توسط دادسرا یا دادگاه یا شعب تعزیرات حکومتی و دستور یا حکم به استرداد کالا، صاحب‌کالا درصورت وجود عین، مستحق دریافت آن و در غیر این‌صورت چنانچه کالا مثلی باشد، مستحق دریافت مثل و چنانچه کالا قیمی باشد، مستحق دریافت بهای کالا به قیمت روز توقیف یا فروش یا تلف یا اداء هر کدام که بیشتر است، می‌باشد.	ماده ۴۹- ماده (۵۴) قانون به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به عنوان تبصره (۲) به آن الحاق می‌شود: ماده ۵۴- در موارد قطعیت- حکم برائت یا قرار موقوفی یا منع تعقیب صادره از دادسرا یا دادگاه و دستور یا حکم به استرداد کالا، صاحب کالا در صورت وجود عین، مستحق دریافت آن و در غیر اینصورت چنانچه کالا مثلی باشد، مستحق دریافت مثل و چنانچه کالا قیمی باشد، مستحق دریافت بهای کالا به قیمت روز توقیف یا فروش یا تلف یا اداء هر کدام که بیشتر است، می‌باشد. تبصره ۲- در کلیه جرایم و تخلفات این قانون، در موارد **قطعیت حکم** برائت یا **قرار موقوفی یا منع تعقیب صادره** از دادسرا یا دادگاه، در خصوص جبران خسارت‌های وارده با درخواست زیان‌دیده وفق قوانین مدنی و کیفری مربوطه عمل خواهد شد.	با حذف سازمان تعزیرات حکومتی از فرآیند رسیدگی به پرونده‌های قاچاق کالا و ارز مخالفت می‌شود. بنابراین، مواد مربوط به اصلاح لایحه در این خصوص نیز به وضعیت سابق (متن قانون یا مصوبه کمیسیون) برمی‌گردد. این ایراد قوه قضاییه که از لحاظ ادبیات حقوقی «صدور رأی قطعی» به‌معنای این است که رأی در هنگام صدور قطعی باشد و در مانحن فیه، این‌گونه نیست و «قطعیت حکم برائت یا قرار موقوفی یا منع تعقیب» صحیح است مورد پذیرش می‌باشد.	**با پیشنهاد قوه قضائیه با انجام اصلاحات به شرح زیر موافقت می‌شود:** ماده ۴۸- ماده (۵۴) قانون به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به‌عنوان تبصره (۲) به آن الحاق می‌شود: ماده ۵۴- ~~**در موارد صدور رأی قطعی برائت متهم توسط دادسرا یا دادگاه یا شعب تعزیرات حکومتی**~~ **پس از قطعیت حکم برائت یا قرار موقوفی یا منع تعقیب صادره از مراجع‌رسیدگی‌کننده** و دستور یا حکم به استرداد کالا، صاحب‌کالا درصورت وجود عین، مستحق دریافت آن و در غیر این‌صورت چنانچه کالا مثلی باشد، مستحق دریافت مثل و چنانچه کالا قیمی باشد، مستحق دریافت بهای کالا به قیمت روز توقیف یا فروش یا تلف یا اداء هر کدام که بیشتر است، می‌باشد.

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
		تبصره ۲- در کلیه جرایم و تخلفات این قانون، در موارد صدور رأی قطعی برائت متهم توسط دادسرا یا دادگاه یا شعب تعزیرات حکومتی، در خصوص جبران خسارت‌های وارده با درخواست زیان‌دیده وفق قوانین مدنی و کیفری مربوطه عمل خواهد شد.			تبصره ۲- در کلیه جرایم و تخلفات این قانون، در موارد قطعیت حکم برائت یا قرار موقوفی یا منع تعقیب صادره از **مراجع‌رسیدگی‌کننده**، در خصوص جبران خسارت‌های وارده با درخواست زیان‌دیده وفق قوانین مدنی و کیفری مربوطه عمل خواهد شد.
۵۷	**ماده ۵۵ و ۵۶** ماده ۵۵- فروش کالای قاچاق منوط به رعایت کلیه ضوابط قانونی از جمله ضوابط فنی، ایمنی، بهداشتی و قرنطینه‌ای است. در صورتی که فروش کالا مطابق ضوابط فوق بلامانع باشد و به تولید و تجارت قانونی و نیاز واقعی بازار لطمه وارد نکند، پس از أخذ مجوز از مراجع ذی‌ربط و نصب رمزینه موضوع ماده (۱۳) این قانون، توسط سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی فروخته می‌شود.	ماده ۴۹- در ماده (۵۵) این قانون، عبارت «با در نظر گرفتن شرایط ماده (۵۶)» به قبل از عبارت «توسط سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی» اضافه و ماده (۵۶) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود: ماده ۵۶- نهاد مأذون از سوی ولی فقیه با موافقت رهبری و سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی حسب مورد موظفند در خصوص کالاهای قاچاق به ترتیب زیر عمل کنند: ۱- ظرف دو ماه از تاریخ صدور رأی قطعی با برگزاری مزایده	ماده ۴۹- در ماده (۵۵) این قانون، عبارت «با در نظر گرفتن شرایط ماده (۵۶)» به قبل از عبارت «توسط سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی» اضافه **و جمله «آیین نامه اجرائی این ماده توسط ستاد تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.» حذف** و ماده (۵۶) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود: ماده ۵۶- نهاد مأذون از سوی ولی فقیه ~~با موافقت رهبری~~ و سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی حسب مورد موظفند در خصوص کالاهای قاچاق **پس از صدور رأی قطعی** به ترتیب زیر عمل کنند: ۱- ظرف دو ماه از تاریخ صدور رأی قطعی با برگزاری مزایده کالاهای قاچاق را به شرط خروج از کشور تحت رویه ترانزیت خارجی یا صادرات بفروشند. در صورت	لازم است کالاهای سریع الفساد، سریع الاشتعال، احشام و طیور و یا کالاهایی که مرور زمان سبب ایجاد تغییرات کمّی و کیفی در آن‌ها می‌شود، صریحاً از این ماده استثناء شوند. **دلایل توجیهی بیان شده از سوی قوه قضائیه به شرح زیر و مورد پذیرش است:** - نحوه فروش کالای قاچاق به تفصیل در ماده ۵۶ اصلاحی کمیسیون آمده و احاله کردن آن به آیین‌نامه ستاد و مصوبه هیأت وزیران موضوعاً منتفی است. - اقدام به فروش کالای قاچاق پس از	**با پیشنهاد قوه قضائیه با انجام اصلاحات به شرح زیر موافقت می‌شود:** ماده ۴۹- در ماده (۵۵) این قانون، عبارت «با در نظر گرفتن شرایط ماده (۵۶)» به قبل از عبارت «توسط سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی» اضافه و جمله «آیین نامه اجرائی این ماده توسط ستاد تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.» حذف و ماده (۵۶) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود: ماده ۵۶- نهاد مأذون از سوی ولی فقیه و سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی حسب مورد موظفند در خصوص کالاهای قاچاق **پس از قطعیت رأی صادره به‌جز در مورد کالاهای سریع الفساد، سریع**

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
	ماده ۵۶- صدور یا معدوم‌کردن کالاهای قاچاق مکشوفه که فاقد ضوابط فنی، ایمنی، بهداشتی و قرنطینه‌ای است و کالاهای قاچاق ممنوع و همچنین آن بخش از کالاهای موضوع ماده (۵۴) که فروش آن در کشور به تولید داخلی و تجارت قانونی لطمه میزند برابر آیین نامه‌ای است که توسط ستاد تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.	کالاهای قاچاق را به شرط خروج از کشور تحت رویه ترانزیت خارجی یا صادرات بفروشند. در صورت وجود شرایط تجدید یا لغو مزایده، مزایده مذکور صرفاً یک مرتبه دیگر و تا قبل از انقضای مدت دو ماه برگزار خواهد شد. تبصره ۱- صادرات کالاهای موضوع این بند مشمول امتیازات، تخفیف‌ها، معافیت‌ها، مشوق‌ها و جوایز صادراتی نمی‌باشد. تبصره۲- خروج کالاهای غیر داخلی موضوع بند (۱) از کشور تحت رویه ترانزیت خارجی یا صادرات نیازمند ارائه اسناد منشأ کالا و سایر مجوزهای مربوط به ترانزیت یا صادرات کالا نمی‌باشد. تبصره ۳- در صورتی که کالاهای مذکور از نوع «کالای مشابه» قابل معامله در بورس کالا باشد، واگذاری این کالاها از	وجود شرایط تجدید یا لغو مزایده، مزایده مذکور صرفاً یک مرتبه دیگر و تا قبل از انقضای مدت دو ماه برگزار خواهد شد. تبصره ۱- صادرات کالاهای موضوع این بند مشمول امتیازات، تخفیف‌ها، معافیت‌ها، مشوق‌ها و جوایز صادراتی نمی‌باشد. تبصره ۲- خروج کالاهای غیر داخلی موضوع بند (۱) از کشور تحت رویه ترانزیت خارجی یا صادرات نیازمند ارائه اسناد منشأ کالا و سایر مجوزهای مربوط به ترانزیت یا صادرات کالا نمی‌باشد. تبصره ۳- در صورتی که کالاهای مذکور از نوع «کالای مشابه» قابل معامله در بورس کالا باشد، واگذاری این کالاها از طریق ساز و کارهای بورس کالا خواهد بود. در مورد کالاهای غیرمشابه، استفاده از سازوکار مذکور اختیاری است وکالاهای موضوع این بند تنها از طریق رینگ صادراتی بورس کالای ایران به فروش خواهد رسید. در صورت عدم موافقت هیئت پذیرش یا کمیتهٔ عرضه با پذیرش کالا جهت عرضه در بازار بورس کالا، یا به فروش نرفتن کالا پس از سه بار عرضه در بورس با رعایت ضوابط بورس از جمله تغییر نرخ پایه، نوبت به برگزاری مزایده به شرط خروج از کشور تحت رویه ترانزیت خارجی یا صادرات خواهد رسید که در این صورت مهلت برگزاری مزایده دو ماه از تاریخ اعلام قطعی عدم پذیرش کالا در بورس یا	قطعیت رأی صادره به عمل می‌آید؛ لذا در ماده ۵۶ به این موضوع تصریح شد. - در مورد کالای سریع‌الفساد و سریع الاشتعال مقررات تبصره ۲ ماده ۵۳ حاکم است. - با توجه به تغییر شماره ماده ۳۵ مکرر به ۳۳ مکرر به این موضوع در تبصره ۴ اشاره شد. پیش‌بینی چند دستورالعمل در یک ماده قانونی زیبنده قانونگذار نمی‌باشد به همین دلیل همگی آنها از متن و تبصره‌ها حذف و در انتهای ماده ضمن یک تبصره تعیین تکلیف شد.	**الاشتعال، احشام و طیور و یا کالاهایی که مرور زمان سبب ایجاد تغییرات کمّی و کیفی در آن‌ها می‌شود،** به ترتیب زیر عمل کنند: ۱- ظرف دو ماه از تاریخ صدور رأی قطعی با برگزاری مزایده کالاهای قاچاق را به شرط خروج از کشور تحت رویه ترانزیت خارجی یا صادرات بفروشند. در صورت وجود شرایط تجدید یا لغو مزایده، مزایده مذکور صرفاً یک مرتبه دیگر و تا قبل از انقضای مدت دو ماه برگزار خواهد شد. تبصره ۱- صادرات کالاهای موضوع این بند مشمول امتیازات، تخفیف‌ها، معافیت‌ها، مشوق‌ها و جوایز صادراتی نمی‌باشد. تبصره۲- خروج کالاهای غیر داخلی موضوع بند (۱) از کشور تحت رویه ترانزیت خارجی یا صادرات نیازمند ارائه اسناد منشأ کالا و سایر مجوزهای مربوط به ترانزیت یا صادرات کالا نمی‌باشد. تبصره ۳- در صورتی که کالاهای مذکور از نوع «کالای مشابه» قابل معامله در بورس کالا باشد، واگذاری این کالاها از طریق ساز و کارهای بورس کالا خواهد بود. در مورد

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
		طریق ساز و کارهای بورس کالا خواهد بود. در مورد کالاهای غیرمشابه، استفاده از سازوکار مذکور اختیاری است وکالاهای موضوع این بند تنها از طریق رینگ صادراتی بورس کالای ایران به فروش خواهد رسید. در صورت عدم موافقت هیئت پذیرش یا کمیتهٔ عرضه با پذیرش کالا جهت عرضه در بازار بورس کالا، یا به فروش نرفتن کالا پس از سه بار عرضه در بورس با رعایت ضوابط بورس از جمله تغییر نرخ پایه، نوبت به برگزاری مزایده به شرط خروج از کشور تحت رویه ترانزیت خارجی یا صادرات خواهد رسید که در این صورت مهلت برگزاری مزایده دو ماه از تاریخ اعلام قطعی عدم پذیرش کالا در بورس یا اتمام فرآیند معامله یک‌جا خواهد بود. تبصره ۴- در صورتی که کالاهای فروخته شده موضوع	اتمام فرآیند معامله یک‌جا خواهد بود. تبصره ۴- در صورتی که کالاهای فروخته شده موضوع این بند در مهلت مقرر به‌صورت قطعی از کشور خارج نشود، مرتکب مشمول مجازات مقرر در ماده ~~(۳۵ مکرر ۱)~~ **(۳۳ مکرر ۱)** می‌شود. ۲- در صورت عدم فروش کالاها از طریق بورس کالا و مزایده موضوع بند (۱) این ماده توسط دستگاه متولی به شرط صادرات یا ترانزیت خارجی، کالاهایی که در بازار داخلی نیاز جدی در خصوص آن‌ها وجود دارد و به تولید داخلی و تجارت خارجی لطمه وارد نمی‌سازد، ظرف دو ماه از تاریخ اتمام فرآیند مزایده به شرط خروج از کشور، از طریق رینگ داخلی بورس کالا با حفظ شرایط مندرج در تبصره ۳ بند ۱ به فروش می‌رسد. در صورت عدم فروش در بورس با رعایت کلیه شرایط تبصره ۳ بند ۱ صرفاً از طریق حراج عمومی به‌صورت خرده فروشی برخط به فروش گذاشته می‌شود. قیمت پایه در بورس بر اساس مقررات بورس و قیمت پایه اولیه در مزایده خارج از بورس براساس قیمت بازار عمده فروشی اعلامی توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت که کمتر از قیمت سیف به علاوه حقوق ورودی نباشد، تعیین می‌شود. ~~تبصره ۱- دستور العمل نحوه فروش از طریق حراج عمومی توسط وزارت امور اقتصادی و~~		کالاهای غیرمشابه، استفاده از سازوکار مذکور اختیاری است وکالاهای موضوع این بند تنها از طریق رینگ صادراتی بورس کالای ایران به فروش خواهد رسید. در صورت عدم موافقت هیئت پذیرش یا کمیتهٔ عرضه با پذیرش کالا جهت عرضه در بازار بورس کالا، یا به فروش نرفتن کالا پس از سه بار عرضه در بورس با رعایت ضوابط بورس از جمله تغییر نرخ پایه، نوبت به برگزاری مزایده به شرط خروج از کشور تحت رویه ترانزیت خارجی یا صادرات خواهد رسید که در این صورت مهلت برگزاری مزایده دو ماه از تاریخ اعلام قطعی عدم پذیرش کالا در بورس یا اتمام فرآیند معامله یک‌جا خواهد بود. تبصره ۴- در صورتی که کالاهای فروخته شده موضوع این بند در مهلت مقرر به‌صورت قطعی از کشور خارج نشود، مرتکب مشمول مجازات مقرر در ماده ~~(۳۵ مکرر ۱)~~ **(۳۳ مکرر ۱)** می‌شود. ۲- در صورت عدم فروش کالاها از طریق بورس کالا و مزایده موضوع بند (۱) این ماده توسط دستگاه متولی به شرط صادرات یا ترانزیت خارجی، کالاهایی که در بازار

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
		این بند در مهلت مقرر به‌صورت قطعی از کشور خارج نشود، مرتکب مشمول مجازات مقرر در ماده (۳۵ مکرر ۱) می‌شود. ۲- در صورت عدم فروش کالاها از طریق بورس کالا و مزایده موضوع بند (۱) این ماده توسط دستگاه متولی به شرط صادرات یا ترانزیت خارجی، کالاهایی که در بازار داخلی نیاز جدی در خصوص آن‌ها وجود دارد و به تولید داخلی و تجارت خارجی لطمه وارد نمی‌سازد، ظرف دو ماه از تاریخ اتمام فرآیند مزایده به شرط خروج از کشور، از طریق رینگ داخلی بورس کالا با حفظ شرایط مندرج در تبصره ۳ بند ۱ به فروش می‌رسد. در صورت عدم فروش در بورس با رعایت کلیه شرایط تبصره ۳ بند ۱ صرفاً از طریق حراج عمومی به‌صورت خرده فروشی برخط به فروش گذاشته می‌شود. قیمت پایه در بورس بر اساس مقررات بورس و قیمت	~~دارایی تهیه و ظرف مدت سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد~~. تبصره ~~۴~~ **۱**- در فروش کالای موضوع تبصره (۲) ماده (۵۳) نیز استفاده از روش حراج عمومی به‌صورت خرده فروشی برخط این بند بدون برگزاری مزایده امکان‌پذیر است. تبصره ~~۳~~ **۲**- فهرست کالاهایی که در بازار داخلی نیاز جدی به آن‌ها وجود دارد و به تولید داخلی و تجارت خارجی لطمه وارد نمی‌سازد، حسب مورد به پیشنهاد وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به تصویب ستاد می‌رسد. تبصره ~~۴~~ **۳**- چنانچه کالاهای موضوع تبصره (۳) این بند، در چارچوب وظایف و یا اختیارات قانونی، مورد تقاضای کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی کشور، جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران و سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور قرار گیرد، کالا به نهادهای مزبور تحویل و معادل ارزش آن از محل تخصیص بودجه پیش‌بینی شده در قانون بودجه کسر می‌شود. تبصره ~~۵~~ **۴**- کالاهای با مصرف خاص که قابلیت فروش و استفاده عمومی ندارد و فهرست و اولویت		داخلی نیاز جدی در خصوص آن‌ها وجود دارد و به تولید داخلی و تجارت خارجی لطمه وارد نمی‌سازد، ظرف دو ماه از تاریخ اتمام فرآیند مزایده به شرط خروج از کشور، از طریق رینگ داخلی بورس کالا با حفظ شرایط مندرج در تبصره ۳ بند ۱ به فروش می‌رسد. در صورت عدم فروش در بورس با رعایت کلیه شرایط تبصره ۳ بند ۱ صرفاً از طریق حراج عمومی به‌صورت خرده فروشی برخط به فروش گذاشته می‌شود. قیمت پایه در بورس بر اساس مقررات بورس و قیمت پایه اولیه در مزایده خارج از بورس براساس قیمت بازار عمده فروشی اعلامی توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت که کمتر از قیمت سیف به علاوه حقوق ورودی نباشد، تعیین می‌شود. تبصره ۱- دستور العمل نحوه فروش از طریق حراج عمومی توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و ظرف مدت سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. تبصره ۲- در فروش کالای موضوع تبصره (۲) ماده (۵۳) نیز استفاده از روش حراج عمومی به‌صورت خرده فروشی برخط این

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
		پایه اولیه در مزایده خارج از بورس براساس قیمت بازار عمده فروشی اعلامی توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت که کمتر از قیمت سیف به علاوه حقوق ورودی نباشد، تعیین می‌شود. تبصره ۱- دستور العمل نحوه فروش از طریق حراج عمومی توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و ظرف مدت سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. تبصره ۲- در فروش کالای موضوع تبصره (۲) ماده (۵۳) نیز استفاده از روش حراج عمومی به‌صورت خرده فروشی برخط این بند بدون برگزاری مزایده امکان‌پذیر است. تبصره ۳- فهرست کالاهایی که در بازار داخلی نیاز جدی به آن‌ها وجود دارد و به تولید	واگذاری آن به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، به دستگاه‌ها یا نهادهایی که از بودجه عمومی استفاده می‌کنند، تحویل و معادل ارزش آن از محل تخصیص بودجه پیش‌بینی شده در قانون بودجه کسر می‌شود. ۳- سایر کالاها از جمله کالاهای ممنوع طبق دستورالعمل ستاد امحاء می‌شود. ~~**نحوه نگهداری و امحاء کالاهای موضوع این بند بر اساس دستورالعمل مصوب ستاد که ظرف مدت سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون تهیه می‌شود، انجام می‌گیرد.**~~ ۴- تجهیزات دریافت از ماهواره، فرآورده‌های نفتی، مسکوکات طلا و نقره و شمش طلا و جواهرات مکشوفه و اموال تاریخی-فرهنگی بر اساس مصوبه ستاد ~~**که ظرف مدت سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون تهیه می‌گردد.**~~ تعیین تکلیف می‌شود. تبصره ۱- مقررات مندرج در این ماده در خصوص کالاهای موضوع تبصره‌های (۵) و (۶) ماده (۵۳) اعمال نمی‌شود. تبصره ۲- دستورالعمل اجرای مواد (۵۵) و (۵۶) ظرف مدت سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون **با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط تهیه و** به تصویب		بند بدون برگزاری مزایده امکان‌پذیر است. تبصره ۳- فهرست کالاهایی که در بازار داخلی نیاز جدی به آن‌ها وجود دارد و به تولید داخلی و تجارت خارجی لطمه وارد نمی‌سازد، حسب مورد به پیشنهاد وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به تصویب ستاد می‌رسد. تبصره ۴- چنانچه کالاهای موضوع تبصره (۳) این بند، در چارچوب وظایف و یا اختیارات قانونی، مورد تقاضای کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی کشور، جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران و سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور قرار گیرد، کالا به نهادهای مزبور تحویل و معادل ارزش آن از محل تخصیص بودجه پیش‌بینی شده در قانون بودجه کسر می‌شود. تبصره ۵- کالاهای با مصرف خاص که قابلیت فروش و استفاده عمومی ندارد و فهرست و اولویت واگذاری آن به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، به دستگاه‌ها یا نهادهایی که از بودجه عمومی استفاده

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
		داخلی و تجارت خارجی لطمه وارد نمی‌سازد، حسب مورد به پیشنهاد وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به تصویب ستاد می‌رسد. تبصره ۴- چنانچه کالاهای موضوع تبصره (۳) این بند، در چارچوب وظایف و یا اختیارات قانونی، مورد تقاضای کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی کشور، جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران و سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور قرار گیرد، کالا به نهادهای مزبور تحویل و معادل ارزش آن از محل تخصیص بودجه پیش‌بینی شده در قانون بودجه کسر می‌شود. تبصره ۵- کالاهای با مصرف خاص که قابلیت فروش و استفاده عمومی ندارد و فهرست و اولویت واگذاری آن به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، به	ستاد می‌رسد.		می‌کنند، تحویل و معادل ارزش آن از محل تخصیص بودجه پیش‌بینی شده در قانون بودجه کسر می‌شود. ۳- سایر کالاها از جمله کالاهای ممنوع طبق دستورالعمل ستاد امحاء می‌شود. نحوه نگهداری و امحاء کالاهای موضوع این بند بر اساس دستورالعمل مصوب ستاد که ظرف مدت سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون تهیه می‌شود، انجام می‌گیرد. ۴- تجهیزات دریافت از ماهواره، فرآورده‌های نفتی، مسکوکات طلا و نقره و شمش طلا و جواهرات مکشوفه و اموال تاریخی-فرهنگی بر اساس مصوبه ستاد که ظرف مدت سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون تهیه می‌گردد، تعیین تکلیف می‌شود. تبصره ۱- مقررات مندرج در این ماده در خصوص کالاهای موضوع تبصره‌های (۵) و (۶) ماده (۵۳) اعمال نمی‌شود. تبصره ۲- دستورالعمل اجرای مواد (۵۵) و (۵۶) ظرف مدت سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط تهیه و به تصویب ستاد می‌رسد.

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
		دستگاه‌ها یا نهادهایی که از بودجه عمومی استفاده می‌کنند، تحویل و معادل ارزش آن از محل تخصیص بودجه پیش‌بینی شده در قانون بودجه کسر می‌شود. ۳- سایر کالاها از جمله کالاهای ممنوع طبق دستورالعمل ستاد امحاء می‌شود. نحوه نگهداری و امحاء کالاهای موضوع این بند بر اساس دستورالعمل مصوب ستاد که ظرف مدت سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون تهیه می‌شود، انجام می‌گیرد. ۴- تجهیزات دریافت از ماهواره، فرآورده‌های نفتی، مسکوکات طلا و نقره و شمش طلا و جواهرات مکشوفه و اموال تاریخی-فرهنگی بر اساس مصوبه ستاد که ظرف مدت سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون تهیه می‌گردد، تعیین			

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
		تکلیف می‌شود. تبصره ۱- مقررات مندرج در این ماده در خصوص کالاهای موضوع تبصره‌های (۵) و (۶) ماده (۵۳) اعمال نمی‌شود. تبصره ۲- دستورالعمل اجرای مواد (۵۵) و (۵۶) ظرف مدت سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون به تصویب ستاد می‌رسد.			
۵۸	ماده ۵۹- درصورتی‌که کشف کالا و یا ارز قاچاق، همراه با درگیری مسلحانه مرتکبان قاچاق با انواع سلاح گرم و آتش‌زا با مأموران کاشف باشد، درصورتی‌که وسیله نقلیه متعلق به مرتکبان باشد و یا با استناد به قرائنی از قبیل سابقه مرتکب معلوم شود که مالک عامداً آن را جهت ارتکاب قاچاق در اختیار مرتکب قرار داده است، با حکم مرجع قضائی به نفع دستگاه کاشف جهت استفاده در امر مبارزه با	ماده ۵۰- ماده (۵۹) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود: ماده ۵۹- درصورتی‌که کشف کالا و یا ارز قاچاق، همراه با درگیری مسلحانه مرتکبان قاچاق یا حمل کالا یا ارز قاچاق با انواع سلاح گرم و آتش‌زا با مأموران کاشف باشد و یا مرتکبان با استفاده از موانع فیزیکی و یا استفاده از وسایل دودزا مشکلاتی برای کشف قاچاق توسط مامورین ایجاد نمایند، پس از احراز قاچاق یا حمل کالا یا ارز قاچاق با حکم	ماده ۵۱- ماده ۳۴ قانون حذف و ماده (۵۹) به شرح زیر اصلاح می شود: ماده ۵۹- قاچاق مسلحانه کالا و ارز و همچنین هرگونه مقاومت یا مقابله مسلحانه در مواجهه با ماموران کاشف چنانچه رفتار مرکتب مشمول عنوان محاربه نباشد، علاوه بر مجازات مقرر برای ارتکاب قاچاق یا سایر جرایم مذکور در این قانون، مستوجب حبس درجه پنج می باشد. در صورتی که کشف کالا و یا ارز قاچاق، همراه با درگیری مسلحانه مرتبکان قاچاق یا حمل کالا یا ارز قاچاق با انواع سلاح گرم و آتش زا با مأموران کاشف باشد و یا مرتکبان با استفاده از موانع فیزیکی و یا استفاده از وسایل دودزا مشکلاتی برای کشف قاچاق توسط مأمورین ایجاد نمایند، پس از احراز قاچاق یا حمل کالا یا ارز قاچاق با حکم	وجود ماده ۳۴ قانون (تمرد در برابر مأمورین در جرم قاچاق) ضروری است؛ زیرا یک حکم خاص را دربرداردو حذف آن توجیهی ندارد. با حذف سازمان تعزیرات حکومتی از فرآیند رسیدگی به پرونده‌های قاچاق کالا و ارز مخالفت می‌شود. بنابراین، مواد مربوط به اصلاح لایحه در این خصوص نیز به وضعیت سابق (بازگشت به مصوبه کمیسیون بدون منحصر نمودن حکم ماده در مرجع قضایی) برمی‌گردد. دلایل توجیهی سابق‌الذکر برای مصوبه کمیسیون به‌شرح زیر است: اصلاح این ماده در راستای رفع نواقص	با پیشنهاد قوه قضائیه با اصلاحات موافقت می‌شود. ماده ۵۱- ماده ۳۴ قانون حذف و ماده (۵۹) به شرح زیر اصلاح می شود: ماده ۵۹- قاچاق مسلحانه کالا و ارز و همچنین هرگونه مقاومت یا مقابله مسلحانه در مواجهه با ماموران کاشف چنانچه رفتار مرکتب مشمول عنوان محاربه نباشد، علاوه بر مجازات مقرر برای ارتکاب قاچاق یا سایر جرایم مذکور در این قانون، مستوجب حبس درجه پنج می باشد. در صورتی که کشف کالا و یا ارز قاچاق، همراه با درگیری مسلحانه مرتبکان قاچاق یا حمل کالا یا ارز قاچاق با انواع سلاح گرم و آتش زا با

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
	قاچاق ضبط می‌شود. در غیر این‌صورت خودرو به مالک مسترد و معادل ارزش آن به جزای نقدی مرتکب یا مرتکبان افزوده می‌شود.	مرجع رسیدگی‌کننده، درصورتی‌که وسیله نقلیه متعلق به مرتکبان باشد و یا با استناد به قرائنی از قبیل سابقه مرتکب معلوم شود که مالک عامداً آن را جهت ارتکاب قاچاق در اختیار مرتکب قرار داده است، وسیله نقلیه به نفع دستگاه کاشف جهت استفاده در امر مبارزه با قاچاق ضبط می‌شود. در غیر این‌صورت وسیله‌نقلیه به مالک مسترد و معادل ارزش آن به جزای نقدی مرتکب یا مرتکبان افزوده می‌شود که بعد از وصول در اختیار دستگاه کاشف جهت استفاده در امر مبارزه با قاچاق قرار گیرد. تبصره- مصادیق این ماده به پیشنهاد نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح ظرف سه ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.	مرجع قضایی، درصورتی که وسیله نقلیه متعلق به مرتکبان باشد و یا با استناد به قرائنی از قبیل سابقه مرتکب معلوم شود که مالک عمداً آن را جهت ارتکاب قاچاق در اختیار مرتکب قرار داده است، وسیله نقلیه به نفع دستگاه کاشف جهت استفاده در امر مبارزه با قاچاق ضبط می شود. در غیر این صورت وسیله نقلیه به مالک مسترد و معادل ارزش آن به جزای نقدی مرتکب یا مرتکبان افزوده می شود.	موجود در متن ماده از دیدگاه نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، پیشنهاد گردیده و اعلام داشته‌اند که در مواردی هنگام عملیات کشف با مشکل روبرو شده‌اند و قانون در این خصوص سکوت دارد. از جمله اینکه در این پیشنهاد بحث مصادیق بکارگیری سلاح به جهت شمول مجازات برای مجرمین مدنظر قرار گرفته است، با این توضیح که قاچاقچیان بعضاً با ابزارهایی که سلاح محسوب نمی‌گردد مانند وسایل دودزا، موجب ایجاد اخلال در مأمورین کاشف گشته‌اند. باتوجه به تنوع و تغییر مصادیق و لزوم تدقیق قانون پیشنهاد شده که مصادیق این ماده به پیشنهاد نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و وزارت دفاع به تصویب هیأت وزیران برسد.	مأموران کاشف باشد و یا مرتکبان با استفاده از موانع فیزیکی و یا استفاده از وسایل دودزا مشکلاتی برای کشف قاچاق توسط مأمورین ایجاد نمایند، پس از احراز قاچاق یا حمل کالا یا ارز قاچاق با حکم مرجع قضایی، درصورتی که وسیله نقلیه متعلق به مرتکبان باشد و یا با استناد به قرائنی از قبیل سابقه مرتکب معلوم شود که مالک عمداً آن را جهت ارتکاب قاچاق در اختیار مرتکب قرار داده است، وسیله نقلیه به نفع دستگاه کاشف جهت استفاده در امر مبارزه با قاچاق ضبط می شود. در غیر این صورت وسیله نقلیه به مالک مسترد و معادل ارزش آن به جزای نقدی مرتکب یا مرتکبان افزوده می شود. تبصره- مصادیق این ماده به پیشنهاد نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح ظرف سه ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
۵۹	**ماده ۶۰**- در صورتی که محکومان به جریمه‌های نقدی مقرر در این قانون ظرف بیست روز از تاریخ ابلاغ حکم قطعی به پرداخت جریمه‌های مقرر اقدام ننمایند، جریمه نقدی از محل وثیقه‌های سپرده‌شده و یا فروش اموال شناسایی‌شده محکومٌ‌علیه أخذ و مابقی به مالک مسترد می‌شود و چنانچه اموالی شناسایی نشود و یا کمتر از میزان جریمه باشد و جریمه مورد حکم، وصول نشود، جرائم نقدی مذکور مطابق قانون آیین دادرسی کیفری حسب مورد با دستور قاضی اجرای احکام دادسرای مربوطه یا قاضی اجرای احکام تعزیرات حکومتی که از بین قضات دارای پایه پنج قضائی به روش مندرج در ماده(۴۹) این قانون انتخاب می‌شوند به حبس تبدیل می‌شود. درهر صورت حبس بدل از جزای نقدی نباید از پانزده سال بیشتر	ماده ۵۱- ماده (۶۰) قانون و تبصره (۱) آن به شرح زیر اصلاح می‌شوند: ماده ۶۰- در صورتی که محکومان به جریمه های نقدی مقرر در این قانون ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ حضاریه اجرای احکام به پرداخت جریمه های مقرر اقدام ننمایند، جریمه نقدی از محل فروش اموال شناسایی شده محکوم علیه و یا وثیقه های سپرده شده از طرف وی یا هر شخص دیگری أخذ و مابقی به مالک مسترد می‌شود و چنانچه اموالی شناسایی نشود و یا کمتر از میزان جریمه باشد و جریمه مورد حکم، وصول نشود؛ جریمه‌های نقدی مذکور مطابق قانون آیین دادرسی کیفری به حبس تبدیل می‌شود. در هر صورت حبس بدل از جزای نقدی نباید از پانزده سال بیشتر باشد. تبصره ۱- در رسیدگی به جرایم و یا تخلفات موضوع این	ماده ۵۲- ماده ۶۰ قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود و تبصره (۱) آن حذف و دو تبصره به عنوان تبصره های سه و چهار به شرح زیر به آن الحاق می گردد ماده ۶۰ در صورتیکه محکومان به جریمه های نقدی مقرر در این قانون ظرف ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ اظهاری احضاریه اجرای احکام به پرداخت جریمه های مقرر اقدام نمایند جریمه نقدی از محل فروش اموال شناسایی شده محکوم علیه و یا وثیقه های سپرده شده از طرف وی یا هر شخص دیگری اخذ و مابقی به مالک مسترد مسترد می شود و چنانچه اموال شناسایی نشود و یا کمتر از میزان جریمه باشد و جریمه مورد حکم وصول نشود جریمه‌های نقدی مذکور مطابق قانون آیین دادرسی کیفری با دستور قاضی اجرای احکام دادسرای مربوط به حبس تبدیل میشود در صورت حبس بدل از جزای نقدی نباید از ۱۵ سال بیشتر باشد. تبصره ۳- در کلیه مواردی که جریمه نقدی وفق این ماده به حبس تبدیل می‌شود در هر مرحله ای تمام یا بخشی از جزای نقدی پرداخت گردد به همان نسبت حبس تبدیلی مستهلک خواهد شد. تبصره ۴- در رسیدگی به جرایم و یا تخلفات موضوع این قانون، رفع مسوولیت وثیقه گذار و آزادی وثیقه تنها با ارائه وثیقه نقدی یا ملکی جایگزین و موافقت	با حذف سازمان تعزیرات حکومتی از فرآیند رسیدگی به پرونده‌های قاچاق کالا و ارز مخالفت می‌شود. بنابراین، مواد مربوط به اصلاح لایحه در این خصوص نیز به وضعیت سابق (متن قانون یا مصوبه کمیسیون) برمی‌گردد. **دلایل توجیهی بیان شده از سوی قوه قضائیه به شرح زیر و مورد پذیرش است:** - در مورد جریمه‌های نقدی کلان و میلیاردی مهلت ده روز برای پرداخت آن کافی نیست؛ لذا به ۲۰ روز افزایش یافت. - تبدیل جزای نقدی به حبس اگر از دادگاه انقلاب صادر شده باشد مطابق عمومات قانون آیین دادرسی کیفری بر عهده قاضی اجرای احکام است و اگر از شعب تعزیرات حکومتی صادر شده باشد، توسط همین مرجع انجام می‌گیرد و در هر دو حالت نیاز به صدور حکم برای این تبدیل نیست. (این مورد پذیرفته نشد.)	**با پیشنهاد قوه قضائیه با انجام اصلاحات به شرح زیر موافقت می‌شود:** ماده ۵۲- ماده (۶۰) قانون و تبصره (۱) آن به شرح زیر اصلاح می‌شوند **و یک تبصره به عنوان تبصره ۳ به شرح زیر الحاق می‌گردد**: ماده ۶۰- در صورتی که محکومان به جریمه‌های نقدی یا جزای نقدی مقرر در این قانون ظرف ~~ده~~ **بیست** روز از تاریخ ابلاغ احضاریه اجرای احکام به پرداخت **جزا یا** جریمه‌های مقرر اقدام ننمایند، **جزا یا** جریمه نقدی از محل فروش اموال شناسایی شده محکوم‌علیه و یا وثیقه‌های سپرده شده از طرف وی یا هر شخص دیگری أخذ و مابقی به مالک مسترد می‌شود و چنانچه اموالی شناسایی نشود و یا کمتر از میزان جریمه باشد و جریمه مورد حکم، وصول نشود؛ **جزا یا** جریمه‌های نقدی مذکور مطابق قانون آیین دادرسی کیفری **حسب مورد با دستور قاضی اجرای احکام دادسرای مربوطه یا قاضی اجرای احکام تعزیرات حکومتی که از بین قضات دارای پایه پنج قضائی به روش مندرج در ماده (۴۹) این قانون انتخاب می‌شوند** به

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
	باشد. تبصره ۱- در مورد احکام صادره از شعب تعزیرات حکومتی پرونده جهت صدور حکم مبنی بر تبدیل جزای نقدی به حبس به شعبه یا شعبی از دادگاه‌های حوزه قضائی مربوطه که توسط رئیس قوه قضائیه تعیین می‌شود ارجاع می‌گردد تا ظرف ده روز نسبت به مورد، اقدام مقتضی معمول نمایند.	قانون، احکام ماده ۲۲۸ قانون آیین دادرسی کیفری اجرا نمی‌گردد و این موضوع هنگام اخذ وثیقه به‌صورت کتبی به اطلاع وثیقه‌گذار رسیده و در پرونده قرار داده می‌شود.	شعبه رسیدگی کننده یااجرای کامل حکم امکان پذیر است. این موضوع و همچنین امکان برداشت جزای نقدی از وثیقه هنگام اخذ وثیقه به صورت کتبی به وثیقه‌گذار تفهیم و در پرونده درج می‌شود.	- هرچند نیاز جدی به تصریح نیست؛ اما با توجه به اختلاف نظری که از برخی شعب رسیدگی‌کننده گزارش می‌شود، در تبصره ۳ تصریح شود که پرداخت جزای نقدی حین تحمل حبس بدل از جزای نقدی موجب استهلاک آن می‌شود. - به جای آنکه گفته شود مفاد ماده ۲۲۸ قانون آیین دادرسی کیفری در پرونده‌های قاچاق اعمال نمی‌شود، بهتر است راه‌حل جایگزین ارائه شود تا وثیقه‌گذار در مضیقه و بن بست قرار نگیرد؛ لذا متن تبصره ۴ به این منظور پیش‌بینی شد. - به منظور پیش گیری از مشکلات و اعتراضات بی مورد بعدی لازم است به وثیقه‌گذار تفهیم شود که امکان قانونی وصول جریمه نقدی از محل وثیقه وجود دارد تا جلوی برخی از تبانی‌ها بین مالک واقعی کالا و ارز قاچاق با متهمان غیرمالک گرفته شود و زندان خوابی برخی عوامل	حبس تبدیل می‌شود. در هر صورت حبس بدل از جزای نقدی نباید از پانزده سال بیشتر باشد. **تبصره ۱- در مورد احکام صادره از شعب تعزیرات حکومتی پرونده جهت صدور حکم مبنی بر تبدیل جریمه نقدی به حبس به شعبه یا شعبی از دادگاه‌های حوزه قضائی مربوطه که توسط رئیس قوه قضائیه تعیین می‌شود ارجاع می‌گردد تا ظرف ده روز، بدون اظهارنظر ماهوی و صرفاً با احراز وجود شرایط شکلی تبدیل جریمه نقدی به حبس، نسبت به مورد، اقدام مقتضی معمول نمایند.** تبصره ~~۱~~ **۳**- در رسیدگی به جرایم و یا تخلفات موضوع این قانون، ~~**احکام ماده ۲۲۸ قانون آیین دادرسی کیفری اجرا نمی‌گردد**~~ **رفع مسئولیت وثیقه‌گذار و آزادی وثیقه تنها با تودیع وثیقه نقدی یا ملکی جایگزین و صدور قرار قبولی تأمین برای آن یا با اجرای کامل حکم امکان‌پذیر است** و این موضوع **و**

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
				قاچاقچیان اصلی منتفی گردد.	**همچنین، امکان برداشت جزا یا جریمه نقدی از محل وثیقه تودیع شده توسط متهم یا دیگری،** هنگام اخذ وثیقه به‌صورت کتبی به ~~**اطلاع**~~ وثیقه‌گذار **تفهیم** ~~**رسیده**~~ و در پرونده ~~**قرار داده**~~ **درج** می‌شود.
۶۰	**ماده ۶۱**- ستاد می‌تواند در خصوص پرونده های مربوط به جرائم موضوع این قانون و یا جرائم مرتبط حسب مورد از طریق دادستان، تعقیب و رسیدگی به پرونده را از بدو تشکیل تا مرحله اجرای احکام، از مراجع رسیدگی کننده تقاضا نماید.	ماده ۵۲- ماده (۶۱) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود: ماده ۶۱- ستاد می‌تواند در خصوص پرونده های موضوع این قانون و یا جرائم مرتبط حسب مورد از طریق رییس سازمان تعزیرات حکومتی یا دادستان، تعقیب و رسیدگی به پرونده را از بدو تشکیل تا مرحله اجرای احکام، از مراجع رسیدگی کننده تقاضا نماید. ستاد می‌تواند عملکرد مراجع رسیدگی‌کننده به پرونده‌های موضوع این قانون را بررسی و در صورت تشخیص حداقل دو سوم اعضای ستاد، موارد سوءعملکرد و نقض قانون را به مراجع صالح گزارش کند.	**ماده ۵۲ لایحه حذف گردد.**	دلایل توجیهی سابق‌الذکر برای این ماده به شرح زیر بود: با در نظر گرفتن دلایل ذیل، اصلاح ماده ۶۱ به شرح روبرو پیشنهاد می‌گردد: - کاهش تشریفات نظارت بر رسیدگی پرونده‌ها از طریق مراجعه مستقیم به سازمان تعزیرات با حذف دادستان؛ - نظارت بر عملکرد مراجع رسیدگی‌کننده به منظور صیانت از حقوق دولت و متهم و جلوگیری از انحراف در جریان رسیدگی.	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت نمی‌شود.** (**بازگشت به متن مصوب کمیسیون**)

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
۶۱	**ماده ۶۳**- حکم تعدّد و یا تکرار ارتکاب قاچاق و معاونت آن و مجازات تبعی و تکمیلی، مطابق قانون مجازات اسلامی است.	ماده ۵۳- ماده (۶۳) قانون به شرح زیر اصلاح و پنج تبصره به آن الحاق می‌شود: ماده ۶۳- تمامی احکام و قواعد عمومی مربوط به جرایم و تخلفات موضوع این قانون به‌غیر از موارد پیش‌بینی شده، مطابق قانون مجازات اسلامی است. مقررات مربوط به تعلیق تعقیب، تعویق صدور حکم، معافیت از کیفر، تعلیق اجرای مجازات، مرور زمان، توبه و بایگانی کردن پرونده در مورد جرایم و تخلفات موضوع این قانون اعمال نمی‌گردد. در خصوص پرونده‌های با ارزش بیشتر از ده میلیارد (۱۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال، سازمان‌یافته، حرفه‌ای، بند (ت) ماده (۲۲) و یا ماده (۳۵) و تبصره‌های آن، اعمال احکام مواد (۱۸۰) و (۲۳۷) قانون آیین دادرسی کیفری جایز است. تبصره ۱- در تخلفات و جرایم	ماده ۵۳ ـ ماده ۶۳ قانون به شرح زیر اصلاح و شش تبصره به آن الحاق میشود: ماده ۶۳ ـ تمامی احکام و قواعد عمومی مذکور در قانون مجازات اسلامی از جمله حکم تعدد و یا تکرار یا مجازات تبعی و تکمیلی جز در مواردی که در این قانون خلاف آن تصریح شده است مانند قاچاق حرفه ای و سازمان یافته، در مورد جرایم موضوع این قانون حاکم است. در این صورت درجه تعزیر در مواردی که مجازات فاقد حبس است برمبنای حداکثر جزای نقدی پیش بینی شده در قانون که وفق مقررات بر مبنای ارزش کالا یا ارز قاچاق مشخص می شود خواهد بود. مقررات مربوط به تعلیق تعقیب، تعویق صدور حکم، معافیت از کیفر، تعلیق اجرای مجازات، مرور زمان، توبه و بایگانی کردن پرونده در مورد جرایم موضوع این قانون جز در مواردی که در این قانون خلاف آن تصریح شده است، اعمال نمی گردد. در خصوص پرونده‌های با ارزش بیشتر از ده میلیارد (۱۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال، سازمان یافته، حرفه ای، ماده (۳۵) و تبصره های آن؛ اعمال احکام مواد (۱۸۰) و (۲۳۷) قانون آیین دادرسی کیفری جایز است.	دلایل توجیهی سابق‌الذکر برای این ماده به شرح زیر بود: یکی از ایرادات نظام دادرسی در سازمان تعزیرات حکومتی، عدم پیش‌بینی قواعد عمومی (مانند آنچه که در کتاب اول قانون مجازات اسلامی برای جرایم پیش‌بینی شده) برای تخلفات است. ماده ۶۳ موجود نیز تمامی مشکلات را رفع نکرده و نمی‌کند و تنها در مورد چند مورد خاص تعیین تکلیف کرده است. این شرایط باعث سردرگمی شعب تعزیرات حکومتی و اختلاف رویه بسیار شدید و گاهاً معارض شده است. همچنین باید درنظر داشت که تخلفاتی که در راستای قضازدایی ایجاد می‌گردند به لحاظ صبغه جرم داشتن، تمامی الزامات و قواعد جرم را خواهند داشت. در قضازدایی تنها مرجع رسیدگی کننده تغییر خواهد کرد. فلذا لازم است تا جای ممکن، قواعد عمومی جرم و مجازات در مورد پرونده‌های قاچاق سازمان تعزیرات	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت می‌شود.**

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
		موضوع این قانون ملاک تعیین میزان جریمه یا جزای نقدی یا ضبط کالا یا ارز یا وسیله حمل یا محل نگهداری یا اخذ معادل آن‌ها، مجموع ارزش مربوط به دفعات متعدد ارتکاب جرم یا تخلف ارتکابی است که منتج به صدور رأی محکومیت قطعی نشده است. تبصره ۲- مجازات معاونت در جرایم و یا تخلفات موضوع این قانون، حسب مورد حداقل مجازات جرم و یا جریمه تخلف ارتکابی است. تبصره ۳- چنانچه شخصی بدون دخالت در عملیات مادی، دستور یا سفارش ارتکاب جرایم یا تخلفات موضوع این قانون را داده باشد یا کالا یا ارز قاچاق یا عواید و سود حاصل از آن متعلق به وی باشد، به مجازات مباشر جرم یا تخلف ارتکابی محکوم می‌گردد. این مجازات مانع از اعمال مجازات مباشر	تبصره ۱- در جرایم موضوع این قانون ملاک تعیین میزان جریمه یا جزای نقدی یا ضبط کالا یا ارز یا وسیله حمل یا محل نگهداری یا اخذ معادل آن‌ها، مجموع ارزش مربوط به دفعات متعدد ارتکاب جرم یا تخلف ارتکابی است که منتج به صدور رأی محکومیت قطعی نشده است. تبصره ۲- مجازات معاونت در جرایم و یا تخلفات موضوع این قانون، حسب مورد حداقل مجازات جرم و یا جریمه تخلف ارتکابی است. تبصره ۳- هرگاه ثابت شود مالکیت کالا و ارز قاچاق متعلق به دیگری است و مالک در رفتارهای مجرمانه مذکور در این قانون مباشرت نداشته و یا دستور یا درخواست ارتکاب جرایم موضوع این قانون را داده باشد به مجازات مباشر جرم ارتکابی محکوم می‌گردد. این مجازات مانع از اعمال مجازات مباشر نیست. تبصره ۴- چنانچه جرایم یا تخلفات موضوع این قانون به تنهایی و یا با در نظر گرفتن دیگر جرایم این قانون به نحو سازمان یافته ارتکاب یافته باشد، هریک از اعضای گروه سازمان یافته به حداکثر مجازات مقرر برای رفتار ارتکابی خود محکوم می شوند. در هر مورد که مجازات فاقد	اجرایی گردد و مواردی که قواعد عمومی اجرا نمی‌شوند نیز پیش‌بینی گردد. در ماده پیشنهادی با به خرج دادن دقت فراوان و گرفتن مشورت از حقوق‌دانان قواعد عمومی قاچاق هنگامی که تخلف محسوب می‌گردد پیش‌بینی شده است. یک از نکات بارز ماده اصلاحی، پیش‌بینی ملاک تعیین میزان جریمه یا جزای نقدی یا ضبط کالا یا ارز یا وسیله حمل یا محل نگهداری یا اخذ معادل آن‌ها، طی حکمی خاص و متناسب با جرایم اقتصادی است. توضیح اینکه موضوع جریمه نقدی و جزاهای نقدی موضوع این قانون بیش از آن که با هدف تنبیه مرتکب باشد به منظور افزایش ریسک ارتکاب قاچاق و جبران ضررهای ناشی از ارتکاب آن است؛ به همین منظور در صورت تعدد جرم نباید به قواعد فعلی تعدد یعنی اعمال مجازات حداکثر اکتفا نمود و در خصوص آن‌ها باید قاعده جمع مجازات‌ها را پذیرفت؛ برای	

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
		نیست. تبصره ۴- چنانچه جرایم یا تخلفات موضوع این قانون به تنهایی و یا با درنظرگرفتن دیگر جرایم یا تخلفات این قانون به نحو سازمان‌یافته ارتکاب یافته باشد، هر یک از اعضای گروه سازمان‌یافته به حداکثر مجازات مقرر برای رفتار ارتکابی خود محکوم می‌شوند. در هر مورد که مجازات فاقد حداقل و حداکثر باشد، نصف مجازات مقرر قانونی به اصل آن اضافه می‌گردد. در صورتی که قاچاق به تنهایی به نحو سازمان یافته ارتکاب یافته باشد، وفق مواد (۲۸) و (۲۹) این قانون عمل خواهد شد. تبصره ۵- احکام، آثار و مجازات‌های قاچاق مذکور در مواد (۳)، (۵)، (۶)، (۶) مکرر۲، (۸) الی (۱۲)، (۱۶)، (۱۹)،	حداقل و حداکثر باشد، نصف مجازات مقرر قانونی به اصل آن اضافه می گردد. در صورتی که قاچاق به تنهایی به نحو سازمان یافته ارتکاب یافته باشد، وفق مواد (۲۸) و (۲۹) این قانون عمل خواهد شد. تبصره ۵- احکام، آثار و مجازات‌های قاچاق مذکور در مورد (۳)، (۵)، (۶)، (۶) مکرر ۲، (۸) الی (۱۲)، (۱۶)، (۱۹)، (۲۰)، (۳۰) الی (۳۲)، (۳۴) الی (۳۶)، (۳۸) الی (۵۰)، (۵۳) الی (۶۰)، (۶۵) الی (۶۸)، (۷۰)، (۷۱)، (۷۳)، (۷۴)، (۷۷) و تبصره های این مواد، در مورد همه جرایم موضوع این قانون به جز تخلف مذکور در تبصره (۵) ماده (۲) مکرر جاری خواهد بود. تبصره ۶- کالای قاچاق با جمع شرایط زیر به صاحبش مسترد می‌گردد و مشمول مجازات نمی‌شود: ۱- کالای مجاز، مجاز مشروط یا یارانه‌ای بوده و مستلزم مجازات حبس یا انفصال نباشد. ۲- در مبادی ورودی یا خروجی کشور کشف نشده باشد. ۳- از نظر مقدار در حد مصرف شخصی	مثال چنانچه شخصی سه مرتبه قاچاق مرتکب شود و در دو مرتبه ۵۰ هزار میلیارد کالای قاچاق وارد کرده باشد و یک مرتبه ۵۱ هزار میلیارد؛ تنها به جریمه نقدی بر اساس مرتبه اخیر محکوم می‌شود و عملاً در دو مرتبه قبل هیچ ریسکی جز ضبط کالای قاچاق را متحمل نمی‌شود، هزینه‌ای که شاید نصف یا معادل آن در صورت واردات رسمی ممکن بود به وی به عنوان هزینه‌های واردات تحمیل شود. فلذا، لازم است که ملاک تعیین میزان جریمه یا جزای نقدی مجموع ارزش مربوط به دفعات متعدد ارتکاب جرم یا تخلف ارتکابی باشد. در جرایم اقتصادی دیگری مانند ارتشاء و اختلاس و جرایم عمومی مانند صدور چک بلامحل قبلاً این رویه توسط مجلس پیش‌بینی شده بود و مسبوق به سابقه است. در مورد مجازات معاونت در شرایط کنونی با توجه به رأی وحدت رویه اخیر دیوان عالی کشور، مجازات	

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
		(۲۰)، (۳۰) الی (۳۲)، (۳۴) الی (۳۶)، (۳۸) الی (۵۰)، (۵۳) الی (۶۰)، (۶۵) الی (۶۸)، (۷۰)، (۷۱)، (۷۳)، (۷۴)، (۷۷) و تبصره‌های این مواد، در مورد همه جرایم و تخلفات موضوع این قانون به جز تبصره (۵) ماده (۲) مکرر جاری خواهد بود.	بوده و جنبه تجاری نداشته باشد. ۴- مالک از قاچاق بودن آن علم و اطلاع نداشته باشد. ۵- مشابه یا مانند آن در بازار به وفور یافت شود و در دسترس عموم باشد.	معاونت در مواردی که مجازات مباشر جزای نقدی یا جریمه نقدی باشد، فقط جزای نقدی درجه هشت است که میزان آن حداکثر یک میلیون تومان است! به هیچ وجه متناسب نیست که معاون یک قاچاق با جزای نقدی ده‌ها میلیاردی تنها حداکثر یک میلیون تومان مجازات داشته باشد. یکی از قواعد عمومی که در این ماده پیشنهادی مطرح گردیده بحث «فاعل معنوی» است. یعنی افرادی که بدون دخالت در عملیات مادی، دستور یا سفارش ارتکاب جرایم یا تخلفات موضوع این قانون را داده باشد یا کالا یا ارز قاچاق یا عواید و سود حاصل از آن متعلق به آنهاست. این افراد تا کنون حداکثر معاون جرم محسوب می‌گردیدند و حداقل مجازات مباشر که گاها یک کارگر ناآگاه بوده را داشته‌اند. در حالی که قاچاقچی اصلی این افراد هستند. برای مثال افرادی که وله‌بران را برای قاچاق اجیر می‌کنند از این دسته هستند. این افراد باید	

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
				مجازات مباشر جرم را داشته باشند. از موارد دیگر پیشنهادی در احکام عمومی قاچاق، پیش‌بینی مجازات «سازمان‌یافتگی» برای سایر جرایم مقرر در این قانون است. در حال حاضر تنها قاچاق به معنای اخص به صورت سازمان یافته پیش‌بینی شده است. در حالی که یکی از معضلات اصلی ما جرایم مرتبط با آن مثلاً «فروش کالای قاچاق به صورت سازمان‌یافته» است. همچنین در تبصره ۵ این ماده مقرر شده که احکام و آثار جرم قاچاق جرایم مرتبط با آن (حمل، نگهداری، عرضه و فروش کالای قاچاق) نیز سرایت داده شود. انتخاب هر یک از آثار با دقت فراوان و با مشورت قضات رسیدگی‌کننده به پرونده‌های قاچاق انجام گردیده است. هرچند در رویه عملی بسیاری از این احکام و آثار عملاً واحد در نظر گرفته می‌شود، اما تصریح قانونگذار لازم و ضوروی است و اختلافات موجود بین محاکم در این خصوص را از بین می‌برد.	

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
۶۲	**ماده ۶۵**- چنانچه قرائنی از قبیل جاسازی و نظائر آن حاکی از اطلاع مالک وسیله نقلیه یا محل نگهداری، از استفاده آنها در قاچاق کالا و ارز باشد و مالک نیز اقدام بازدارنده به عمل نیاورده باشد علاوه بر حداقل مجازات مقرر برای مرتکب، وسیله نقلیه به شرح مندرج در ماده (۲۰) این قانون، ضبط می‌شود و در مورد ضبط محل نگهداری کالای ممنوع، ماده (۲۲) این قانون و تبصره‌های آن اعمال می‌گردد. در صورتی که محکومٌ‌علیه ظرف دو ماه از تاریخ صدور حکم قطعی، جزای نقدی مورد حکم را نپردازد، از محل فروش آنها برداشت و مابقی به مالک مسترد می‌گردد.	ماده ۵۴- ماده (۶۵) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود: ماده ۶۵- چنانچه قرائنی از قبیل جاسازی و نظائر آن حاکی از اطلاع مالک وسیله نقلیه یا محل نگهداری، از استفاده آن‌ها در قاچاق کالا یا ارز و یا حمل یا نگهداری کالا یا ارز قاچاق باشد و مالک نیز اقدام بازدارنده به عمل نیاورده باشد، علاوه بر حداقل مجازات مقرر قاچاق برای مالک، در خصوص وسیله نقلیه به شرح مندرج در ماده (۲۰) این قانون و تبصره‌های آن عمل می‌شود و در مورد ضبط محل نگهداری کالای ممنوع، ماده (۲۴) و تبصره (۵) ماده (۲۲) این قانون اعمال می‌گردد.	ماده ۵۴- ماده (۶۵) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود: ماده ۶۵- چنانچه قرائنی از قبیل جاسازی و نظائر آن حاکی از اطلاع مالک وسیله نقلیه یا محل نگهداری، از استفاده آن‌ها در قاچاق کالا یا ارز و یا حمل یا نگهداری کالا یا ارز قاچاق باشد و مالک **وسیله نقلیه یا محل نگهداری** نیز اقدام بازدارنده به عمل نیاورده باشد **و یا وقوع جرم یا تخلف را اطلاع نداده باشد**، علاوه بر **محکومیت وی به** حداقل مجازات مقرر قاچاق برای **مرتکب**، در خصوص وسیله نقلیه به شرح مندرج در ماده (۲۰) این قانون و تبصره‌های آن عمل می‌شود و در مورد ضبط محل نگهداری کالای ممنوع، ماده (۲۴) و تبصره (۵) ماده (۲۲) این قانون اعمال می‌گردد.	**دلایل توجیهی بیان شده از سوی قوه قضائیه به شرح زیر و مورد پذیرش است:** اگر مالک وسیله نقلیه یا مکان از وقوع جرم یا تخلف مطلع بوده و مراتب را به ضابطان یا سایر مراجع قانونی اطلاع دهد می تواند از ضبط خودرو یا مکان متعلق به خود جلوگیری نماید. این تدبیر نوعی مشوق است تا مالکین وسایل نقلیه و مکان محل نگهداری کالای قاچاق با مأمورین و مقامات قضایی همکاری نمایند؛ لذا این موضوع هم در کنار اقدام بازدارنده اضافه شد.	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت می‌شود.**
۶۳	**ماده ۶۶**- چنانچه دو یا چند نفر در ارتکاب قاچاق شرکت نمایند، مرجع رسیدگی علاوه بر حکم به ضبط کالای قاچاق، سهم هر یک را از کل جزای		**ماده ۵۵- ماده ۶۶ قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره آن حذف می شود:** چنانچه دو یا چند نفر در ارتکاب قاچاق و **سایر جرایم مرتبط** شرکت نمایند **مجازات هر یک**	صدر و ذیل پیشنهاد قوه قضائیه تعارض دارد. با صدر آن موافقت می‌شود. بر اساس ماده ۱۲۵ قانون مجازات	**با پیشنهاد قوه قضائیه با حذف قسمت متعارض با صدر ماده به شرح زیر موافقت می‌شود:** **ماده۵۵- ماده۶۶ قانون به شرح زیر**

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
	نقدی تعیین و به پرداخت آن محکوم می نماید و در صورتی که کالا یا ارز قاچاق، از بین رفته باشد بهای آن نیز به نسبت مالکیت دریافت می شود. تبصره- چنانچه جرم ارتکابی مجازات حبس و یا شلاق نیز داشته باشد، هر یک از شرکاء به مجازات حبس و یا شلاق مقرر محکوم می گردد.		**از شرکا مجازات فاعل مستقل است چنانچه مالکیت کالا یا ارز قاچاق به نحو اشاعه باشد** مرجع رسیدگی سهم هر یک را از کل جزای نقدی تعیین و پرداخت آن محکوم می نماید و در صورتی که کالا یا ارز قاچاق از بین رفته باشد بهای آن نیز به نسبت مالکیت دریافت می گردد **در هر صورت حکم به ضبط کالا یا ارز قاچاق نیز داده می شود.**	اسلامی مصوب ۱۳۹۲: «هر کس با شخص یا اشخاص دیگر در عملیات اجرائی جرمی مشارکت کند و جرم، مستند به رفتار همه آنها باشد خواه رفتار هر یک به تنهایی برای وقوع جرم کافی باشد خواه نباشد و خواه اثر کار آنان مساوی باشد خواه متفاوت، شریک در جرم محسوب و مجازات او مجازات فاعل مستقل آن جرم است.» به عبارتی در نظام کنونی مجازات ایران، مجازات شریک جرم، در هر حال مجازات فاعل مستقل است. «تقسیم جزای نقدی بین شرکای جرم» در فرض مشارکت در جرم از احکام مربوط به قانون مجازات عمومی مصوب ۱۳۱۷بوده است. در قانون مجازات مرتکبین قاچاق مصوب ۱۳۱۲ از همین روش برای تعیین جزای نقدی استفاده شد. در اصلاحات قانون نحوه اعمال تعزیرات حکومتی راجع به قاچاق کالا و ارز در سال ۱۳۷۴ به تغییر رویکرد قانونگذار در قانون مجازات اسلامی توجه نگردید. زیرا بعد	**اصلاح و تبصره آن حذف می‌شود. چنانچه دو یا چند نفر در ارتکاب قاچاق و سایر جرایم مرتبط شرکت نمایند، مجازات هر یک از شرکاء مجازات فاعل مستقل است.**

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
				از قانون مجازات مرتکبین قاچاق مصوب ۱۳۱۲، مجازات شریک، مجازات فاعل مستقل قرار گرفت. به عبارتی، تقسیم جزای نقدی بین مرتکبین، از بازمانده‌های نظام عدالت کیفری سابق و در اثر یک غفلت در اصلاح قانون بوده است. در حال حاضر تنها مصداق از تقسیم جزای نقدی بین شرکاء جرم در همین ماده ۶۶ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز به یادگار مانده است. حتی؛ متأسفانه این ماده با رویکرد قانونگذار در حوزه قاچاق نیز ناسازگار است. در جهت هماهنگ نمودن نظام کیفرگذاری در خصوص شرکت در جرم (مجازات فاعل مستقل داشتن شرکای جرم) و اعمال رویه واحد و نیز اصلاح وضعیت موجود در حوزه قاچاق، که خصوصاً موجب شیوع اعمالی همچون شریک‌تراشی (آن هم شریک فرضی که حکم غیابی علیه او صادر می‌شود) و سوءاستفاده از قانون گشته است، پیشنهاد می‌گردد ماده ۶۶ به شرح	

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
				روبرو اصلاح گردد. در این صورت حکم مقرر در تبصره این ماده نیز تکراری بوده و می‌بایست حذف گردد؛ چرا که مطابق عمومات است. **دلایل توجیهی بیان شده از سوی قوه قضائیه به شرح زیر و مورد پذیرش است:** مجازات شریک جرم طبق عمومات قانون مجازات اسلامی همان مجازات فاعل مستقل جرم است و اینک که راجع به شرکت در جرم مقرره ای وضع می‌شود نباید از این قاعده کلی عدول کرد.	
۶۴	**ماده ۶۷**- اگر قاچاق توسط شخص حقوقی ارتکاب یابد، مرجع صدور حکم نسبت به ضبط کالا و یا ارز قاچاق مکشوفه اقدام می‌کند و شخص حقوقی، علاوه بر محکومیت به جزای نقدی، حسب مورد به دو تا چهار برابر حداکثر جریمه مقرر برای شخص حقیقی، به‌ترتیب زیر	ماده ۵۵- فراز اول ماده (۶۷) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود: ماده ۶۷- در صورتی که نماینده قانونی شخص حقوقی به نام یا در راستای منافع شخص حقوقی مرتکب جرم یا تخلفی شود مرجع صدور حکم علاوه بر مجازات شخص حقیقی نسبت به ضبط کالا و یا ارز قاچاق	**ماده ۵۵ مصوب کمیسیون حذف می‌شود.**	پیشنهاد قوه قضاییه حذف این ماده ۵۵ مصوب کمیسیون بوده است. (با استدلال مشابه که عمومات قانون مجازات اسلامی در این خصوص کفایت می‌کند. حال آنکه ماده ۵۵ فعلی با عمومات مندرج در ماده ۲۰ و ۱۴۳ قانون مجازات اسلامی تفاوت دارد. اساساً پیشنهاد وضع این ماده از سوی	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت نمی‌شود. (بازگشت به متن مصوب کمیسیون)**

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
	محکوم می‌شود:	مکشوفه اقدام می کند و شخص حقوقی، علاوه بر محکومیت به جزای نقدی، حسب مورد به دو تا چهار برابر حداکثر جریمه مقرر برای شخص حقیقی، به ترتیب زیر محکوم می‌شود:		کمیسیون در راستای هماهنگ نمودن مقررات این قانون با قانون مجازات اسلامی در خصوص مجازات‌ها و شرایط مسئولیت کیفری اشخاص حقوقی و نیز رفع جو بین‌المللی ایجاد شده برای شرکت‌های حمل و نقل خارجی که تصور نموده‌اند دولت ایران نسبت به شرکت‌های حمل و نقل، سخت‌گیری افراطی دارد.	
۶۵	**تبصره ماده ۶۸-** چنانچه وسایل نقلیه حامل کالای ممنوع به آبهای تحت نظارت جمهوری اسلامی ایران داخل یا قبل از ورود ازطریق قرائن و اماراتی حرکت به مقصد ایران احراز شود و یا اقدامات فوق با همکاری شناورهای ایرانی انجام شود، حامل به مجازات شروع به جرم موضوع این ماده محکوم می‌شود.	ماده ۵۶- تبصره ماده (۶۸) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود: تبصره- چنانچه وسایل نقلیه حامل کالای ممنوع به آب‌های تحت نظارت جمهوری اسلامی ایران داخل و از طریق قرائن و اماراتی حرکت به مقصد ایران احراز شود، حامل به مجازات شروع به جرم موضوع این ماده محکوم می‌شود.	ماده ۵۶- تبصره ماده (۶۸) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود: تبصره- چنانچه وسایل نقلیه حامل کالای ~~ممنوع‌الورود~~ **ممنوع**، به آب‌های تحت نظارت جمهوری اسلامی ایران داخل و از طریق قرائن و اماراتی حرکت به مقصد ایران از مسیر غیرمجاز احراز شود، حامل **ولو اینکه دو یا چند مانیفست (فهرست کل بار) داشته باشد** به مجازات شروع به جرم موضوع این ماده محکوم می‌شود. **همین حکم در مواردی که کالای قاچاق ممنوع در آب‌های تحت نظارت ایران از وسایل نقلیه مزبور به شناورهای ایرانی منتقل شود نیز جاری است.**	**دلایل توجیهی بیان شده از سوی قوه قضائیه به شرح زیر و مورد پذیرش است:** - اصطلاح ممنوع الورود در این قانون به کار نرفته و واژه ممنوع صحیح است. - ارائه دو یا چند مانیفست نمی‌تواند مستمسکی برای فرار از مجازات باشد؛ لذا به این موضوع در تبصره ۱ تصریح گردید. - اگر شناور دریایی در آب‌های تحت نظارت ایران لنگر انداخته و کالای ممنوع مانند مشروبات الکلی را به شناورهای ایرانی منتقل نماید باید تحت تعقیب قرار گرفته و به عنوان جرم مانع با آن رفتار شود.	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت می‌شود.**

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
۶۶	**ماده ۶۹**- مرجع رسیدگیکننده ذیصلاح حسب مورد میتواند باتوجه به شرایط، نحوه، دفعات ارتکاب جرم و شخصیت مرتکب، علاوه بر مجازات‌های مقرر در این قانون، وی را به‌عنوان تکمیل مجازات، به یک یا چندمورد مرتبط از محرومیت‌های زیر محکوم نماید: الف- تعلیق موقت یا ابطال دائم: ۱- کارت بازرگانی ۲- کارت مبادلات مرزی ۳- کارت ملوانی ۴- پروانه کسب، تأسیس، بهره‌برداری یا حق‌العملکاری ۵- پروانه حمل‌ونقل ۶- گواهینامه رانندگی وسایل نقلیه زمینی، دریایی و هوایی	ماده ۵۷- در بند (۶) ماده (۶۹) قانون، واژه «آبی» جایگزین واژه «دریایی» می‌شود.	**مصوبه کمیسیون بدون تغییر**	مصوبه کمیسیون بدون تغییر	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت می‌شود.**
۶۷	**ماده ۶۹**- مرجع رسیدگیکننده ذیصلاح حسب مورد میتواند باتوجه به شرایط، نحوه، دفعات ارتکاب جرم و شخصیت مرتکب، علاوه بر مجازات‌های مقرر در این قانون، وی را به‌عنوان تکمیل	ماده ۵۸- عبارت «کارت پیله وری» به‌عنوان بند (۷) به جزء (الف) ماده (۶۹) قانون الحاق می‌شود.	**مصوبه کمیسیون بدون تغییر**	مصوبه کمیسیون بدون تغییر	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت می‌شود.**

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
	مجازات، به یک یا چندمورد مرتبط از محرومیت‌های زیر محکوم نماید: الف- تعلیق موقت یا ابطال دائم: ۱- کارت بازرگانی ۲- کارت مبادلات مرزی ۳- کارت ملوانی ۴- پروانه کسب، تأسیس، بهره‌برداری یا حق‌العملکاری ۵- پروانه حمل‌ونقل ۶- گواهینامه رانندگی وسایل نقلیه زمینی، دریایی و هوایی ب- تعطیل موقت یا دائم محل کسب و پیشه و تجارت				
۶۸	**ماده ۷۰**- مرجع رسیدگی کننده ذی‌صلاح درمورد شرکتها و مؤسسات حمل‌ونقل داخلی و بینالمللی که مدیران یا متصدیان آنها مرتکب قاچاق کالا یا حمل کالای خارجی فاقد اسناد مثبته گمرکی شدهاند باتوجه به شرایط، نحوه، دفعات ارتکاب جرم و شخصیت مرتکب علاوه بر مجازات‌های مقرر در این قانون به شرح زیر حکم می‌نماید:	ماده ۵۹- متن ماده (۷۰) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود: ماده ۷۰ - مسؤولیت کیفری و مجازات‌های مربوط به شرکت‌ها و مؤسسات حمل‌ونقل داخلی و بین المللی حسب مورد مشمول ماده (۶۷) این قانون و احکام عام مربوط به اشخاص حقوقی مذکور در قانون مجازات اسلامی است.	**مصوبه کمیسیون بدون تغییر**	مصوبه کمیسیون بدون تغییر	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت می‌شود.**

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
	الف- مرتبه اول سه تا شش ماه محرومیت اشتغال مدیران یا متصدیان ب- مرتبه دوم شش ماه تا یک سال محرومیت اشتغال مدیران یا متصدیان تبصره- درصورتی که شرکت و مؤسسه به قصد قاچاق تأسیس شود و یا پس از تأسیس، فعالیت و هدف آن به این منظور منحرف گردد در مرتبه اول، فعالیت شرکت سه ماه تا یک سال تعلیق می‌شود و درصورت تکرار، شرکت منحل می‌گردد.				
۶۹	**ماده ۷۷**- از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون، قانون مجازات مرتکبین قاچاق مصوب۱۲/۲۹/ ۱۳۱۲ با اصلاحات بعدی، قانون نحوه اعمال تعزیرات حکومتی راجع به قاچاق کالا و ارز مصوب۱۳۷۴/۲/۱۲ مجمع تشخیص مصلحت نظام، قانون راجع به جلوگیری از عمل قاچاق توسط وسایط نقلیه موتوری دریایی مصوب ۱۳۳۶/۸/۹، مواد	ماده ۶۰- تبصره ماده (۷۷) قانون به شرح زیر به‌عنوان ماده (۷۷) اصلاح و شماره متن ماده (۷۷) به شماره (۷۸) تغییر می‌یابد: ماده ۷۷- کلیه مبالغ حاصل از اجرای این قانون از قبیل وجوه ناشی از فروش کالا و ارز قاچاق، وسایل ضبطی و جریمه‌های وصولی به حساب ویژه‌ای نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود. سالانه مبلغ ۱۵۰۰	**مصوبه کمیسیون بدون تغییر**	مصوبه کمیسیون بدون تغییر	**با پیشنهاد قوه قضائیه موافقت می‌شود.**

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
	(۳۵) و (۳۶) قانون تأسیس سازمان جمعآوری و فروش اموال تملیکی مصوب ۱۳۷۰/۱۰/۲۴، ماده(۶۲) قانون نظام صنفی مصوب ۱۳۸۲/۱۲/۲۴، تبصره ماده (۳)، ماده (۸) و بند (ب) ماده (۹) قانون ممنوعیت بهکارگیری تجهیزات دریافت از ماهواره مصوب ۱۳۷۳/۱۱/۲۳، بند (د) ماده(۲۲) قانون حفاظت از منابع آبزی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۴/۶/۱۴، تبصره (۱) ماده (۳) قانون الحاق یک تبصره به ماده (۱) و اصلاح ماده (۳) قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و دارویی و خوردنی و آشامیدنی مصوب ۱۳۷۹/۱۲/۱۰، بندهای (۱)، (۲) و (۴) ماده (۱۲) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۴/۸/۵، مواد (۳)، (۴)، (۵)، (۶) و (۷) قانون اختیارات مالی و استخدامی سازمان بنادر و کشتیرانی و تشکیل گارد بنادر و گمرکات مصوب ۱۳۴۸/۴/۱۹و لایحه	میلیارد ریال از وجوه فوق متناسب با پیشرفت و اثر بخشی برنامه‌های موضوع ماده (۱۲) قانون و میزان و کیفیت کارایی دستگاه‌های ذی‌ربط و مراجع رسیدگی‌کننده و تأثیر در امر پیش‌گیری و مبارزه با قاچاق به مدت سه سال به شرح ذیل پرداخت خواهد شد. پس از سه سال مبلغ فوق سالانه بیست درصد کاهش می‌یابد به نحوی که پس از شش سال از تصویب قانون، مبلغ ثابت ۷۶۸ میلیارد ریال جهت تامین هزینه‌های اجرای قانون پرداخت شود. مبلغ موضوع این ماده به شرح ذیل در سرفصل‌های تعیین شده هزینه می‌شود: ۱- معادل ۷۵ درصد جهت تجهیز امکانات مورد نیاز برای پیشگیری و مبارزه با قاچاق، هزینه‌های اجرای قانون نظیر حمل‌ونقل، آزمایش و امحاء کالای ممنوعه؛			

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
	قانونی انحلال گارد بنادر و گمرکات مصوب ۱۳۵۸/۹/۱۴ شورای انقلاب نسخ می‌شود. تبصره- کلیه مبالغ حاصل از اجرای این قانون از قبیل وجوه ناشی از فروش کالا و ارز قاچاق، وسایل ضبطی و جریمه‌های وصولی به‌حساب ویژه‌ای نزد خزانه‌داری‌کل کشور واریز می‌گردد. از وجوه واریزی، سالانه تا مبلغ دویست میلیارد (۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال برای مبارزه با قاچاق کالا و ارز متناسب با تأثیر دستگاه‌های متکفل امر مبارزه با قاچاق و برنامه‌های ارائه شده مطابق آیین‌نامه‌ای که به‌پیشنهاد ستاد و وزارت دادگستری تهیه می‌شود و به‌تصویب هیأت‌وزیران می‌رسد، میان کاشفان، دستگاه‌های ذی‌ربط و مراجع رسیدگی‌کننده هزینه می‌گردد. این مبلغ در مهرماه هرسال متناسب با نرخ تورم کشور نسبت به سال قبل تعدیل می‌شود.	۲- معادل ۲۵ درصد جهت مسائل آموزشی و پژوهشی در امر پیشگیری و مبارزه با قاچاق و صیانت، معاضدت، پاداش و مسائل رفاهی کارکنان دستگاه‌های مؤثر در امر مبارزه با قاچاق کالا و ارز. تبصره ۱- نحوه پرداخت وجوه موضوع این ماده مطابق دستورالعملی است که با پیشنهاد دبیرخانه ستاد به تصویب اعضای ستاد می‌رسد. تبصره ۲- مصرف و اختصاص وجوه فوق در غیر از موارد موضوع این ماده، تصرف غیرقانونی در اموال دولتی محسوب و مرتکب به مجازات مقرر در قانون مجازات اسلامی محکوم می‌شود. تبصره ۳- کارمزد فروش کالاهای قاچاق مطابق ماده (۹) قانون تأسیس سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی و اساسنامه			

ردیف	ماده قانون فعلی یا ماده الحاقی	متن مصوب کمیسیون اقتصادی	متن پیشنهادی قوه قضائیه	دلایل توجیهی	نظر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
	درمواردی که متهمان اصلی شناسایی و به مرجع رسیدگی‌کننده معرفی گردند، ضریب پرداخت وجوه مربوط به حق‌الکشف در هر پرونده دوبرابر سایر موارد است. میزان کارمزد فروش و نحوه محاسبه هزینه محل نگهداری و تأمین سایر هزینه‌های مترتبه بر کالای موضوع این قانون در آیین‌نامه مذکور تعیین و پرداخت می‌شود. مصرف و اختصاص وجوه موضوع این ماده در غیر از موارد مبارزه با قاچاق کالا و ارز، تصرف غیرقانونی در اموال دولتی محسوب و مرتکب به مجازات مقرر در قانون مجازات اسلامی محکوم می‌شود. ستاد موظف است عملکرد این تبصره را هر شش ماه یکبار به کمیسیون‌های اقتصادی و قضائی و حقوقی مجلس شورای اسلامی گزارش نماید.	آن مصوب ۱۳۷۰ تعیین و وجوه حاصل از فروش پس از کسر کارمزد فروش و هزینه‌های مربوط به حساب تمرکز وجوه حاصل از فروش و جریمه‌ها نزد خزانه‌داری کل کشور واریز و در مواردی که کالاهای قاچاق مطابق قانون مزبور منهدم، مسترد و یا واگذار می‌شوند، هزینه‌های قانونی مترتب براساس قیمت تمام‌شده از محل حساب مذکور تأمین می‌شود. تبصره ۴- دولت مکلف است هزینه‌های مربوط به برنامه‌های پیشگیری و مبارزه با قاچاق دستگاه‌های متکفل را که از محل این ماده تامین نمی‌شوند در بودجه‌های سنواتی پیش‌بینی و تخصیص دهد. تبصره ۵- ستاد موظف است عملکرد این ماده را هر شش ماه یکبار به کمیسیون‌های اقتصادی و قضائی و حقوقی مجلس شورای اسلامی گزارش نماید.			

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی

شناسنامه گزارش	شماره مسلسل: ۲-۱۵۵۶۳

عنوان گزارش: گزارش اظهارنظر کارشناسی درباره: «لایحه اصلاح قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز» (بررسی پیشنهادات قوه قضائیه)

نام دفتر: مطالعات اقتصادی (گروه بازرگانی)

تهیه و تدوین: امید شریفی

همکار: میثم عظیمی (دفتر مطالعات حقوقی)

ناظران علمی: صمد عزیزنژاد، سعید غلامی‌باغی، سیدعلی روحانی

واژه‌های کلیدی:

۱. قانون مبارزه با قاچاق

۲. قاچاق کالا

۳. قاچاق ارز

۴. قوه قضاییه

۵. تعزیرات

تاریخ انتشار: ۱۳۹۹/۲/۲۰